

DOLENJSKI LIST

ČETRTEK

DL 068395

STUDIJSKA KNJIZNICA
MIRANA JARCA
68000 NOVO MESTO
LIST
LIST
LIST

TRI MEDALJE UNIONU

LJUBLJANA — V teh vročih poletnih dneh je za prave ljubitelje piva prišla iz Bruxellesa kot naročena noviteta, da so na tamkajšnjem svetovnem prvenstvu v kategoriji piva Monde Selection kar trije izdelki pivovarne družbe Union iz Ljubljane dobili zlato medaljo. Zlato medaljo je dobilo pivo pils original, ki je tako že tretjič ocenjeno z zlato medaljo, zlato medaljo pa sta si prislužila tudi pivo črni baron in brezalkoholni osvežilni napitek uni.

TOVARNA POHIŠTVA JE ZA ZDAJ SPLAVALA

BREŽICE — Delavci v tukajšnji tovarni pohištva so po 59 dneh blokiranja računa zopet lažje zadihali, saj so se, vsaj trenutno, rešili negotovosti. Sproščeno pa jim je pojenjala takoj, ko so na začetku preteklega tedna prejeli kuverte in v njih svoje mesečne plače. Čeprav naj bi bile tajne, se je kaj kmalu izvedelo, da so izredno nizke, celo takozelo, da je popoldanska izmena od razburjenja za eno uro prekinila delo. Oblikovali so stavkovni odbor in na direktorja podjetja naslovili kar 15 zahtev. Mnoge od njih so že večkrat napisali, med njimi najpogostejše zahtevo po višjih plačah, ki naj bi dosegle vsaj 600 DEM. Direktor Izidor Slatner je delavcem obljubil odgovore v nekaj dneh. Vsekakor so to za tovarno zelo težki dnevi, saj se mora iz močne usmerjenosti na tuja tržišča čim hitreje preusmeriti na domača. V planu imajo povečanje proizvodnje, vse manjšo odvisnost od velikih sistemov in nastop na notranjem tržišču. Pri tem si zaenkrat še največ obeta od Bosne in Hercegovine.

Čas odločnih potez

Kmetijstvo je odsev razvoja in morale družbe in glede na to, s kakšnimi težavami se srečujemo, ni čudno, da je ta dejavnost v položaju, v kakršnem pač je. Res je, da smo na tem področju naredili veliko napak, toda če se bomo preveč ozirali le na zavžena leta, ne bomo prišli nikamor. Vendar je bilo o razvojnih programih in predlogih, kako priti iz teh težav, na sicer poglabljeni okrogli mizi o kmetijstvu v Semiču kar malo govora. Denarja v Sloveniji ni, član republiškega predsedstva dr. Dušan Plut pa ga vidi v tujem kapitalu, a tudi doma. Potrebno bo le prenehati vzdrževati dve državi in plačevati 3-odstotni davek vojski, kakršne sploh ne potrebujemo. Povrh vsega smo tak davek sprejeli brez razprav in vprašanj, ali bi šel tako neopazno mimo predlog o enodstotnem davku za kmetijstvo.

Ker je položaj slovenskega kmetijstva v tesni zvezi s političnim položajem, bo potrebno potegniti odločne, četudi tvegane poteze, da si priborimo suverenost slovenske države in hkrati tudi kmetijstva. In to kmetijstva, ki bo sicer tržno, imeti pa bo moralo tudi socialno, varovalno in ekološko vlogo. V ospredju bo morala biti zavest kmečkega prebivalstva, ki ve, da mora ohranjati rodovitno zemljo. Takšno zavest je moč pričakovati na družinskih kmetijah. Res, da naše najboljše kmetije že sedaj ne zasostajajo za nemškimi ali avstrijskimi, vendar pa nosilec kmečke kulture ne more biti mehanizacija, temveč izobražen kmet in kmetica.

M. BEZEK-JAKŠE

Zaradi suše so pokale vodovodne cevi

Če se bo suša nadaljevala, bodo subvencionirali dovoze vode

ČRNOMELJ — Kljub veliki suši v črnomeljski občini niso imeli posebnih težav s prevozi vode. Ker obstaja nevarnost, da se bo suša avgusta ponovila, so se na izvršnem svetu odločili, da bodo, če bo za dovoz vode več naročil, zlasti še z velikih kmetij, te dovoze začeli tudi subvencionirati, in sicer pod enakimi pogoji kot pretekla leta. Oddelek za družbeni razvoj bo določil, kdaj bi začeli s subvencijami. Že enkratni dovoz pomeni kar precejšen strošek, saj mora gospodinjstvo odšteti za 7 prost. metrov vode 453 din, in to ne glede na oddaljenost.

Velike probleme in škodo na vodovodu pa je Komunalni povzročila suša. Zaradi hude poletne suše se je začela podajati zemlja in začele so pokati salonitne cevi. Od 29. julija do 2. avgusta so bile okvare v Črnomlju na Cardaku, v Čudnem selu, Pavičičih, v Srednji vasi in Ručetni vasi. Kljub temu da imajo na Komunalni vedno pripravljeno ekipo za odpravo okvar na vodovodu in da napake bodo izpopolnili odpravili, pa ne morejo v tako kratkem času zopet normalno obratovati črpalnice. Potrebujemo najmanj 24 ur ali celo več — odvisno od velikosti rezervoarjev, porabe vode in novih okvar —, da se rezervoarji napolnijo. Če se bo sušno obdobje nadaljevalo, potem se bodo, kot predvidevajo na Komunalni, tudi okvare ponavljale in bodo motnje v dobavi vode. Prebivalce zato že sedaj prosijo za razumevanje.

M. B.-J.

AKROBATSKE SMUČARJE V BRESTANICI

BRESTANICA — Brestaniški grad bo to soboto ob 20. uri znova zaživel. Vsem, ki se bodo odločili priti, bo jugoslovanska smučarska reprezentanca pripravila razburljiv večer z akrobatskim smučanjem. Program atraktivnih skokov na smučeh bodo izvedli nastopajoči na umetni skakalnici. Prireditelji bodo večer popestrili še z akrobatskim rock'n'rollom.

Razmišljajo samo še o preživetju

Nova vodstvena ekipa v Novoteksu pripravila zelo boleče reze — V kratkem se bo občutno zmanjšalo število zaposlenih — »Lon« posel ima še perspektivo

NOVO MESTO — Pred dobrim mesecem je v Novoteksu prišlo do menjave vodstva. Krmilo je prevzela Teodora Kovačič, vendar ne brezpogojno. Po enotedenskem premisleku je sprejela ponujeno mesto v.d. generalnega direktorja za tri mesece, s tem da je podala svojo vizijo izhoda iz krize in si pridržala pravico oblikovati vodstveno ekipo. Člane ekipe je izbrala izključno iz kadrov, ki so bili na razpolago znotraj Novoteksa, saj pravi, da bi bilo iluzorno pričakovati, da bi od zunaj dobili visoko kvalificirane kadre za plačo, ki jo lahko trenutno ponudi kolektiv Novoteksa.

Sedaj sta vodilni ekipi v metražni proizvodnji in v konfekciji sestavili svoja programa, ki so ju konec prejšnjega tedna primerjali in usklajevali s programom, ki ga je ob svojem nastopu ponudila direktorica. Usklajena programa bosta osnovi za nadaljnje delo ali, kot pravi Teodora Kovačič, za boj

Korenine kmetstva so do pekla

Nekaj tisoč kmetov iz vse Slovenije in zamejstva se je udeležilo drugega slovenskega kmečkega tabora v Gorenjih pri Semiču

GORENJI PRI SEMIČU — Preteklo nedeljo se je z osrednjo prireditvijo v Gorenjih pri Semiču zaključil tridnevni, sicer pa drugi slovenski kmečki tabor. Na slovesnosti pod 700-letno lipo, ki simbolizira trdoživost in upornost — vrline slovenskega kmeta —, sta govorila člana Predsedstva Republike Slovenije Ivan Oman in domačin dr. Dušan Plut, v odprtem mikrofoni pa so kmetje, med njimi tudi koroški Slovenec, potarnali nad težavami, ki jih v kmetijstvu ne manjka.

Ivan Oman kot predsednik Slovenske kmečke zveze, ki je ob ustanovitvi pred dobrima dvema letoma štela 700 članov, sedaj pa jih ima 30.000 in je postala ena najpomembnejših strank v vladni koaliciji, je poudaril, da jih čaka težke naloge, ki pa jih ne bo moč rešiti čez noč. Tako bo morala postati družinska kmetija temeljna celica kmetijstva, sprejeti bo potrebno zakonodajo o gozdarstvu in odpraviti še zadnje, kot je dejal, moderne oblike fevdalizma. Kmetom morajo vrniti nekdanje njihovo premoženje, enako velja tudi za združništvo. Rešiti pa bodo morali tudi vprašanje socialnega zavarovanja, da bo socialna varnost zagotovljena vsakemu kmetu, ne glede na to, ali je sposoben plačati prispevke za zavarovanje ali ne.

»SKZ se ne sme omejevat le na kmečke probleme, ampak je tudi pomembno, da so blagostanja deležni vsi sloji družbe. Zavedati pa se moramo, da ni moč rešiti težav v družbi s stavkami. Za september napovedujejo generalni štrajk, kot da niso bili problemi, s katerimi se srečujejo delavci, že mesece nazaj. Vse kaže, da hočejo s pritiski vpliva-

ti na vlado, ki ima končno svoj program,« je med drugim dejal Oman.

POMOR RIB V SENUŠI

KRŠKO — V potoku Senuša pri Velikem Podlogu so v nedeljo ob sedmi uri zjutraj ribiči opazili večje število poginulih rib in to takoj sporočili ribiškemu čuvaju Srednji Beševici, ta pa naprej postaja milice v Kostanjevici. Natančnejši pregled struge potoka od Velikega Podloga in kakih 500 m do izliva v Krko je odkril pravo katastrofo, saj v vodi tako rekoč ni bilo nič več živga, zato pa veliko pomorjenih klenov, mren in ščuk od zaroda do 2 kg teže. Srednje Beševič ocenjuje to, kar je bilo moč videti, na kakih 60 kilogramov rib, velika večina pa je bila seveda še skrita v grmovju in potočnem zelenju. Vzorce poginulih rib in vode so vzeli za preiskavo, sum za ekološko onesnaženje pa leti v prvi vrsti na bližnjo svinjsko farmo Agrokombinata

DOBRODOŠLICA ČLANOMA PREDSEDSTVA — Dr. Dušan Plut in Ivan Oman sta se s konjsko vprego pripeljala na zaključek 2. slovenskega tabora pod 700-letno lipo v Gorenjih pri Semiču. Prijazni prireditelji — člani črnomeljske podružnice Slovenske kmečke zveze — so jih sprejeli z belokranjskim vinom in kruhom, potem pa jima je prisluhnilo več tisoč obiskovalcev. (Foto: M. Bezek-Jakše)

Sicer pa je bil optimist, ko je menil, da slovenski kmetje gledajo v prihodnost z zaupanjem, kajti še vedno verjamejo, da ima grunt korenine do pekla in vsaka sekira, ki bi te korenine načela, se bo skrhal. Saj je kmečki stan temelj naroda, kmetje pa so vedno vztrajali in vzdr-

• Dr. Dušan Plut je opozoril, da slovenska vlada ne bo priljubljena, ker ni več možno, da bi težave skrivali na ta ali oni način. Vlada bo morala vleči poteze, ki ljudem ne bodo všeč, a le na ta način se bodo razmere lahko spremenile. »Upam, da bomo čimprej pripravili nacionalni program Republike Slovenije, predvsem pa si moramo prizadevati, da bo kmet dobil tisto mesto, ki si ga zasluži ter da beseda kmet ne bi označevala nekaj manj vrednega ali pa bi jo uporabljali celo kot psovko,« je med drugim dejal Plut.

žali. »Slovenski kmet je svobodnjak in to bo tudi ostal. Kmetje imamo upanje, pogum in zaupanje,« je zaključil Oman. M. BEZEK-JAKŠE

JUTRI NORA NOČ NA JEZERU

KOČEVJE — Jutri zvečer bo ob Rudniškem jezeru Kočevska noč. Gre tako rekoč za posebno noro noč, na njej pa bo pela Tajči, uspešna jugoslovanska pevka na tekmovalju za popevko Evrovizije.

JAKA ŠVENT ČETRTI

NOVO MESTO — Nedavno je bila v avstrijskem Stubnu ena od štirih tekem avstrijskega pokala v otroškem triatlonu. V konkurenci otrok, letnikov 1974 do 1976, je bil Jaka Švent iz Novega mesta četrti. Jaka, rojen 1976., je s časom 26,48 min zaostal za zmagovalcem 2 minuti. Triatlon je vključeval 100 m plavanja, 6.000 m kolesarjenja in 3.000 m teka.

BERITE DANES!

- na 3. strani:
 - Vinogradniki hočejo iz »puščave«
- na 4. strani:
 - V Mirni Peči letos ne bo zvonilo
- na 5. strani:
 - Bo vlada padla na smeteh?
- na 6. strani:
 - Za gozdarje bo še dovolj dela
- na 7. strani:
 - Elitni in masovni turizem v isti hiši
- na 8. strani:
 - Izdajalci domovine so na dnu pekla
- na 16. strani:
 - Protest »potomcev« Petra Klepca

Kmet naj gre v stavko z biki vred?

Okrogla miza Slovensko kmetijstvo na razpotju

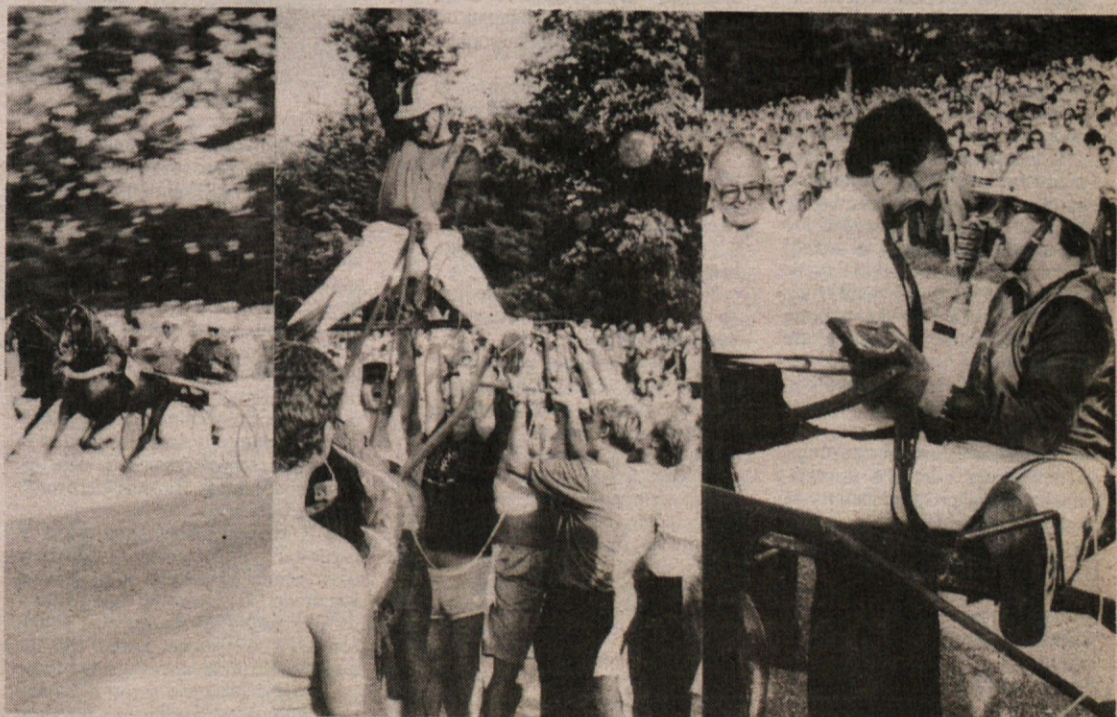
SEMIČ — Nekateri zadeve v kmetijstvu so se v zadnjem času začele sistematično reševati prav na pobudo Slovenske kmečke zveze, vendar čaka še veliko nalog. Tej stranki je doslej le uspelo prestaviti kmetijstvo s stranskega tira na mesto, ki mu gre v družbi, in pričakovati je, da bo imelo pomembno vlogo v slovenskem nacionalnem programu. Prav od tega programa kmetije veliko pričakujejo in to se je pokazalo tudi na okrogli mizi z naslovom Slovensko kmetijstvo na razpotju, ki so jo v okviru slovenskega kmečkega tabora pripravili pretekli petek v Semiču.

Stisk in problemov, ki jih imajo kmetje, ni malo, skoraj vsak razpravlja, le se je dotaknil združništva ali denacionalizacije. Združništvo je potrebno krepko reformirati, zadruge morajo iz rok odtujene oblasti priti v roke združnikov. Pri nas namreč nimamo zadruge, odkar smo leta 1954 z združnim zakonom postavili definicijo, da je združna lastnina družbena lastnina. Od zadruge je ostala le beseda, sicer pa je šlo za družbeno podjetje. Kar zadeva denacionalizacijo, pa se odgovorni zavedajo, da se ob njej odpirajo številna, zlasti socialna vprašanja, najpomembnejše pa je, da bo pravična. Sedaj se govori le o vrnitvi po krivici odvzete zemlje in gozdu, medtem ko SKZ zahteva, da se reši tudi vprašanje agrarne reforme iz leta 1953, ki je z uvedbo zemljiškega maksimuma močno prizadela kmete.

Marija Markeš, namestnica sekretarja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je načela problem žensk v kmetijstvu, ki postaja pravzaprav vse bolj moški problem. Na mnogih kmetijah ostajajo le »strici«, domačije so brez nasledstva in na najboljši poti, da propadejo. Vzroki za to, da dekleta nečejo na kmetije, so globlji: garati morajo kot črna živina, poročniški dopusti in otroški dodatki marsikje še niso urejeni, ko pa gre za plačevanje prispevkov za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, pa — če jih ne zmorejo — na domačijah najprej črtajo s seznama pravih žensk.

Kmetje so zaostri tudi problem višinskih kmetij pa veterinarskih storitev, ki so občutno predrage, saj je kmet iz Sentruperta moral plačati veterinarju za zdravljenje mastitisa skoraj polovico vrednosti krave. Zlasti še Kočevje pa skrbi, kako bo z državnimi lovčiki na njihovem območju, saj se je ponekod divjad že tako razmnožila, da se gozd ne more več obnavljati. Ob tamjanju kmetov z manj razvitih območij je krški kmet zatrdil, da je danes težje kmetovati v razvitih občinah, saj samo nerazvite dobivajo subvencije. Krško kmetijstvo je danes — čeprav je občina po razvitosti v samem slovenskem vrhu — povsem obubožano. Niti toliko denarja nimajo, da bi pomagali kmetijcem, ki so utrpeli veliko škodo zaradi suše. Zato naj bi na kmetijstvo gledali kot na pagono, in to ne glede na razvitost občine. Grosupeljski kmet je ob vseh težavah v kmetijstvu očitno že izgubil potrpljenje in vsako upanje, zato je zagrozil, da bo z biki vred začel gladovno stavko.

M. B.-J.

TRENTUTKI ZMAGOSLAVJA — Na šentjernejskem hipodromu je bila v nedeljo doslej največja prireditve, 63. jugoslovanski kasaški derbi, ki je prinesel prva štiri mesta slovenskim konjem. Dirko je po težkem boju s Perom Crnkovičem z Brda dobil Franc Lovrenčič iz Maribora z Larino. — Slika 1: Larina 100 metrov pred ciljem prehiteva vsi dirko vodečega Neva B. Slika 2: Franc in Larina sta imela na cilju veliko navijačev, ki so prijeli za sulki in, kot je v navadi, pozibali voznika. Slika 3: Predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Novo mesto Boštjan Kovačič izroča pokal zmagovalcu najpomembnejše dirke. Več na športni strani. (Foto: Janez Pavlin)

Sto dni Peterletove vlade

Te dni bo poteklo 100 dni, kar nam je zavlada Peterletov kabinet, izbran na temelju svobodnih in demokratičnih volitev. Mimo je torej 100 dni miru, ki ga novim vladam podare v vseh dobrih parlamentarnih demokracijah. Zaradi resnice je treba reči, da ta vlada tudi med uveljavljanjem v delu s strani javnosti, beri medijev, ni imela tistega miru, ki ga nalaga bonton. Predvsem zato, ker je te iste medije že takoj na začetku skušala podrediti na način, ki je nezastavljen in v današnji Evropi neobičajen, veliko pa so k napadom na Peterletove može doprinesle tudi nekatere druge poteze. Ko smo tu, nihče ne more mimo dejstva, da se je dr. Rajko Pirnat, pravosodni minister, po nepotrebnem ter v svojo in vladino škodo šel zdravniku v primeru Francke Strmole-Hlastec, vladnemu ugledu pa ni koristilo tudi prizadevanje družine Rupel, da bi gospa Rupel, žena zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla, postali desna roka slovenskega ministra za turizem.

To so trije najbolj razvpiti primeri, ki jih opozicija in del javnosti oči-

tajo Peterletu oziroma štirim njegovim jastrebom (Pirnatu, Staniču, Janši in Ruplu). Ljudje pač spoznavajo, da je bilo naivno verjeti, da se bo kdo kaj naučil na tujih, komunističnih napakah. Kaže, da je slast vladanja ter moči nad ljudmi in dogodki močnejša od pameti in morale. Seveda pa so še druge reči. Koliko časa je nova slovenska vlada posvetila Elanu ter slovenskemu gospodarstvu, ki so ga sicer zavozili komunisti, in koliko papežu v Rimu, čeprav smo po drugi strani zvedeli, da Sveti oče molijo za Slovence in potemtakem tudi za Elan? Se je bilo novim slovenskim oblastnikom res treba tako posvetiti zunanji politiki in hkrati zanemariti dogovarjanje o bodoči ureditvi Jugoslavije? Dober politik bi se o svojih interesih pogovarjal tudi s samim hudičem. Pa čeprav v Beogradu. Kaj bo storil vojaški minister Janez Janša, če sklep, da dobršen del slovenskih nabornikov služi vojake tako rekoč pred domačim pragom, ne bo mogoče uresničiti? Politika je vendar umetnost mogočega. Ob gospodarstvu, ki tone, ob novi (ne) Jugoslavi-

ji, ki nastaja bolj ali manj mimo Slovencev, je tu ne nazadnje še ta nesrečni Rog in drugi tragični kraji. Potem ko je tudi najbolj zkrknjeni boljševik sam spoznal, da je sprava med Slovenci sveta in nujna, ustanavlja vlada komisijo, ki bo izkopala vsako koščico. Resnica o vseh morijah je Slovincem še kako potrebna, vprašanje pa je, ali politizacija teh tragedij ne bo usodno dregnila v narodovo rano, nakar bomo Slovenci bolj sprti, kot smo bili kdajkoli.

Peterletova ekipa ima po 100 dneh vladanja torej vse možnosti, da razdeli Slovence v dva tabora, za kaj oziroma ne sodeluje dovolj v dogovarjanjih o bodoči jugoslovanski državni pogodbi ali razhodu, očitajo pa ji tudi že, da za razliko od sicer za svetovni ideološki polom nič krivega Marxa ne ve, da mora človek, celo Slovenec, najprej jesti in biti oblečen. Šele potem se lahko ukvarja z lepimi znanostmi in, recimo, politiko. Kar dovolj za vlado, v kateri so prvič po vojni tudi najmanj štirje Dolenjci.

M. BAUER

MESEČNO POROČILO O DELOVANJU NEK

KRŠKO — Julija je Nuklearna elektrarna Krško proizvedla nekaj manj kot 370 tisoč MWh električne energije. Pri rast temperature vode v reki Savi je bil pod dovoljeno vrednostjo, saj sta 3,5 stopinje Celzija. Povprečni dnevni prirast temperature reke zaradi izpuščanja segrete vode v strugo je tako bil 1,71 stopinje, medtem ko je največji prirast v juliju dosegel 2,52 stopinje. Koncentracija radioaktivnosti v tekočinah pred izpustom v Savo je bila tudi tokrat v mejah, ki veljajo za pitno vodo. V tekočinah izpustih pa je bilo pretekli mesec precej več tritija, saj je dosegel kar 19,15 odstotkov od največje skupne dopustne letne radioaktivnosti (v juniju je bil ta delež le 0,88 odst.). Delež ostalih dopustnih radionuklidov v tekočinah izpustih je bil 0,056 odst. Koncentracija radioaktivnih snovi v zraku je bila na razdalji 500 metrov od zadrževalnega hrama v predpisanih mejah, ki tudi sicer veljajo za zrak. Doza sevanja zaradi plinskih izpustov je na enaki razdalji dosegla 0,0024 odst. od letno dovoljene doze sevanja na posameznika iz NEK. V minulem mesecu so v krški nuklearni elektrarni uskladičili 27 sodov srednje radioaktivnih odpadkov, tako da jih je sedaj v skladišču skupno 7386.

• Človeško življenje, če ga ne posvetimo raziskovanju, ni vredno življenja. (Russel)

Liubliansko pismo

Prvi obrisi samostojne Slovenije

»Po meri Evrope«

LJUBLJANA — Razglasitev slovenske državne suverenosti je povzročila veliko hude krvi v južnih delih države, čeprav pomeni šele začetek procesa osamosvojitve slovenske države. Samostojnost Slovenije bomo Slovenci dokončno uzakonili šele z novo ustavo; ta naloga pa našo skupščino še čaka.

In kakšna naj bi bila (bo) prihodnja ustavna ureditev Slovenije?

O tem je za zdaj možno sklepati predvsem iz objavljenega delovnega osnutka nove slovenske ustave, ki so ga sestavili predstavniki Demosa (njegovega Zbora za ustavo). Sestavljalci osnutka nove ustave poudarjajo, da ta ne izhaja iz ideoloških izhodišč in da zato ne ponuja modela določene družbene ureditve, niti ne predpisuje okvirov dejavnosti posameznika pri uresničevanju njegovih ciljev, še manj, da bi mu te cilje predpisovala, razen kolikor gre za enake pravice drugih. Gre torej za vrnitev h konceptu družbenega samoupravljanja v nasprotju z vlogo države kot orodjem komunistične partije.

Kot je značilno za moderne ustave, bo tudi težišče nove slovenske ustave na zavarovanju pravic posameznika kot človeka in kot državljanja, saj predstavljajo te določbe po obsegu skoraj polovico ustavne besedila — tudi pred državo samo. Država z usmerjevalsko in organizacijsko vlogo je nujno omejevalec posameznikove svobode in

Odklop kot poslednji ukrep

Dolenjci najslabši plačniki elektrike v Sloveniji — Na Elektru še poskušajo dobiti denar zlepa

NOVO MESTO — Nelikvidnost dolenjskega gospodarstva se močno odraža tudi na poslovanju elektrogospodarstva, saj so tozdu Elektro Novo mesto 7. avgusta dolenjska podjetja dolgovala 19 milijonov, kar je že več kot tri četrtine letošnje izgube tozdu, ki znaša 24 milijonov dinarjev. To postavljajo novomeški tozdi med najslabše v Sloveniji, kar vsekakor ni dobro izhodišče za številne predvidene investicije za dokončno kvaliteto ureditev dolenjskega električnega omrežja.

Večina podjetij s plačilom zavlačuje, kot je najdlje možno, precej je tudi takih, ki se ne zmenijo niti za opomine niti za izvršbene naloge in grožnje z odklopitvijo. Te zadnje možnosti dolenjski elektrikaarji do sedaj še niso uporabili v

KAJ SE SKRIVA V RUDNIKU GLOBOKO?

BREŽICE — Ker po občini že nekaj časa krožijo govorice in ugibanja o tem, kaj se skriva v rudniku v Globokem, so o tem na pobudo občinske konference ZSMS spregovorili tudi delegati občinske skupščine. Da bi govoricam o jedrskih odpadkih v rudniku prišli do dna, so imenovali posebno komisijo. Z delom naj bi pričela v prvih dneh septembra.

njegovih siceršnjih pravic. Svoje pravice izvaja posameznik neposredno iz ustave, ne šele iz zakonov, kajti zakon lahko ureja le izvajanje ustavnih pravic v njihovi zvezi z enakimi pravicami drugih in je njihovo omejevanje možno le, kolikor je taka omejitev utemeljena že v ustavi sami. V tem delu se predloženo besedilo v celoti opira na enake določbe v drugih modernih ustavah in mednarodnih aktih.

Glavne značilnosti nove ureditve naj bi bile:

- enodomeni državni zbor kot najvišji predstavniški in zakonodajni organ države;
- državni svet kot odsev družbene strukturiranosti;
- predsednik republike kot individualni šef države, predvsem s funkcijo podeljevanja mandata za sestavo vlade in posebnimi pooblastili v izrednih razmerah;
- vlada kot svet ministrov, ki mora dobiti zaupnico državnega zbora;
- javna uprava, katere delovanje se ureja in temelji na zakonu; njegova dejavnost ostaja strogo v okvirih proračuna;
- neodvisno pravosodje (nobenih izrednih sodišč!);

Povsem zunaj državne ureditve pa bo samouprava, tako teritorialna kot funkcionalna.

a) Temelj lokalne samouprave bo občina, ki se sicer oblikuje z zakonom, vendar na podlagi soglasja prizadetih prebivalcev. Opravlja svoje lastne, ne državnih zadeve.

b) Mesta dobijo položaj mesta kot samoupravne enote. Imajo položaj občine, lahko pa na podlagi sporazuma in zakona kot svojo lastno pristojnost opravljajo tudi posamezne zadeve iz siceršnje pristojnosti republike.

Končno je treba še posebej opozoriti na določbo, da je ustavo možno sprejemati in spreminjati samo na podlagi splošnega referenduma oz. da velja za sprejeto, ko jo odbori tudi splošni referendum.

V. BLATNIK

praksi, pravijo pa, da bodo v skrajni sili primorani v to, pričeni z opozorilnimi akcijami. Zadeve so postale tako pereče, da je slovenski izvršni svet na zahtevo elektrogospodarstva skrajšal plačilni rok. Doslej je smel dobavitelj ustaviti dobavo električne energije, če uporabnik v 30 dneh od dneva zapadlosti plačila ni plačal računa, po novem pa je rok skrajšan na 10 dni. To velja tako za velike porabnike kot tudi za gospodinj-

• Direktor Franc Kraševac v zvezi s tem pravi: »Po neplačanih obveznostih smo na zadnjem mestu v Sloveniji, in to zna zamakniti nekatere nujne investicije, zaradi nelikvidnosti v sistemu elektrogospodarstva pa lahko pride tudi do trajnejše ustavitve del in v tem primeru ne bo pomagalo nobeno opravilo.«

stva. Največji dolžniki Elektru Novo mesto so Novoteks, Novoles, IMV, Iskra Šentjernej, Beti in še nekateri, precej pa je tudi takih, ki plačujejo s kar največjim zamikom.

T. J.

Razmišljajo ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

za znanega kupca kot doslej, temveč da delamo za dobrega kupca. Ne tako, kot se nam do sedaj dogaja v Makedoniji, Črni gori, Srbiji, da ni dinarja plačila v letošnjem letu. Enostavno bomo morali od tam oditi, dati vse v tožbo, odpustiti potnika in referenta za to področje. Proizvodnjo moramo za toliko zmanjšati ali najti nadomestilo trga v izvozu. Zaradi tečaja dinarja tudi izvoz ni pozitiven,

Teodora Kovačič

ven, pa tudi zaradi prevelikega števila zaposlenih ne. Zato smo stvari doslej reševali tudi s predčasnimi upokojitvami in naravnimi odhodi. V metraži smo lažni in v letošnjem prvem polletju že zmanjšali število zaposlenih za 17 odstotkov ali za 194, sedaj pa čaka na odhod še 160 ljudi. Seveda jih ne bomo dali na cesto, razen morda zares slabe. Na te bodo pokazali sami delavci, saj v takih razmerah ni prostora za lažno solidarnost. Drugi bodo ostali doma na čakalju z določenim nadomestilom. Ukinili bomo tudi nočno izmeno in jo poskusili z dobro organizacijo dela po vsem nadomestiti. Razmišljamo samo še o preživetju.

V Konfekciji odloča »lon« posel. V nasprotju s pričakovanji pa združitev obeh Nemčij na naročila ne bo vplivala negativno, po zagotovilih tujih partnerjev prej nasprotno. Razmere na domačem trgu so kritične. Zaradi majhne kupne moči prebivalstva upada prodaja, trgovine plačujejo sproti dobaviteljem iz uvoza, domačim pa s plačilom zavlačujejo. Z usodo domačega trga je povezanih 90 odstotkov od 123 režijskih delavcev v konfekciji. T. JAKŠE

Posluš za vse

Predsednik Zelenih Sevnice Alfred Železnik o utrjevanju stranke

SEVNICA — Zeleni Sevnice, ki jim predseduje svobodni novinar Alfred Železnik iz Boštana, bodo jeseni posvetili precejšnjo pozornost utrjevanju stranke, a tudi v teh poletnih tednih niso mislili zgolj na oddih in počitnikovanje. »Zavedamo se, da so naš velik potencial mladi, bodisi srednješolci ali študentje. Zdaj, ko je gospodarstvo v globoki krizi, da se marsikje otepajo celo z mladimi, ki bi si radi prislužili kak dinar med počitniško prakso, je velika priložnost, da mlade čez poletje angažiramo pri postopni izdelavi ekološke študije. Za to verjetno ne bo nikoli prav dosti denarja, ako pa bi tudi v sevnški občini pripravili ekološki raziskovalni tabor, podoben tistemu, ki je bil orekli mesec v Radečah oz. na Hotemežu, potem bi lahko veliko naredili za okolje in predvsem za ekološko osveščanje. Mislim, da bi lahko izhajali iz tki. malih problemov. Zakaj na Mirni ni zmeraj tako živahno, kot je bilo te dni? Očitno je, da čistilna naprava na Mirni ni kos onesnaževalcem, ali pa gre morebiti za kaj drugega. Reka Mirna ponuja obilo

Alfred Železnik

dela za biologe. Ob tem bi lahko zastavili vprašanje občinskima vladama v Sevnici in Trebnjem, kako nameravata sodelovati v prihodnje. Podobno bi lahko storili tudi za Sevnico, kjer so pretekli mesec onesnaževalci iz sosednje šentjurske občine naredili veliko škodo ribičem in ribjemu zarodu. Medobčinsko sodelovanje na ravni izvršnih svetov pa bi kazalo izboljšati tudi z Laškim zaradi zaščite rastišča encijana na Lovrencu, krajine Lisce itd.

Rad bi poudaril, da bomo Zeleni pozorni tudi ob napeljevanju plina. Nadalje tudi Sevnčanom, ki jih ogroža škropljenje kombinatovih sadovnjakov sredi naselij, ne bomo samo stali ob strani, temveč bomo tudi terjali, da kombinat izpolni vse obljube in zahteve. Ob koncu naj še omenim, da znamo Zeleni skupaj z vlado pripraviti program smotne rabe denarja od rente, ki nam bo pripadla tudi po 1995, ko naj bi krško nuklearko zaprli, saj bo to še zmeraj jedrski objekt, ki je poveljal predsednik Zelenih Sevnice in član predsedstva Zelenih Slovenije Alred Železnik. P. P.

Prodali dva milijona kopalk

Pripravljena že kolekcija za prihodnje leto

METLIKA — Metliška Beti je že dalj časa ena največjih proizvajalk kopalk v Evropi. Za letošnjo sezono so jih naredili okoli 2 milijona, od tega kar milijon in pol kosov za izvoz in le pol milijona za prodajo na domačem tržišču. Kopalko so nasploh eden najbolje prodajanih Betinih izdelkov, čeprav je tudi tu prodaja na domačem trgu manjša kot prejšnja leta.

Za manjšo prodajo na domačem trgu je glavni vzrok upadanje turizma in padec kupne moči nasploh. To občutijo tudi pri prodaji drugih izdelkov, zato se Beti, kolikor se le da, usmerja na tuje trge. Seveda pa je jasno, da se čez noč ne da bistveno povečati izvoza in da je to dolgotrajen, občutljiv in predvsem zahteven proces.

Čeprav se padec kupne moči na domačem trgu pozna tudi pri prodaji drugih Betinih izdelkov, poleg tega pa se srečujejo še s hudo konkurenco iz uvoza, so s prodajo artiklov iz pomladno-poletne kolekcije programa kopalk in perilo dokaj zadovoljni. Precej manj pa so lahko zadovoljni s plačili, saj ogromen dolg njihovih kupcev iz vse države narašča iz dneva v dan. Sicer pa je to vsesplošen problem in nikarkršna Betina posebnost.

Prihodnji mesec bodo že začeli predstavljati kolekcijo pomlad-poletje 91. Kot je to v navadi, bodo novo kolekcijo za kupce iz Slovenije in bližjega dela Hrvaške prikazali na modnih revijah na Vinomeru, ostale večje kupce pa bodo z novo kolekcijo obiskali potniki. V novi kolekciji bo okoli 300 različnih modelov, od tega približno polovica kopalk, ostalo pa so perilo, joggingi, spalne srajce, pižame, kompleti, kratke hlače, obleke za prosti čas itd. Letos na teh modnih revijah ne bodo že tudi na veliko sklepali poslov, kot prejšnja leta, temveč bo to bolj seznanitev z novo kolekcijo. Kajti časi so taki, da septembra nihče ne more točno reči, kaj in koliko bo drugo leto marca in aprila kupil.

A. B.

Naša anketa

Na oni strani zakona

Med mnogimi nalogami, ki jih je sprejela civilna družba, je tudi zaščita človekove integritete, njegove osebne varnosti, varnosti njegove lastnine in njegovega dostojanstva. Za spoštovanje teh vrednot je izoblikovala pravila obnašanja ter vzpostavila sistem ukrepov, s katerimi ščiti pripadnike družbe pred motnjami. Pravila igre so ponavadi poznana vsem udeležencem, pa tudi posledice, ki sledijo, če se le ta prekoračijo. Družbena samozaščitna funkcija mora delovati, kako deluje, pa je seveda odvisno od stopnje njene materialne in duhovne razvitosti. V občutljivi odnos družba — zapornik, kjer pa moramo družbo pojmovati v celotnem njenem bistvu in ne samo kot vlado, torej kot krog zapornikov, njihovih čuvarjev, pravnikov, sodnikov, politikov, svojcev, sosedov, oškodovancev, žrtev, se je vrnil nov element — gladovna stavka kot sredstvo za doseg drugačnih razmerij v tej celoti. Pri tem se je vlada znašla v čudnem položaju, saj se je v trenutku, ko se mora odločiti o tem, stvar tudi spolitizirala, da se akterji stavke tega zavedajo, da pa je kazal tudi odnos do pravosodnega ministra v času pogajanj. Spolitizirala v tem smislu, da zaporniki zahtevajo znižanje kazni zase prav za to, kar so, se pravi zaporniki, in to od vlade prav za to, ker je to, kar je, se pravi demokratična. Veliko sprenevedanja je vmes, olajševalnih okoliščin pa ni, kajti črto bo treba potegniti in tistemu, ki jo bo potegnil, ne bo lahko. Morda pa je to tudi del scenarija?

MERIMA BAJREKTAREVIČ, upravnica kuhinje v Domu JLA v Ribnici: »Vsak obsojenec naj odsluži toliko kazni, kot jo je zaslužil. Morda je bil kdo res prestrogo sojen in ta naj bi bil deležen delne oprostite kazni. Kaj bi s političnimi zaporniki, ne vem, ker se v politiko ne vmešavam, posiljevalce pa bi takoj pobila. O gladovni stavki zapornikov pa menim, da so v njej sodelovali le norci. Dokler imajo kaj jesti, naj jedo!«

JOŽE NOVAK, direktor Doma starejših občanov Kočevje: »Za štrajk zapornikov na Dobu menim, da ni bil upravičen. Je namreč več drugih rednih možnosti, da se zaporniku zniža kazen. Štrajk bi bil upravičen le, če bi bile razmere v zaporu nečloveške, se pravi prehude. Običaj pa je, da se zniža ali ukine kazen političnim zapornikom, ko se zamenja oblast. Politčne zapornike je treba obravnavati drugače kot klasične kriminalce.«

VINKO OŠTIR, upokojenec iz Bušče vasi pri Brežicah: »Pomembno je, za katero vrsto zapornikov gre. Po krivem obsojeni zaradi politike morajo biti oproščeni. Če si nekdo zasluži znižanje kazni, se vidi že po njegovem obnašanju. Ne vem, če je pametno znižati kazni za vse, saj naše kazni za kriminal niso velike. Barabe naj bodo kar notri, kakšna korist bi pa bila, če bi jih predčasno spustili? Še naprej bi delali lumparije!«

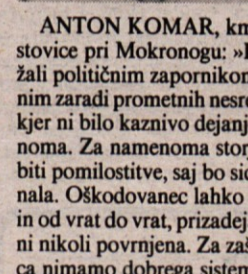

MARIJA HABJANČIČ iz Ptuj, na obisku pri hčerki v Krškem: »Menim, da mora vsak odslužiti tisto kazen, ki si jo je s svojim kriminalnim dejanjem zaslužil. O znižanju kazni bi se lahko pogovarjali samo v posameznih primerih in tako presodili, ali se je komu zgodila krivica. Po mojem sedanjem kazni za kazniva dejanja niso visoke, zato sem za to, da se poostrijo. Če bomo preveč popuščali, bo vsak lahko delal, kar se mu bo zahotelo.«

ANTON PEZDIRC — MIKOLAŠ, kmet s Krasinca pri Metliki: »Nova oblast naj popravi krivice političnim zapornikom, nikakor pa nisem za to, da bodo kriminalci, ki so bili obsojeni zaradi dejanj, zaradi katerih bi sedeli v vsakem režimu, z gladovno stavko izsiljevali znižanje kazni. Če bi jim popustili, bi s tem razvednotili zakone in sodišča. Zlasti povratnikom, hujšim kriminalcem in še komu, bi morali kazni še zvišati, ne znižati.«

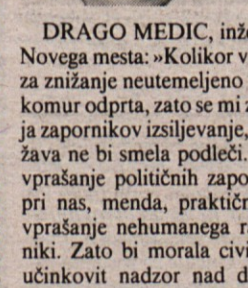
FRANC ZUPAN, kmet z Metnega vrha pri Sevnici: »Zapornikom bi jaz le delno ugodil. In sicer mislim, da bi lahko znižali kazni tistim, ki sedijo zaradi povzročenih prometnih nesreč, saj povzročitelji teh zvezčin že tako dovolj trpijo, če imajo na vesti človeško življenje. V takem položaju se, tudi po nedolžnem, lahko znajde vsakdo. Spustiti bi morali politične zapornike, nikakor pa ne znižati kazni morilcem, prevzantom in tatovom.«

ANTON KOMAR, kmetovalec iz Hraštovce pri Mokronogu: »Kazen naj bi znižali političnim zapornikom pa tudi obsojenim zaradi prometnih nesreč, skratka tistim, kjer ni bilo kaznivo dejanje storjeno nameroma. Za namenoma storjeno ne bi smelo biti pomilostitve, saj bo sicer preveč kriminala. Oškodovanec lahko hodi po sodiščih in od vrat do vrat, prizadejana škoda pa mu ni nikoli povrnjena. Za zaščito oškodovanca nimamo dobrega sistema.«

MATIJA VLAŠIČ, cestar iz Dolenjcev pri Adlešičih: »Za kriminalce, kot so tatovi, morilci, posiljevalci, so kazni v Sloveniji že premile in sem proti temu, da bi jih pomilostili. Poslanci naj bi se potegovali za kriminalce, kdo pa naj bi se boril za pravice oškodovancev? Ti se morajo s civilno tožbo leta potegovati za odškodnino in če jo dobijo, si zanjo lahko kupijo le še pašeto. Če hočemo biti pravna država, moramo imeti tudi red.«

DRAGO MEDIC, inženir strojništva iz Novega mesta: »Kolikor vem, je pravna pot za znižanje neutemeljeno visoke kazni vsakomur odprta, zato se mi zdi nedavna akcija zapornikov izsiljevanje, ki mu pravna država ne bi smela podleči. Drugo je seveda vprašanje političnih zapornikov, ki pa jih pri nas, menda, praktično ni več, ali pa vprašanje nehumanega ravnanja z zaporniki. Zato bi morala civilna družba imeti učinkovit nadzor nad dogajanjem v zaporih.«

kmetijstvo

ŠE VEČJI RADGONSKI SEJEM

GORNJA RADGONA — V soboto bodo v tem obmejnem mestu odprli tradicionalni kmetijski živilski sejem, ki je po svojem obsegu drugi največji tovrstni sejem v Jugoslaviji. Letos bo še manj zastojal za novosadskim, saj bo imel še 5.000 kvadratnih metrov več razstavnega prostora, napredoval pa bo tudi po izbiri razstavljenih predmetov. Tako bo leto prvič organizirana prodajna razstava avtomobilov, dograjen pa bo tudi razstaveni hlev za konje. Velik poudarek so organizatorji sejma letos dali ocenjevanju kakovosti živil. Modri trak, najvišje priznanje kakovosti, sta prejela dva švicarska, dva slovenska (Emona mesna industrija Zalog in Mesna industrija Primorska) in po en avstrijski ter italijanski predelovalec hrane.

SEVNIŠKO VABILO NA SEJEM

SEVNICA — Društvo vinogradnikov Sevnica — Boštanj vabi svoje člane in ljubitelje vinogradništva na ogled kmetijskega sejma v Gornji Radgoni, ki bo v torek, 21. avgusta. Odhod bo ob 6. uri izpred gostilne Kragelj na Glavnem trgu v Sevnici, prijave pa zbiraajo v tej gostilni do vključno nedelje, 19. avgusta. Vabljeni!

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so prodajali krompir po 10 din za kg, papriko po 20 do 40, paradižnik po 10 do 20, česen po 40 do 50, kumare po 15 do 20, malancane in solato po 30, stročji fižol po 30 do 40, špinačo po 60 in fižol v zrnju po 40 din za kg. Kilogram breskev je veljal 10 do 15 din, hrušk 15, sliv 20, grozdja 30 do 35, jabolk 15 in lubenic 10 din. Merica robid je stala 15 din. Jajce je bilo 1,80 do 2 din. Kozarec medu so prodajali po 70 din. Lonček smetane je stal 25 do 30 din, različno od velikosti posode. Za kilo skute je bilo treba odšteti 30 do 40 din.

SEJMIŠČE V BREŽICAH — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 159 do 3 mesece starih in 51 starejših prašičev. Prodali so 75 mlajših po 30 din za kg žive teže in 17 starejših po 25 din po kg žive teže.

Kmetijski nasveti

Bruceloza trka na vrata

Tropi ovac iz Bosne in drugih predlov Jugoslavije, ki se pozimi in zgodaj spomladi pomikajo skozi naše kraje in ki jim inspekcija ter oblast nikakor ne moreta priti na kraj, so stalna zdravstvena nevarnost in pravi mali čudež, da še ni izbruhnila kaka večja okužba. Med boleznimi je zlasti nevarna bruceloza, ki je na Kosovu velik živinozdravstveni problem, pri nas pa je k sreči skorajda ne poznamo.

Pač, znan je nedavni primer zbolele ženske iz Kranja, ki se je okužila na obisku pri znanjih v vasi pri Rovinju, kjer so ji postregli z mladim ovčjim sirom. Bruceloza je namreč zoonoza, torej bolezen, ki je, enako kot za živali, nevarna tudi za ljudi. Imenujejo jo tudi mediteranska ali malteška mrzlica, njen povzročitelj pa je *Brucella melitensis*. Bolezen se začne z zvišano temperaturo, bolečinami v glavi in sklepih ter s splošno slabostjo, k sreči pa se jo da pozdraviti z antibiotiki. Traja več mesecev ali celo let.

Kaj storiti, da bi človeka in žival obvarovali pred njo? Predvsem je treba onemogočiti, da bi okužba prodrla do nas. Nomadsko pašo je zato treba dosledno prepevovati, pod živinozdravstveno kontrolo pa mora biti tudi vsi promet z živalmi in živalskimi proizvodi. Divji promet z ovci in kozami prav izziva okužbo, dosti manjša nevarnost pa ne grozi od nakupa nekontroliranega mleka in sira. Vsak nakup nedeklariranega mleka in mlečnih izdelkov, ki nimajo veterinarskega dovoljenja, je nevaren, opozarja veterinarska služba. Še posebej nevarna je smetana ovčjega mleka, ki vsebuje nekajkrat več brucel kot posneto mleko.

Da je bruceloza resna bolezen, ki nam grozi, dokazujejo tudi ukrepi in stroški, ki so jih ob zadnjem izbruhu imeli z njo na sosednjem Hrvaškem. Ob pojavu v Istri so morali izločiti in pobiti ter v kafileriji uničiti meso nad 200 živali. Tudi z gospodarskega vidika je zato spopad z boleznijo in ostrejši odnos do nomadske paše nujen.

Inž. M. LEGAN

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Vinogradniki hočejo iz »puščave«

Z okrogle mize o vinogradništvu, ki je bila v okviru vseslovenskega kmetijskega tabora v Semiču — Mnenja vinogradnikov in izjavi ministrov

SEMIČ — Okrogle mize o vinogradništvu, ki so jo konec preteklega tedna pripravili v Semiču v okviru vseslovenskega kmečkega tabora, sta se poleg številnih strokovnjakov s tega področja in vinogradnikov iz vseh koncev naše republike udeležila tudi republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Osterc ter republiški sekretar za trg in cene mag. Maks Bastl. Skupna ugotovitev je bila, da bo potrebno še marsikaj storiti za oživitve vinogradništva, za začetek pa do leta 2.000 vsako leto obnoviti 1.500 ha vinogradov.

Iz ust vinogradnikov je bilo izrečenih malo pohval in veliko graj. Piko na i je gotovo postavil predsednik Društva dolenskih vinogradnikov Peter Brcar, ki je dejal, da je v razdrobljene vinograde — ti so posledica naše pretekle miselnosti — vložnega veliko garanja in premalo poslovnosti, povrh vsega pa je še vsak liter vina vsaj trikrat obdavljen. Svoje delo bi morali temeljito opraviti tudi vinarski inšpektorji, ki bi na terenu preverjali zlasti kakovost točenih vin. Žal so bili vinogradniki v kmetijstvu vedno pastorek in njihov glas je bil kot glas vpjočega v puščavi. »Ne prosimo, da nas kdo za roko pelje iz te puščave, ampak zahtevamo, da se ustvarijo takšne razmere, da bomo sami prišli iz nje,« je bil oster Brcar.

»SAD« ŠT. 7 — 8

KRŠKO — Izšla je poletna, dvojna številka mesečne strokovne revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo Sad, ki jo izdaja Društvo za napredek kmetijstva Krško. V njej piše urednik inž. Peter Jankovič o Južni Tirolski, sadnem vrtu Evrope, ter o osnovah cepjenja sadnih rastlin, inž. Anita Solar objavlja članek Kje posaditi oreh, dr. Stojan Vrabl piše o sodobnih načinih boja proti rdeči sadni pršici v intenzivnih nasadih, mag. Gabrijel Seljak o škropljenju vinske trte in sadnega drevoja na Primorskem, dr. Jože Colnarič o zeleni rezi v rodnem vinogradu, dr. Slavica Šikovec o rezervah našega vinogradništva, mag. Julij Nemanic pa nadaljuje z vinskobedno degustacije. Revija stane 35 dinarjev, naročite pa jo lahko v Krškem, Cesta 4. julija 66.

- Stevilo ovac volka nikoli ne vzemirja. (Vergil)
- Začetek modrosti je: pridobivaj si modrost. (Biblija)

PRVO SREČANJE HRIBOVSKIH KMETOV

DOBRAVA NAD SENOVIM — Podružnice kmečke zveze iz vseh treh posavskih občin bodo to soboto, 18. avgusta, priredile prvo srečanje kmetov iz hribovitih predelov Posavja. Srečanje bo ob 10. uri na kmetiji Perko v Dobravi nad Senovim, do koder je mogoče priti po cesti s Senovega proti planinski koči na Bohorju. Pri Perkovih, ki se ukvarjajo tudi s kmečkim turizmom, bodo podali poročilo o stanju hribovskega kmetijstva in se o tej od družbe pozabljeni dejavnosti tudi pogovorili.

Kmetijski nasveti

Bruceloza trka na vrata

Tropi ovac iz Bosne in drugih predlov Jugoslavije, ki se pozimi in zgodaj spomladi pomikajo skozi naše kraje in ki jim inspekcija ter oblast nikakor ne moreta priti na kraj, so stalna zdravstvena nevarnost in pravi mali čudež, da še ni izbruhnila kaka večja okužba. Med boleznimi je zlasti nevarna bruceloza, ki je na Kosovu velik živinozdravstveni problem, pri nas pa je k sreči skorajda ne poznamo.

Pač, znan je nedavni primer zbolele ženske iz Kranja, ki se je okužila na obisku pri znanjih v vasi pri Rovinju, kjer so ji postregli z mladim ovčjim sirom. Bruceloza je namreč zoonoza, torej bolezen, ki je, enako kot za živali, nevarna tudi za ljudi. Imenujejo jo tudi mediteranska ali malteška mrzlica, njen povzročitelj pa je *Brucella melitensis*. Bolezen se začne z zvišano temperaturo, bolečinami v glavi in sklepih ter s splošno slabostjo, k sreči pa se jo da pozdraviti z antibiotiki. Traja več mesecev ali celo let.

Kaj storiti, da bi človeka in žival obvarovali pred njo? Predvsem je treba onemogočiti, da bi okužba prodrla do nas. Nomadsko pašo je zato treba dosledno prepevovati, pod živinozdravstveno kontrolo pa mora biti tudi vsi promet z živalmi in živalskimi proizvodi. Divji promet z ovci in kozami prav izziva okužbo, dosti manjša nevarnost pa ne grozi od nakupa nekontroliranega mleka in sira. Vsak nakup nedeklariranega mleka in mlečnih izdelkov, ki nimajo veterinarskega dovoljenja, je nevaren, opozarja veterinarska služba. Še posebej nevarna je smetana ovčjega mleka, ki vsebuje nekajkrat več brucel kot posneto mleko.

Da je bruceloza resna bolezen, ki nam grozi, dokazujejo tudi ukrepi in stroški, ki so jih ob zadnjem izbruhu imeli z njo na sosednjem Hrvaškem. Ob pojavu v Istri so morali izločiti in pobiti ter v kafileriji uničiti meso nad 200 živali. Tudi z gospodarskega vidika je zato spopad z boleznijo in ostrejši odnos do nomadske paše nujen.

Inž. M. LEGAN

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Dr. Jože Osterc je pripomnil, da v Sloveniji ni možnosti za masovno vinogradništvo, perspektiva je le v kakovosti. Za cilj si lahko postavimo le, da bomo v Evropi poznani kot dežela dobrega vina, a bomo morali v vinogradništvo vložiti še več znanja. Ker pa sta vinogradništvo in vinarstvo delovno intenzivni dejavnosti, so možnosti za zaposlitev še velike. Kljub številnim vprašanjem in drežanjem pa ni mogel obljubiti, koliko denarja bo vlada na-

Peter Brcar, predsednik Društva dolenskih vinogradnikov: »Velik trud vinogradnikov je premalo poplačan.«

Pan je oživel

Novo ribniško podjetje za svetovanje in trženje v kmetijstvu

RIBNICA — Pan je bil starogrški bog lova, gozdov, travnikov in polj, v Ribnici pa je Pan tudi ime za podjetje, ustanovljeno letos aprila. Pan se bo ukvarjal, kot so določili njegovi ustanovitelji, s kmetijstvom, svetovanjem s tega področja, z odkupom kmetijskih pridelkov, s prodajo repromateriala, z nabavo ozimnice in drugim. Tako obsežno dejavnost bodo lahko obvladali glede na to, da je vodilna strokovna ekipa dobro podkovana z znanjem in jo sestavljajo ljudje, ki so svoj čas delali v ribniški kmetijski zadrugi. Mladi inženirji agronomije zaupajo vase in računajo, da bodo kmetom znali ustreči.

Podjetje bo nudilo zares vse s področja odkupa, prodaje in predelave predvsem zdrave hrane skozi celo leto. Poseben poudarek bo veljal svetovanju. Ribniška dolina ima potencial, ki ga je potrebno v celoti tržno usmeriti,« poudarja Marko Škrabec, menedžer Pana, s sedežem v nekdanjih prostorih ribniških upokojencev na Trgu Veljka Vlahoviča.

Agilni Pan se želi prebiti prek občinskih meja. Trenutno s svojimi artikli oskrbuje 15 picerij na širšem ljubljanskem območju, to število pa še raste. Podjetje je razširilo mrežo predstavništev, ki jih ima že v Trzinu, Krškem in Zagrebu. Rado bi pokrilo širše območje v Jugoslaviji in imajo stike z velikimi pridelovalci prehrane in kmetijskih strojev. »Kmalu bi morali dobiti na uporabo grostično skladišče v Ribnici za odkup in prodajo, še posebej gnojil in herbicidov. Po našem mnenju bi morali v tej dolini prvenstveno začeti urejati vse potrebno za urejanje sejma za tedenski odkup in prodajo živine, saj taka sejmišča obstajajo v vseh mestih Dolenjske. Na tem področju kmetijska zadruga doslej ni naredila ničesar, vendar so zahteve kmetov iz dneva v dan večje. »Živi« trg, kar tako sejmišče nedvomno pomeni, je pač najboljšo mesto za nakup in prodajo,« meni Škrabec.

M. GLAVONJČ

SORTNI IZBOR OZIMNE PŠENICE ZA LETO 1990/91 (za vsa pridelovalna območja)

Sorta ozimne pšenice	Kakovostni razred	Višina slame	Čas dozorevanja	Občutljivost za
Ana	I-A ₂	N	SZ	rjavenje plevic
Balkan	I-A ₂ -A ₁	SV	SZ	p. plesen
Džerdanka	II-A ₂	SN	SP	rjavenje plevic
Marija	I-B ₁	SN	SP	p. plesen
Sana	III-C ₁	SN	SP	mraz, p. plesen
Dvanaesta	I-B ₁	SN	SZ	rjavenje plevic
Zagi 87	II-A ₂	N	SP	p. plesen
Zrinka	I-A ₂	SV	SP	p. plesen
(NS rana 2)	II-B ₁	V	Z	p. plesen, mraz, ptiči
(Zagreščanka 2)	III-B ₂	N	SZ	rjavenje plevic
(Lonja)	III-B ₂	N	SZ	rjavenje plevic
(Jugoslavija)	I-B ₁	V	SP	p. plesen, fuzarioze klasa

OZNAKE: N = nizka, SN = srednje nizka, SV = srednjevisoka, V = visoka, Z = zgodnja, SZ = srednjegodnja, SP = srednjepozna, P = pozna

menila za razvoj vinogradništva. Ob tem je vinogradnik z Vipavskega pri-

• Drugi kmet, prav tako z Vipavskega, se je lotil teme, ki tišči mnoge kmete: lastništva. Ugotovil je, da imajo najlepša zemljišča v lasti družbena podjetja, toda mnogi nasadi so že dotrajani in ne dajejo pričakovane pridelke. Zato je predlagal, naj dajo to zemljo v najem, tudi v trajen najem z možnostjo dedovanja. Mag. Bastl je ob tem pristavil, da je lastnina bistven motivacijski faktor za delo, prav na področju kmetijstva pa je to še toliko bolj pomembno. Ker nikogaršnja lastnina ni dala nikakršnih rezultatov, naj bi sedanja družbena lastnina prišla v skupen sklad in naj bi jo dajali v najem ljudem, ki so jo pripravljeno obdelovati, četudi niso nekdanji lastniki. Tudi to je eden od pomembnih pogojev za oživitve kmetijstva.

pomnil, da naša družba ne zna ne jemati ne dajati.

M. BEZEK-JAKŠE

Dve melioraciji

Na nerajškem in semiškem koncu bodo odstranili kamenje s 400 ha

ČRNOVELJ — V črnomaljski občini so pripravili odloke o uvedbi melioracijskih postopkov za področje Nerajca in Semiča II. Gre za melioraciji, ki sta predvideni v družbenem planu občine in planu kmetijske zadruge, za njo pa so že pripravljene projekti. Skupaj naj bi posegi veljali dobrih 5 milijonov in pol din, 90 odst. tega denarja pa so kot nepovratna sredstva že nakazali z republike.

Na semiškem območju in v Štrekljevcu so njeve že meliorirali. Takrat so ugotovili, da bi bilo smotno izvesti agromelioracijo tudi v Nestopljih vasi, Brezju, Brstovcu, Prapročah, na Sodenjem Vrhju in Gradniku, skupaj torej na 197 ha. Druga melioracija bo zajela 203 ha, in sicer del Dragutaša, Belčjega Vrhja in Knežine, Pusti Gradec, Veliki in Mali Nerajec. Ker je na področju te melioracije že sprejet občinski odlok o krajinskem parku Lahinja, so kmetijski upoštevali zahteve novomeškega Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine. Iz melioracije so izločena stavbna zemljišča, poraščena zemljišča in zemljišča, na katerih melioracija ni ekonomsko upravičena, na primer močno kamnita strma pobočja.

M. B.-J.

Prvič 4 tone pšenice na hektar

Ob letošnjem rekordnem pridelku — Nekaj tehnoloških navodil za novo setev

Za nami je najboljše leto ozimnih žit do sedaj. Tako lahko pričakujemo, da bomo tudi po statističnih podatkih za Slovenijo v letu 1990 prvič presegli pri pšenici povprečni pridelok 4,00 t/ha zrnja. Na posevkih se po dosedanjih podatkih povprečni pridelki pšenice gibljejo med 5 in 7 t/ha zrnja, na KG Rakičanu, obrat Rakičan, pa celo preko 7,5 t/ha zrnja. Tudi pridelki ječmena in rži so bili večinoma izjemno visoki.

K dobri žetvi so doprinele:

- Pravočasna setev v dobro pripravljeno setvišče.
- Izjemno dolgo obdobje razvrščanja žit zaradi visokih temperatur v zimskih mesecih.
- Precejšnje rezerve dušika v tleh, saj zaradi pičilnih padavin od setve do kolenčenja žit ni bilo izpiranja dušika.
- Sorazmerno hladno in vlažno vreme v času od kolenčenja do cvetenja je po eni strani povzročilo bujno rast ozimnih, po drugi strani pa so nizke nočne temperature zavirale razvoj glivičnih bolezni, predvsem pepelaste plesni.
- Obdobje razvoja od cvetenja do tehnološke zrelosti posevkov je bilo dolgo, brez temperaturnih šokov in dovolj vlažno, v času žetve pa je bilo vreme suho in vroče. Oboje se je odrazilo v visoki absolutni in hektolitrski teži ter v celotni kakovosti zrnja žit.

Seveda pa je za doseganje visokih pridelkov žit pomembna tudi tehnologija pridelovanja. Zaradi raznolikosti pridelovalnih razmer v posameznih območjih Slovenije je pravičen izbor sorte eden najpomembnejših elementov

te tehnologije. Ob sedanjih cenah pšnice se dosedanjim merilom za izbor sort (višina, stabilnost in kakovost pridelka, odpornost na mraz, bolezni, škodljivce in poleganje, dolžina rastne dobe) pridružuje tudi primernost sorte za uporabo v prehrani posameznih vrst živali. Pri tem je potrebno poudariti, da je mogoče tudi z osnovnimi sortami pšenice (III. kakovostni razred, B₁—B₂ in C₁ kakovostna skupina), kot so na primer sana, zagrebčanka 2 in lonja, na podlagi veljavnih pogojev za odkup (Kmečki glas, št. 29, 18. julij 1990) doseči ob uporabi primerne tehnologije

te tehnologije. Ob sedanjih cenah pšnice se dosedanjim merilom za izbor sort (višina, stabilnost in kakovost pridelka, odpornost na mraz, bolezni, škodljivce in poleganje, dolžina rastne dobe) pridružuje tudi primernost sorte za uporabo v prehrani posameznih vrst živali. Pri tem je potrebno poudariti, da je mogoče tudi z osnovnimi sortami pšenice (III. kakovostni razred, B₁—B₂ in C₁ kakovostna skupina), kot so na primer sana, zagrebčanka 2 in lonja, na podlagi veljavnih pogojev za odkup (Kmečki glas, št. 29, 18. julij 1990) doseči ob uporabi primerne tehnologije

Tudi na (ta čas pri nas idealiziranim) Zahodu ni vse zlato, kar se sveti. Primer za to je ameriško kmetijstvo, o katerem ima naša laična pa tudi strokovna javnost precej zgrešeno predstavo, zlasti po letu 1988, ko ga je prizadela katastrofalna suša. Ameriško kmetijstvo si cer še pridelava obilo hrane, vendar je v globoki krizi in stotisoči propadajočih farmerjev v tako žalostnem stanju, da se opazno veča celo število samomorov, ker ljudje ne vidijo izhoda iz stiske. O tem več piše Gary Null v knjigi Svetlejšje, čistejše, varnejše in bolj zeleno.

Ameriško kmetijstvo je, tako kot skorajda vse ameriško življenje, zgrajeno predvsem na dobičku. Dobiček je počelo in gonilo vsega, podrediti si hoče vse, tudi tisto, česar si ni mogoče podrediti. Naravne zakone na primer, ki jih je ameriško monokulturno kmetijstvo v preteklosti močno podcenjevalo in uniči-

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemanic

Kako poteka prodaja vina prek osmice

Posnemajmo Primorce!

Vinogradnik mora razmišljati, kako bi preživel te težke ekonomske čase in za svoje delo čimveč iztržil. Pojavlja se mnogo zasebnih trgovcev, kar je dobro, saj se tako počasi končuje monopol družbenih trgovskih podjetij. Toda naj si bo trgovina družbena ali zasebna, vsaka po mojem preveč služi pri prodaji vina — pač glede na prispevek, ki ga vlaga. Ocenjujem, da je prodaja vina preko osmice, ki je uveljavljena v Italiji, blizu slovenske meje posrečena oblika, ki omogoča vinogradniku večji dohodek in zaščiti kupca v pogledu dostopnejše cene in zjamčene kakovosti.

V občini Koper imajo izdelana pravila, ki so usklajena z Zakonom o vinu Slovenije. Umestno bi bilo, da bi vse vinogradniške občine izdelale pravila za prodajo vina pri vinogradniku pridelovalcu. Taka pravila ne bi vinogradnikom otežila prodaje vina, nasprotno, zaščitila bi njihov dohodek in dobrih kletarjem omogočila večji dohodek. Dolgoročno gledano so taka pravila nujna, saj je red v vsaki dejavnosti jamstvo za obstoj. Red na trgu vina bo izločil spekulante.

Navajam izvlečke iz koprškega pravilnika.

1. Kaj je osmica? Osmica je oblika prodaje dobrega neustekleničenega vina z geografskim poreklom na drobno, neposredno pri proizvajalcu, v objektu, kjer se vino proizvaja in hrani, in sicer na podlagi dovoljenja, ki ga izda za kmetijstvo pristojni upravni organ občine, po določilih 33. čl. Zakona o vinu.

Temeljni razlog za pospeševanje tako organizirane prodaje vin je, da se afirmira specifična vinska proizvodnja vinorodnega okoliša. Da pa bi bila taka oblika uspešna, se sme

M. B.-J.

Prvič 4 tone pšenice na hektar

Ob letošnjem rekordnem pridelku — Nekaj tehnoloških navodil za novo setev

Za nami je najboljše leto ozimnih žit do sedaj. Tako lahko pričakujemo, da bomo tudi po statističnih podatkih za Slovenijo v letu 1990 prvič presegli pri pšenici povprečni pridelok 4,00 t/ha zrnja. Na posevkih se po dosedanjih podatkih povprečni pridelki pšenice gibljejo med 5 in 7 t/ha zrnja, na KG Rakičanu, obrat Rakičan, pa celo preko 7,5 t/ha zrnja. Tudi pridelki ječmena in rži so bili večinoma izjemno visoki.

K dobri žetvi so doprinele:

- Pravočasna setev v dobro pripravljeno setvišče.
- Izjemno dolgo obdobje razvrščanja žit zaradi visokih temperatur v zimskih mesecih.
- Precejšnje rezerve dušika v tleh, saj zaradi pičilnih padavin od setve do kolenčenja žit ni bilo izpiranja dušika.
- Sorazmerno hladno in vlažno vreme v času od kolenčenja do cvetenja je po eni strani povzročilo bujno rast ozimnih, po drugi strani pa so nizke nočne temperature zavirale razvoj glivičnih bolezni, predvsem pepelaste plesni.
- Obdobje razvoja od cvetenja do tehnološke zrelosti posevkov je bilo dolgo, brez temperaturnih šokov in dovolj vlažno, v času žetve pa je bilo vreme suho in vroče. Oboje se je odrazilo v visoki absolutni in hektolitrski teži ter v celotni kakovosti zrnja žit.

Seveda pa je za doseganje visokih pridelkov žit pomembna tudi tehnologija pridelovanja. Zaradi raznolikosti pridelovalnih razmer v posameznih območjih Slovenije je pravičen izbor sorte eden najpomembnejših elementov

te tehnologije. Ob sedanjih cenah pšnice se dosedanjim merilom za izbor sort (višina, stabilnost in kakovost pridelka, odpornost na mraz, bolezni, škodljivce in poleganje, dolžina rastne dobe) pridružuje tudi primernost sorte za uporabo v prehrani posameznih vrst živali. Pri tem je potrebno poudariti, da je mogoče tudi z osnovnimi sortami pšenice (III. kakovostni razred, B₁—B₂ in C₁ kakovostna skupina), kot so na primer sana, zagrebčanka 2 in lonja, na podlagi veljavnih pogojev za odkup (Kmečki glas, št. 29, 18. julij 1990) doseči ob uporabi primerne tehnologije

Tudi na (ta čas pri nas idealiziranim) Zahodu ni vse zlato, kar se sveti. Primer za to je ameriško kmetijstvo, o katerem ima naša laična pa tudi strokovna javnost precej zgrešeno predstavo, zlasti po letu 1988, ko ga je prizadela katastrofalna suša. Ameriško kmetijstvo si cer še pridelava obilo hrane, vendar je v globoki krizi in stotisoči propadajočih farmerjev v tako žalostnem stanju, da se op

Mirnopeške drobnice

MESA NI — Gospodinje iz Mirne Peči in okolice si že dolgo želijo večjo in dobro založeno samopostrežno trgovino, ki bi jo kraj glede na svojo velikost in močno zadnje gotovo zaslužil. Se zlasti pa pogrešajo mesarijo. Morda se bo ob poplavi zasebnih prodajalnih širok po Dolenjski le našlo kaj tudi za ta konec?

PRESNETI ITALIJANI — Globoka kotanja za osnovno šolo, tako imenovana mirnopeška depresija, v katero se stekajo meteorne vode z vseh koncev in je v poletnih mesecih leglo komarjev, boji jo pa se, da bo postala še česa drugega, bo skupaj z urejanjem kanalizacije za Mirno Peč in okolico verjetno le sanirana. Dokumentacija že izdelujejo, Mirnopečani pa v šali pravijo, da bi bilo vse že urejeno, ko bi Italijani med vojno ne bili tako jadno pobrali šila in kopita. Le ti so tedaj z izkopavanjem odvodnega kanala namreč že pričeli, pa jim je zmanjkalo časa.

TEŽKI TOVORNJAKI — Odkar je kamnolom pri Sveti Ani ponovno odprt, se valijo skozi Mirno Peč težko otovorjeni tovornjaki Cestnega podjetja, ki čistišču, za katerega so prispevali tudi krajani, gotovo ne koristijo. Škodo je na nekaterih klančih že opaziti, krajani pa ugrabijo, kdo, na čigave stroške in kdaj, če kdaj, bo ceno zopet obnovil.

PRODAJA ŠOLE — Stavba nekdanje podružnične šole v Globodolu je na prodaj. Lepo in prav, menijo Globodolčani, zraven pa zahtevajo, da se del kupnine nameni tudi v krajevne potrebe, saj so, kot je znano, med obema vojnima k izgradnji šole tudi sami precej prispevali v materialu.

PREPOTREBEN ASFALT — Kaže, da bo novo asfaltno prevleko med prvimi videla cesta od Malenske vasi do Vrhovega, dolga 1600 m, težko pa jo pričakujejo tudi na odcepu proti Jablanu ter na odsekih Malenska vas — Dolnji Podboršt, od glavne ceste do Vrhpeči, na odcepu proti Globodolu in še drugje. Denar bo težko zagotoviti, saj je KS dobila odobreno le pomoč za 1300 kvadratnih metrov asfalta, kar pa je kaplja v morje.

TEMENICA IZGINJA? — Prebivalci mirnopeške doline z grozo ugotavljajo, kako je njihova rečica iz dneva v dan bolj onesnažena, za kar je krivo seveda Trebnje s svojo umazano industrijo. Nič manj jih ne skrbi, da zaznavajo vse šibkejši pretek vode v strugi, kar da slutiti, da si je voda med svojim vdranjem po podzemlju našla tudi druge poti.

VESELA TELEFONSKA AGONIJA

METLIKA — Na zadnji (nesklepčni) seji zborov občinske skupščine je eden od delegatov zastavil tudi vprašanje, koliko časa bo še v občini trajala telefonska agonijska. Pri odgovoru oziroma prosti debati o tem zgočem vprašanju se niso mogli zediniti, ali gre pri razširjeni telefonskega omrežja v občini za agonijsko ali za veliko delo, ki poteka po načrtih in je tik pred koncem. Pri podatku, da so doslej opravljena dela vredna okoli 6 milijonov nemških mark, pa je predsednik enega od zborov (potiho) pripomnil, da bi za ta denar metliško telefonijo naredili tudi Nemci. Vendar bi bila potem prejšnji teden polovica metliških lastnikov telefonov prikrajšana za izvršno zabavo ob prisluškovanju drugim pogovorom, medtem ko je imela druga polovica mrtve telefone.

Tako čista, da se vidijo mrtve ribe na dnu

Akcija Rešimo Krko

ŽUŽEMBERK — 3. avgusta je Studio D v sodelovanju z Nedeljskim in Dolenjskim listom pripravil prvo od opozorilnih akcij pod naslovom Rešimo Krko. O tem čolnarjenju od vasi Krka do Žužemberka in o zeleni deklaraciji, ki so jo udeleženci sestavili na cilju, smo že poročali, sedaj pa pogledajmo, kaj so o Krki menili udeleženci čolnarjenja.

SLAVKO MEDLE iz Novega mesta: »Mislim, da je malo ljudi, ki bi Krko bolj poznali. Po njej se že vrsto let ne vozim le za šport in rekreacijo, temveč jo tudi opazujem in ugotavljam njene spremembe in propadanje. Lahko rečem, da v tem času še ne gori rdeča luč. Krka živi in reši se jo da, seveda pa bo lahko že v naslednjih letih prepozno, če se ekološka zavest pri ljudeh in vseh onesnaževalcih ne bo dvignila. Skrbim me, da je zgornji tok vedno bolj umazan, za kar so krivi tudi v Ribnici in Grosupljem. Rib je v Krki še veliko in poginuli je prav toliko kot običajno. Krko bi se po mojem dalo rešiti v treh letih, potem pa vsem onesnaževalcem predpisati visoke kazni.«

SAMO SENICA iz Straže: »Če živim ob Krki, jo vzljubiš in hudo ti je, ko jo gledaš takšno, smrdčo in motno. Krka postaja velik kanal, v katerega ljudje mečejo vse, česar ne rabijo več. Tako, kot smo jih naučili, da črna odlagališča brez urejenih deponij močno onesnažujejo zemljo, bi morali pričeti s Krko in njenimi pritoki. Ko bi gospodinjice le vedele, kako škodljivi so pralni praški in mislim, da so prav ti največji onesnaževalci.«

TONE FORNEZZI-TOF, Nedeljski Dnevnik: »Za akcijo smo se odločili zato, ker je Krka biser Slovenije in edina reka, ki ne teče v Beograd. Tudi zato jo moramo rešiti. Naša ekspedicijska je ugotovila, da je Krka v zgornjem toku celo tako čista, da se na dnu vidijo crknenje ribe. Mislim, da bomo zgornji tok še lahko rešili, v spodnjem pa je zaenkrat še preveč Krke (tovarne zdravi!).«

BRANE BARŽIČ, poklicni gasilec: »Akcijo zelo pozdravljam in mislim, da je to pravi korak k reševanju te naše nekdanje dolenjske lepote. Kot gasilec sem bil že večkrat priča reševanju Krke. Tudi mazut je že tekel vanjo. Nekatere tovarne so močno onesnaževalci in še zdaj nimajo čistilnih naprav, za kar pa jih nihče ne preganja. Ne sme nam biti vseeno, kakšno Krko imamo in kakšno bomo zapustili zanamcem.« J. PAVLIN

V Mirni Peči letos ne bo zvonilo

Sedaj 200 podpisanih pogodb za telefon, potrebnih pa bi jih bilo še 100 — Zapleti z lokacijskim dovoljenjem — Centrala že kupljena

MIRNA PEČ — Prebivalce mirnopeške krajevske skupnosti v teh vročih poletnih dneh najbolj vznemirjajo predvsem dva problema, to sta pitna voda in telefonija, katere gradnja se že nekaj let nikamor ne premakne. Pomanjkanje vode bo odpravljeno takrat, ko bo zgrajen rezervoar na Daljnem Vrh, nejasno pa je, kdaj zaradi pomanjkanja denarja to bo; še bolj zapletena je zadeva okoli telefonije.

Seveda je tudi tukaj posredi pomanjkanje denarja. To ni čudno, saj se v razmerah, v kakršnih se gradi novomeška telefonija, le redko ve, kdo pije in kdo plača. To so izkusili že v vseh krajevnih skupnostih, kjer jim je telefonijo le nekako uspelo dograditi in predati v upravljanje dejanskemu lastniku, novomeški PTT. Sedaj se mirnopeška telefonija dograjuje že tretjič, tretja varianta pa je dobila sedaj že drugo lokacijsko dokumentacijo, ker je postala prva zaradi posega daljnovega Novo mesto — Trebnje v ta prostor neuporabna in jo je bilo treba dopolniti.

»Leta 1988 smo šli v široko akcijo za zgraditev mreže v celotni krajevni skupnosti, pri čemer smo računali na 300 naročnikov, pogodbe pa jih je podpisalo le nekaj več kot dvesto. Računali smo, da se jih bo po začetku gradnje prijavilo še več, zato smo šli v akcijo. S pogodbami smo zbrali denarja v protivrednosti 340 tisoč DM in v tem času tudi že kupili novo centralo za 576 priključkov ter približno tri četrte vse potrebne kablove. Prenovljena lokacijska dokumentacija, ki smo jo dobili od

izvajalca s precejšnjo zamudo, je sedaj gotova in bomo v kratkem dobili gradbeno dovoljenje. Tudi stavba, v kateri bo nova centrala, je zgrajena do prve plošče,« pravi predsednik gradbenega odbora Janez Zupančič, ki sicer razume nestrpnost krajanov.

Gradbeni odbor je med ponudniki za izvajanje del že izbral najugodnejšega, ki je pripravljen v treh mesecih od začetka del zaključiti celotno napeljavno, vendar pa zahteva na dogovorjeno vsoto 40 odstotkov predplačila, česar blagajna krajevske telefonije trenutno ne zmore. Kredit, ki ji je bil obljubljen, namreč še ni na razpolago, zato je težko

reči, kdaj se bodo dela pričela. Gre za pretežno zemeljsko napeljavo kablov, in to 15 km magistralnih in 40 km omrežnih. Da bi bila investicija v celoti pokrita, manjka še 100 pogodbenih naročnikov, a gradbeni odbor upa, da jih bo po začetku del zbral vsaj še 50 do 60. Stroški telefonskega priključka, z vračunano protivrednostjo 60 ur dela, naj bi znašali 21 tisoč dinarjev ali v protivrednosti 3 tisoč DM; torej si lahko vsakdo, ki je po pogodbi že dal predplačilo, lahko izračuna, koliko bo moral do konca izgradnje mirnopeške telefonije še doplačati. Omenimo še, da so nekatera dela, zlasti v središču Mirne Peči, že opravljena. Predsednik gradbenega odbora Janez Zupančič je tudi obljubil, da bo o vseh novostih glede telefonije sproti obveščal krajane tudi preko našega časopisa.

T. JAKŠE

INDUSTRIJSKA PRODAJALNA V STRAŽI — Kot večina podjetij v teh kriznih časih ima tudi Novoles hude likvidnostne težave. Eno od pipic za dotok še kako dragocene gotovine si je odprl prejšnji petek, ko je bila ob navzočnosti vodstvenih delavcev in povabljenih gostov tudi uradno odprta industrijska prodajalna klasiranega blaga. O pomenu take prodajalne za hitro prelitje sicer nekurantnih izdelkov iz skladišč v gotovino, po ceni, ugodni za kupca in za prodajalca, sta spregovorila poslovodja trgovine Mladen Majster (prvi) in direktor Novolesa Jakob Andoljšek (drugi z desne). Konec meseca nameravajo odpreti podobno trgovino tudi v Račjem selu pri Trebnjem. (Foto: T. Jakše)

ODPRTA BOBIČEVA MESARIJA — Sredi preteklega tedna so Bobičevi iz Škocjana v nekdanji ribarnici hotela Kandija v Novem mestu odprli mesarijo. To je bil praznik ne le za Bobičeve delavce na sliki, temveč tudi za Novomeščane. Slednji so lahko prvič videli na kupu toliko lepega mesa, seveda pa so ves dopoldan tudi zastoj poskušali izdelke iz te znane dolenjske mesarije. Matej Bobič, lastnik prodajalne, obljublja za vse meso in mesne izdelke iz Bobičeve nižje cene, seveda pa stalno založenost z vsemi vrstami mesa. Na policah imajo tudi veliko buteljčnih vin. (Foto: J. Pavlin)

Kje zaposliti zaposlene?

Vsaj petina ljudi je skoraj povsod odveč

METLIKA — Eno najbolj kislih jabolk, v katero bo nova oblast na vseh ravneh morala prej ko slej ugrizniti, je radikalno zmanjšanje zaposlenih v državi oziroma občinskih upravah. Z leti se je na občinah nabralo nesorazmerno veliko ljudi, kar je dopuščala oziroma spodbujala in večkrat celo zahtevala prejšnja ureditev. Prezaposlenost v državnih oziroma občinskih upravnih organih je bil eden od načinov funkcioniranja prejšnjega sistema.

Pri tem metliška občina ni nikakršna izjema, kvečemu so se stvari zaradi majhnosti občine in majhnega števila prebivalcev toliko bolj opazne. Tako je sedaj, po »priključitvi« zaposlenih v bivših interesnih skupnostih, v metliški občinski upravi zaposlenih 55 ljudi. In to v občini, ki šteje manj kot 9000 prebivalcev. »V vsaki firmi ugotavljajo, da imajo najmanj 20 odstotkov ljudi preveč in gotovo ni v naši občinski upravi nič drugače,« pravi Jože Malekovič, novi predsednik metliškega izvršnega sveta. Seveda ljudje od nove vlade pričakujejo, lahko bi rekli, da kar zahtevajo, naj najprej naredi red pri sebi in začne pometati pred lastnim pragom. V dveh mesecih po izvolitvi, se pravi septembra, mora nova občinska vlada priti pred skupščino z osnutkom odloka o reorganizaciji občinske uprave, kar v

končni posledici pomeni, da bo takrat med drugim jasno tudi to, koliko ljudi je odveč. Kam z njimi, kje zaposliti zaposlene, to je pa drugo vprašanje, na katero bo zelo težko najti pravi(čen) odgovor.

Prav lahko bi bilo ta problem rešiti, če bi nanj vsi gledali tako kot eden od zaposlenih na občinski upravi. »Sedaj, ko sta vse delo in vsa odgovornost drugje, je moje delo prav dolgočasno; pravzaprav nimam več pravega dela, pa še inflacija ni več, da bi vsako jutro v časopisu najprej prebral, kako je z marko in videl, koliko sem čez noč zaslužil ali izgubil,« se je potožil prejšnji teden. Pravi, da bi se takoj strinjal, da je tudi sam tehnološki višek, ker to pomeni, da bi dve leti dobival 80 odst. povprečne plače zadnjih treh mesecev, to pa bi v njegovem primeru zneslo blizu 6000 dinarjev. On bi, pravi, izbral tisto možnost, ki omogoča, da ves denar dobiš naenkrat in bi tako »pokasiral« za blizu 20.000 mark dinarjev. Možak ima že nekakšno firmico in bi ta denar znal dobro obrniti. »Samo kaj, ko nimam sreče in imam zahtevano izobrazbo in mene ne bodo dali na listo. Tako neumen pa nisem, da bi šel sam od sebe, ker potem ni nobenega denarja.« In bo moral, revež, še naprej hoditi v službo. Prav mu je! A. BARTELJ

IZ NOVOMEŠKEGA GOSPODARSTVA

• VEČ OBRATNIKOV — V poročilu o gospodarjenju v prvih petih mesecih letos, ki ga je na prvi avgustovski seji obravnaval novomeški izvršni svet, je moč zaslediti tudi podatek, da število samostojnih obratnikov v občini rahlo narašča, saj je bilo v petih mesecih odprtih 41 novih obratovalnic.

• PROIZVODNJA PADA — V prvih petih mesecih se je fizični obseg industrijske proizvodnje v novomeški občini v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšal za 6,2 odstotka. Izpad proizvodnje beležijo v dvanajstih od osemnajstih gospodarskih dejavnosti.

• IZVOZ IN UVOZ — V primerjavi s prvimi petimi meseci lanskega leta je bil letošnji blagovni izvoz v tem obdobju za 36,3 odstotka večji. Izvoz znaša 2.222 milijonov dinarjev, od tega pa je bilo 88,6 odstotka ustvarjenega na konvertibilnem trgu.

• IZGUBE — V prvih petih mesecih letos je novomeško gospodarstvo, če je verjeti podatkom, prikazalo 286 milijonov in 324 tisoč din izgube. Od teh jih največ pripada IMV Adrij (104.605 tisoč din), Novolesu (79.785 tisoč din) in Elektru (24.613 tisoč din). Tudi Pionir je »pridelal«, po teh podatkih, več kot 20 milijonov izgube ali natančneje 21.464 tisoč din.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 18. avgusta, bodo kot dežurne odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure, naslednje prodajalne živil:

- v Novem mestu: Samopostrežba Dolenjke v Šmihelu
- v Sentjerneju: Market Dolenjka
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Rog
- v Žužemberku: Samopostrežba KZ
- v Straži: Market Dolenjka
- v nedeljo bo v Novem mestu od 8. do 11. ure odprta Samopostrežba Dolenjke na Glavnem trgu 23.

Dopusti močnejši od razbremenitve

Zaradi nesklepčnosti zbora združenega dela niso mogli sprejeti razbremenitve gospodarstva — Ostala dva zbora podprla znižanje prispevnih stopenj

METLIKA — Osrednja točka dnevnega reda za zadnjo sejo vseh zborov metliške občinske skupščine naj bi bil sprejem odloka, po katerem bi do konca leta znižali prispevne stopnje za financiranje družbenih dejavnosti in tako tudi dolenjsko vsaj malo razbremenili gospodarstvo. Pa seja ni bila sklepčna.

Vendar vsa stvar le ni bila golo za pravljanje poletnega prostega časa delegatov — seja je bila v sredo ob šestih zvečer — kajti dva sklepna zbora, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor, sta o tem predlogu razpravljala in ga z večino glasov tudi sprejela. Za čudo ni bil sklepčen zbor združenega dela, se pravi zbor, ki bi mu naj bilo največ od tega, da se obremenitev gospodarstva zmanjša. Dopusti so očitno močnejši od tega.

V metliški občini so obremenitve gospodarstva za letošnje leto sorazmerno velike, saj se po tem metliška občina uvršča na 22. mesto v Sloveniji. Po usmeritvah republiškega izvršnega sveta o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe v letošnjem letu naj bi se stopnje v celoti zmanjšale za 15 odst. Pri pripravi predloga so na metliškem izvršnem svetu seveda upoštevali stanje in potrebe v tej občini. Tako niso predlagali znižanja prispevne stopnje za gos-

podarjenje s komunalnimi objekti in napravami, saj bi znižanje te stopnje bistveno ogrozilo že začeta dela na tem področju. Sicer pa predlagatelj zagotavlja, da znižanje prispevnih stopenj tudi

- Kot rečeno, sta družbenopolitični zbor in zbor krajevnih skupnosti z večino glasov sprejela predloženo znižanje stopenj, saj je bilo za ta predlog več delegatov kot za nasprotnega, po katerem naj bi bilo znižanje za vse dejavnosti enako, se pravi za vse 15 odst. nižja prispevna stopnja do konca leta. Sedaj bo moral svoje reči še zbor združenega dela, in to čimprej, vsekakor pa pred koncem meseca, če hočejo znižanje uveljaviti s 1. septembrom.

za druga področja ne bo (bistveno) ogrozilo izvajanje letošnjega programa, ker naj bi se kljub precejšnjemu zniža-

nju stopnje — ponekod tudi za 50 odst. in več — nateklo toliko denarja, da bodo načrtovana sredstva ostala v bistvu neokrnjena. Če ne bi znižali stopenj, pravijo na izvršnem svetu, bi na koncu leta prišlo do presežkov in bi bilo potrebno takrat preveč zbrani denar vrati. Poleg tega naj bi znižane stopnje veljale le od začetka septembra do konca leta, za prihodnje leto pa se bo treba o višini dogovoriti ob predložitvi vsestransko usklajenih in racionalnih programov.

A. B.

FOLKLORA NA TRIGLAVU

METLIKA — Prejšnji podaljšani vikend so članice in člani metliške folklorne skupine Ivan Navratil osvojili Triglav. Na naš najvišji vrh se je povzpelo vseh 23 članov metliške folklorne odprave, čeprav je bilo že kmalu po začetku vzpenjanja slišati veliko hvala o prelepi ravni Vojvodini. Na vrhu so vrli mladi Metličani zapeli hvalnico Metliki in se srečno vrnili domov.

Ena gospa je rekla, da prejšnja novomeška oblast res ni imela vseh nujnih stvari v rokah. Predsednik sedanje vlade na neki občinski omari našel nov razpisni list, za katerega mu nihče ni dal, prejšnjih uslužbencev ne ve povedati, kako in zakaj je prišel v hišo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 29. julija do 5. avgusta so pri novomeški porodnišnici rodile: Viktorija Pirč iz Trebnja — Aleksa, Jolanda Mandelj z Mirne — Miho, Karolina Uvelj-Stopar iz Krškega — Ano, Nataša Bukovec iz Čudnega sela — Aljaža, Jolanda Permoser iz Metlike — Martina, Miro Tina Granda iz Dobrave — Jožeta, Darinka Konda iz Rosalnice — Janja, Marilena Turk iz Straže — Aleša, Irena Permeš — FI Roj — Sama, Cvetka Hrusevar iz Krškega — Silvijo, Antonija Ajdič-Jarc iz Trebnja — Mašo, Anica Lopatec iz Mihočani — Sandija, Marija Hostnik iz Mokronog — Andraža, Majda Lokovšek Sentjerneja — Janjo, Stanka Novinc Prapreč — Bojana, Mirjana Resjan iz rovega — Krunoslava, Martina Resjan Zorojeva — Krunoslava, Martina Mur iz Metlike — Katarino, Jožica Kastelic Krškega — Klemenca, Matejka Novak Trebnjega — Mateja, Marija Springar Gor. Podboršta — Gregorja, Nadežda Kostrevc iz Pristavice — Natalijo, Ivanka Kekič iz Krškega — Nino, Ale Weis iz Črnomlja — Anjo, Damjan Jerman iz Straže — Anito, Marija Grig iz Zakanja — Roberta, Dragica Tur Dolža — Nataša, Snežana Kečava-Vrtljak iz Jurovega — Kristino, Željka Salnikelj iz Rožanca — Romano, Dani Judo Vel. Oreška — Nino, Stanka Klemenč iz Pangrč Grma — Klavdijo, Neveljko Zurek iz Podgrada — deklico, Polona gro iz Gunt — deklico, Milena Kosce Lokev — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Jožica Brivec iz Majde Šilc 22 — Denisa, Mar Medved, V Brezov log 4 — Polono, gica Maletič iz Kristanove 30 — Tamara Cestitamo!

Sprehod po Metliki

ZA 18. AVGUST JE DOLENJSKI LIST ŽE VEČKRAT napovedal več metliško režiserko Majjo Weiss. Na skem dvorišču bo v okviru poletnih turnirskih prireditev predstavila svoje kr filme (Vinska vigrd, Volite mene in ge). Isti večer pa bo odprta v Ateleji umetnost in obrt na Mestnem trgu (F manova hiša) razstava del akademsk karke Zdenke Žido iz Bleda. Gre za postavitev sicer neafirmirane, vendar darjene in obetavne umetnice, ki bo svojih slik razstavila tudi v Ganglo razstavišču Belokranjskega muzeja. Organizator obeh razstav je Ateleja za umetnost in obrt, ki so ga pred kratkim o Skoliber, Vinski in Vukšinič. BELOKRANJCEM SE OBETA SJEVRSTEN umetniški večer, največje v cerkvi v Podzemlju. Tam bodo avgusta nastopile z baročnim koncertom violinistka Vera Belič, flavtistka Zoroja in organistka Cecilija Kobal. reditelj večera je Društvo za oživlj kulturne podobe starega mestnega Ljubljana, koncert pa bo brezplačen. čeva, Zorojeva in Kobalova sodijo v vrh slovenske glasbene poustvarj DO 21. DO 25. AVGUSTA BOD METLIKI TAKO IMENOVANE sančnice počitnice v gradu. Gre za nek ste poletno šolo petja, muziciranja, lišča, plesa in ansambelske igre. Solo vodile Mirjam Poljanšek, umetn zgodovinarica, Valerija Košar, profi rca glabe, in Veronika Brvar, muzi ginja — romanistka. Udeleženci sančnih počitnic v gradu, prijavljeni domala iz vse Slovenije, bodo spoz Shakespeareov čas, renesančno glasbo, rmo zakladnico španskih, angleških italijanskih kultur, pogledali pa bodo v ateleji izdelovalcev glasbil. Šoln 300 dinarjev.

...IN ISKRA — Na okrogli mizi o vinogradništvu in kletarstvu, ki je bila preteklo soboto v okviru slovenskega kmečkega tabora v Semicu, je domačin Jože Vidmar — Nace našteval, s čim vse se preživljajo kmetje. »Na nobeni kmetiji se ne preživljajo le v vinogradništvu,« je rekel, »ampak tudi v živinoreju, poljedelstvu, gozdarstvu...« Pa z Iskra, je pripomnil, čuden od anonimnih sodelujočih.

VINO IN PIVO — Sicer pa so vinogradniki na omenjeni okrogli mizi ves čas razpravljali o razmerah v vinogradništvu, pa o tem, kako je vino prepoznati in kako prepoznati zaslužijo z njim. Najpogostejša pijača na mizah pa je bila poleg Radeške, s katero je častil organizator, pivo. Menda tudi, ker je bilo sicer dobro vino, ki so ga kmeti na voljo v semiškem hotelu Smuk, saj so potekali pogovori — predrago.

TITO IN ZASTAVA — Pa še ena izjemica. Še sreča, da se tukajšnji hotel smuk pred časom ni vključil v slovensko kmetijsko izdajanje Titovih slik s sten. Prav Titaova slika je namreč organizatorju kmečkega tabora, Slovenski kmečki zvezi, prišla še kako prav, da je čez njo obesila svoj bistrankarsko zastavo. Vendar se je po enem dnevu slika naveličala vloge droga za zastavo, se je otrsela in naš nekdanji predsednik je spet zrl v kritike nekdanjega sistema in zaveženih desetletij po vojni.

Zakaj le beremo pravljice, ko pa je vendar resnična zgodovina mnogo bolj zanimiva in zabavna. (van Loon) Zgodovina je kot življenje. Bolj ko se stvari spreminjajo, bolj ostajajo iste. (van Loon)

Drobne iz Kočevja

LAŽJI JOGURT — Potrošniki niti niso, da so jogurti v lončku zdaj lažji (lončki pa manjši) in da tehtajo le 18 dag, medtem ko so prej 20 dag. Cena pa je enaka.

VRTEC V KAVARNI — V kavarni zvezda so se včasih shajali kvartopirci in šahisti, danes pa se le še šahisti. Zato so v zadnjem delu kavarne postavili razne igralne avtomate in biljard, kar privablja mladino, predvsem osnovnošolsko. Stari gostje in šahisti so zato nekoliko užaljeni, saj pravijo, da je kavnica postala otroški vrtec in tako po svoje prispeva k boljšemu otroškemu varstvu v mestu.

URA V PRAŠKU — V Nami prodajalno uvožene pralne praške, ki so cenejši od Jolomajh, tehtajo pa po 6 ali 7 kg. Praški Mro v vedru, v vsakem pa je tudi ročna ura. Prodajajo tudi izdelke Elme z 20-odstotnim popustom.

FILMI SO — V kočevskih trgovinah smo končno le dobili črno-bele filme, in sicer ORWO (uvoženi) in EFKE (domači). Zanimivo je, da so uvoženi filmi občutno cenejši od domačih.

Ribniški zobotrebci

NIČ PROMETNIH ZNAKOV — Kerke pri Novi Štiti prav gotovo sodi med največje kulturne spomenike v ribniški občini, nanjo pa ne opozarja noben prometni znak. Označena ni niti pot do njega. Ane na Mali Gori, ki je znana izletniška točka in kjer so 22. julija imeli blagoslov priznave.

PRIPRAVLJEN ZAZIDALNI NAČRT HRASTJE — Pripravljen je zazidalni načrt Hrastje, kjer je načrtovanih 66 družinskih hiš z ostalimi potrebnimi objekti, in naj bi bil v kratkem sprejet na občinski skupščini. Delegati morajo zdaj vedeti, da bo treba po sprejemu načrta izvesti tudi razlastitveni postopek za ta zemljišča in da ne bodo enega sprejeli, drugo pa zavrnili in tako zavrli gradnjo, kar se je v preteklosti že dogajalo.

KMALU NA RIBNIŠKI SEJEM — Kot je že običajno, bo tudi letos prvo sejem v septembru v Ribnici sejem suhe robe in lončarstva. Se pravi, da se 2. septembra vidimo v Ribnici.

KOLIKO ZA REŠETO? Za ribniško občinsko glasilico Rešeto je letos predvidenih v proračunu 80.000 din. Nad polovico vsote je že porabljeno. Do konca leta načrtujejo izdajo še dveh ali treh števk.

Trebanjske iveri

MEDNARODNO — Kulturni del trebanjske in časovno široke trebanjske prireditve Tek mladosti poteka še kar naprej. Še kar naprej pa zanjo tudi ni zanimanja uradnih predstavnikov trebanjske občine. Na otvoritvi slikarske razstave stojanica Zafreda v Novem mestu, ki sodi v okvir Teka mladosti, se ni bilo nikogar od uradnih predstavnikov območja trebanjske občine, ki bi ga po nekaj običajnih praksovali na podobnih dogodkih. Toda ni se prepoznalo. Umetnika bodo predstavili tudi v Liechtensteinu in udeležba je torej zelo zmeraj mogoča. Taka prisotnost pa bi bila za imenitno.

PRESELEVANJE NARODA — Govorijo, da bo pri Dobravi pri Dobruhi, to pa samo zato ne, ker Rami še niso narod. Do preseljevanja kot takega pa bi na omenjeni lokaciji utegnili priti. Selili naj bi v Romo, in sicer po podobnem scenariju kot v Žužemberku, ko so tako imenovani Neromi zvešli meniči tibi tebi celo romsko naselbino pred krajem, kar pa bo posledoval od morebitni selitvi, še ni znano.

POT — Med občani, ki bodo zelo verjetno začeli organizirano oddajati smet, se šušlja o primeru, zaradi katerega bi utegnili biti ogrožena stodoletna uresničitev tokratne zamisli o odvozu komunalnih odpadkov. K prav vsem državljanom namreč smetarski tovarnjak ne more pripetiti. Odgovor, zakaj ne, je seveda preprosta: vsa dosedanja zgodovina Zemlje od paleolitika se ne oblikovala poti, ki bi bila primerna sedanjemu času.

IZ NAŠIH OBČIN

TUJCEM VRNEN PROMETNI DAVEK

KOČEVJE — Trgovci pričakujejo, da bodo odslje v naše trgovine privlačili več tujcev, saj zvezni predpis o načinu in pogojih povračila plačanega prometnega davka, za blago, ki ga tuji kupijo in odnesejo iz Jugoslavije, omogoča vrnitev prometnega davka od faktur, ki ni manjša od 1.000 dinarjev. Pravica do povračila prometnega davka se ne nanaša na nafte derivate, tobačne izdelke in alkohol. V poslovni enoti Nama Kočevje so že pred dnevi izdali obvestilo, iz katerega je moč ugotoviti, kako lahko tuji kupec uveljavlja pravico do vrnitve prometnega davka.

Srečanje pri županu

KOČEVJE — Predsednik občinske skupščine Kočevje Mihael Petrovič je uvedel redna srečanja s predstavniki (vodji) posameznih strank. Na tak razgovor 1. avgusta smo bili prvič povabljeni tudi novinarji in tako bo, zaradi obveščanja javnosti, tudi v bodoče. Predsednik Petrovič je poročal in se pogovarjal o naslednjem:

Odnosi s Kočevjarji se vedno bolj normalizirajo. Bil je na otvoritvi kočevskega kulturnega tedna 30. julija v Celovcu. Tako srečanje Kočevjarjev iz vsega sveta bi lahko bilo tudi v Kočevju, če bi imeli tu dovolj prenočitvenih zmogljivosti. Kočevjarji vse leto prihajajo sem kot turisti, po eno skupino na leto pa bodo v Kočevju tudi uradno sprejeli. (Prav tisti dan, 1. avgusta, je bil tak sprejem, o čemer poročamo posebej).

Za Rog in Kočevsko Reko se je republika do nedavna zelo zanimala, zdaj pa je tega zanimanja manj. Zato se med zaposlenimi na območju Kočevske Reke pojavljajo dvomi in vprašanja o njihovi usodi in usodi podjetja Snežnik, nič ni znanega o usodi predloga, da bi bil tu krajinski park, itd. Obiskov območja je vedno več, domačini pa se pri tem ne znajdejo, ker je bilo doslej območje zaprto in obkroženo niso vajeni.

Posodobiti je treba ceste Dol—Fara, Rajndol—Brezovica, cesto proti Strugam in cesto ob Kolpi (Dol—Fara). Na zahteve za to, naslovljene na pristojne republiške organe (ministrstvo za promet, izvršni svet) že več tednov sploh ni odgovora. Te ceste so gotovo bolj potrebne posodobitve (ker so potrebne živim ljudem) kot cesta v Rog.

Iz Suhe krajine (Struge) so se ljudje vozili na delo v Ljubljano, predvsem v Litostroj. Zdjaj so podjetja (predvsem Litostroj) v težavah in bo prevoz z delavskimi avtobusi ukinjen. Tako bodo ostali ti prebivalci brez dela in zaslužka. V teh podjetjih pa je zaposlenih tudi veliko ljudi iz drugih republik, ki so dobili stanovanja.

Udeleženci so govorili tudi o sečnji in nacionaliziranih gozdovih, sodelovanju s pobrateni, taksah za turiste, kresovanju, sečnji lip itd.

J. PRIMC

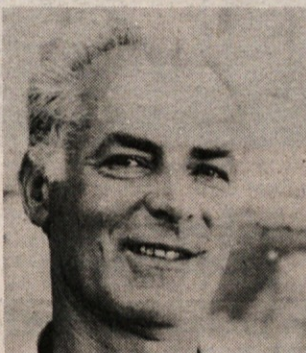
Vinogradniki sami do elektrike

Nekaterim, ki niso šli v akcijo, je žal

PLEŠIVICA — Medtem ko je Velika Plešivica, vinska gora v adleškiški krajevni skupnosti, pred dvema letoma s prostovoljno akcijo tukajšnjih vinogradnikov dobila 3 km asfaltno cesto, pa je pretekli teden v prvih od 51 zidanic zasvetila luč. Tudi en km daljnovoča, 4 km električnega omrežja in trafo postaja so lastniki zidanic financirali sami.

»Decembra lani smo med 360 lastniki vinogradov na Veliki Plešivici naredili anketo o gradnji električnega omrežja in se je za ta korak odločilo le 10 gospodarjev. Zato smo nameravali zgraditi le nizkonapetostno omrežje. Ko pa smo februarja začeli z akcijo, je bilo interesentov že 20, kar je pomenilo, da bomo morali potegniti daljnovoč in postaviti trafo postajo,« pripoveduje Janez Totter, organizacijski in strokovni vodja akcije na Plešivici. Ko je akcija stekla, so se vključevali vedno novi vinogradniki, tako da jih je bilo ob koncu 51.

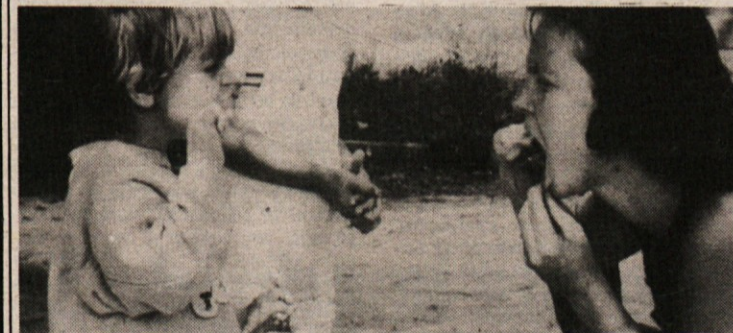
»Vsak lastnik je moral opraviti 45 prostovoljnih delovnih ur, prispevati dva drogova in plačati 11.500 din, da je dobil elektriko do omarice na zidu.

Janez Totter

nici, in to ne glede na oddaljenost. Za skupno akcijo so se odločili tudi trije, ki nameravajo zidano čelo graditi, medtem ko se več kot 50 lastnikov zidanic za ta korak ni odločilo. Marsikomu je sedaj za to žal. Seveda si bodo vsi, ki bodo to želeli, še lahko napeljali elektriko, vendar bodo imeli veliko več skrbi in tekanja, kot če bi sodelovali v akciji, kjer bi marsikatero delo namesto njih opravil gradbeni odbor. Da pa je bilo nekaterim že med akcijo žal, da se nam niso pridružili, smo občutili graditelji na lastni koži. Nekateri od lastnikov zemlje, ki si elektrike niso želeli, so nam namreč prepovedali kopati jame za drogeve na njihovem zemljišču, tako da smo morali spreminjati traso, s tem pa so se zavlekla dela,« potoži Totter.

M. B.-J.

NJEGOVEMU VELIČANSTVU ZOBU — Na taboru so se ukvarjali v otroškem vrtcu tudi z zelo vsakdanjim in nadvse pomembnim opravilom: pravičnim umivanjem zob. (Foto: M. Luzar)

Nasilje je v središču zanimanja

Mirovni raziskovalni tabor v Kostanjevici nad Šentrupertom — Otroški vrtec — Koliko so tukajšnje razmere zrele za »SOS telefon«?

KOSTANJEVICA NAD ŠENTRUPERTOM — Z letošnjim mirovnim raziskovalnim taborom v občini Trebnje, ki se je začel 1. in končal 12. avgusta, so udeleženci drugič zapored dregnili v perečo in zato tabujsko družbeno temo. Raziskujoč vsakdanjik nekaterih prebivalcev v širšega območja Šentruperta, so ugotavljali, če je nasilje prvina v življenjskem stilu tukajšnjih domačinov.

Do česa so se dokopali pri teh opazovanjih in poglobljenih raziskovanjih, bodo sporočili pozneje, ko bodo obdelali zabeležke pogovorov in pridobljeno gradivo iz različnih arhivov, ki so jih dali udeležencem na vpogled in v rabo bodisi Šentrupertske župnišče z dobrim poznavalcem razmer in kronistom gospodom Janezom Vidcem ali različne posvetne ustanove v občini Trebnje in v Ljubljani.

Nekako zase, a vendar v okviru izbrane glavne teme, si je utrl pot v kroniko tabora otroški vrtec, ki ga je organiziralo 6 poklicnih in prostovoljnih vzgojiteljev, starih v povprečju 21 let, v Hrastovici. Kot so zatrdili vzgojitelji, so se otroci na ta tako imenovani eksperimentalni vrtec že lani tolikanj navadili,

IZ NAŠIH OBČIN

Več dela bo tudi za davkarijo

V Črnomlju se zavedajo, da bodo morali začeti z razvojem drobnega gospodarstva bolj načrtno — Več tolerance do novih podjetnikov, ki šele začenjajo

ČRNOMELJ — Drobno gospodarstvo v črnomaljski občini stagnira, saj se delež v družbenem proizvodu že več let ni povečal. Število zaposlenih se je v zadnjem letu sicer povečalo za nekaj ljudi, a še vedno dela v drobnem gospodarstvu le poltretji odstotek vseh zaposlenih v občini. Zaradi nove zakonodaje iz preteklega leta je bilo do konca julija letos registriranih kar 94 zasebnih podjetij, predvsem na področju trgovine, finančno-tehničnih storitev, industrije in gostinstva. Vendar so to majhna podjetja z malo ali celo nič zaposlenimi.

Glavne težave so še vedno pomanjkanje programov, sredstev, ustanovitelj, zahtevna administracija in postopki za ustanavljanje. Zaradi vseh teh problemov pa tudi potrebo po hitrejšem razvoju drobnega gospodarstva, grozeči brezposelnosti in stagnaciji v razvoju velikih sistemov so v Črnomlju spoznali, da morajo imeti lasten program razvoja drobnega gospodarstva. Pri tem razvoju pa bo imela pomembno vlogo občina, ki so ji naložili številne naloge.

Tako naj bi v občini opredelili prostorske možnosti za razvoj drobnega gospodarstva. Eden od pomembnejših vzrokov za prepočasen razvoj je pomanjkanje denarja, ena od možnosti za rešitev tega problema pa ustanovitev občinskega sklada za razvoj drobnega gospodarstva. Proučili bodo tudi možnosti finančnih spodbud za samozaposlovanje, bolj organizirano se bodo lotili pridobivanja poslovnih prostorov, med-

tem ko naj bi imeli pri izdaji obrtnih dovoljenj bolj toleranten pristop, ko zahtevani pogoji ne bodo v celoti izpolnjeni.

Večjo pozornost bodo v občini posvetili odpiranju novih deficitarnih delavnic in dejavnosti ter spodbudili popoldanske obrtnike, zlasti tiste, ki so primerno tehnološko opremljeni, da začnejo z redno obrtno dejavnostjo. Se-

veda pa bi pri razvoju morale pomagati tudi banke z ugodnejšimi posojili. Poleg tega bodo priporočili šolam, da učence usmerjajo v izobraževanje za poklice, ki jih potrebujejo v drobnem gospodarstvu. Pomembno je tudi, da se podjetja povezujejo z drobnim gospodarstvom. Velika podjetja bi morala v svojih razvojnih programih predvideti organiziranje dela na domu kot enega pomembnih dejavnikov za povečanje proizvodnje.

Ne nazadnje se bo tudi davčna politika morala oblikovati tako, da bo spodbujala naložbe v razširitev in povečevanje zaposlovanja v obrtni dejavnosti.

M. B.-J.

Prenovitelji začenjajo znova

Stari arhivi ZKS odstranjeni — Uničeno vse, kar bi lahko bilo za kogarkoli kompromitirajoče

KOČEVJE — Po volitvah v javnosti ni kaj dosti čuti dela starih strank (družbenopolitičnih organizacij), čeprav imajo prav one večino odbornikov v novi občinski skupščini. Te dni smo dobili obvestilo ZKS-SPD, ki po svoje pojasnjuje to navidezno ali dejansko nedelavnost. Ta stranka posveča posebno pozornost zbiranju članov ozioroma, kot pravijo, »vzpostavljajo popolnoma novo evidenco članstva«.

Iz že omenjenega sporočila ZKS-SPD povzemamo: »Vse arhive smo po dogovoru v ZKS-SPD odstranili, tisto, kar bi bilo za kogarkoli lahko neprije-

tno, pa smo uničili.« Dalje piše, da bo naprej član le tisti, ki bo izpolnil priloženi evidenčni list, za kar je čas do konca leta. Da bi stranka uspešneje delala, želijo, da bi to čimprej storili vsi zaproseni.

V obvestilu med drugim opozarjajo na to, da so ob volitvah dobili od volilcev nad četrtino glasov in da bodo pri članstvu in delu dajali prednost kakovosti in ne številčnosti. Potem so zapisali: »Mnenja smo, da sedaj ni čas za umik in ponujanje prostora silam, ki želijo vzpostaviti drug monizem v naši družbi. Dogajanje v republiški skupščini to dokazujejo.« Dodajajo, da se zavedajo napak in tudi krivic, ki gredo na račun ZKS v njeni dolgoletni zgodovini, jih ne opravičujejo, a tudi ne bodo dopustili novih.

J. P.

TRIJE IZGUBARJI OB POLLETJU

RIBNICA — V prvem polletju letos je ribniško gospodarstvo v primerjavi s slovenskim in tudi sicer poslovalo kar uspešno, nam je povedal predsednik izvršnega sveta občine Janez Henigman. Fizični obseg industrijske proizvodnje je v primerjavi s prvim polletjem lani porasel za 8,1 odstotka, kar je nad republiškim povprečjem. Gospodarstvo je imelo skupaj 2.673.000 din izgube, ki so jo prikazala 3 podjetja s skupno 259 zaposlenimi. ITPP (190 zaposlenih) je imelo 1.346.000 din izgube, GG-TOK (67 zaposlenih) 1.260.000 din in zasebna firma PAN (2 zaposlena) 67.000 din. Osební dohodki so znašali za maj v gospodarstvu povprečno 4.674 din in v negospodarstvu 5.931 din; za prvih pet mesecev pa povprečno na mesec v gospodarstvu 4.378 din in v negospodarstvu 5.347 din. (Vir so obrazci RAD 1.)

Je izseljevanje izsiljevanje?

Zaplet ob asfaltu v Grmu pri Trebnjem

GRM PRI TREBNJEM — Asfaltiranje cest gotovo sodi, poleg napeljevala telefona, v tista opravila, ki se jih lotevajo krajevne skupnosti širom po deželi najbolj zagnano. Pri asfaltiranju se zadeve nemalokrat tudi zataknejo v tem ali onem pogledu in čisto gladko tudi ni teklo pri prekrivanju prašnih cest z asfaltom prevleko v trebanjski krajevni skupnosti Dolenja Nemška vas v naselju Grm.

V mislih imamo zaplet okrog približno 200 m dolgega cestnega odseka, o katerem meni domačin Miro Kovačič, da bi ga morali glede na veljavna krajevna merila asfaltirati z denarjem iz blagajne krajevne skupnosti. Za tak način posodobitve so pri omenjenem spornem odseku izpolnjeni vsi pogoji, kot je pripravljen Kovačič, avtoprevoznik iz Grma. Cesta je glede na dejansko število uporabnikov javna prevozna površina in ne zgolj pot do Kovačičevih in vodi do treh naseljenih hiš, kolikor jih je po merilih krajevne skupnosti potrebnih, če naj do njih asfaltira pot krajevna skupnost.

Sodeč po reakciji vodstva krajevne skupnosti Dolenja Nemška vas, ki je bilo v prejšnjem mandatu in zato omenjeni očitki letijo nanj, igra glavno vlogo v tej sporni zadevi zadnje omenjeno merilo, tj. število hiš. Kot pravi Ivan Sebanec, predsednik sveta KS v prejšnjem mandatu, na koncu spornega odseka ni treh naseljenih hiš, ampak sta samo dve in sta tako tudi samo dve stranki, ki se potegujeta za omenjeni asfalt. Po Sebančevih trditvah glede asfaltiranja ceste so na eni od sej sveta KS Dol. Nemška vas predla-

gali, naj bi polovico denarja za asfalt plačala krajevna skupnost, preostalo pa stranki. Če bi stranki pristali na tako možnost, bi bil asfalt, a nista sprejeli ponujenega predloga. Želeli sta, da krajevna skupnost plača ves ta asfalt, pravi Ivan Sebanec.

Grmska asfaltna afera vključuje, sodeč po izjavah akterjev, še druga poglavja. »Rad bi samo tisto, kar so drugi dobili od krajevne skupnosti. Ko so asfaltirali v drug konec vasi, smo se dogovorili, da kod bo asfalt, a so ga potegnili dlje. Za cesto proti nam pravijo, da ni denarja. Prav, potem dajte to cesto vsaj v načrt krajevne skupnosti, sem predlagal. Toda cesta ni šla v plan. Zmeraj pa sem vztrajal, naj krajevna skupnost asfaltira v omenjeni smeri samo tisti del ceste, ki je v resnici javna cesta,« je bil ogorčen Miro Kovačič, ki zatrjuje, da je prevozniki obri prijavil v Krizevcih samo zato, ker domača krajevna skupnost in torej trebanjska občina trmoglav, da ne bo asfaltirala ceste.

Toda »beg obrtnikov«, kakršnega je uprizoril z umikom v cenejšo krizevsko občino Miro Kovačič, moti plačevalce dajatev v blagajno KS Dolenja Nemška vas, češ: eni plačujejo davke nekam drugam, k zdravniku in v šolo pa hodijo tu, doma. Vseeno le pustimo poznavalcem tukajšnjih razmer odgovoriti na vprašanje, kaj je bilo prej: ali sporno stališče KS Dolenja Nemška vas ali Kovačičev beg. Če ne gre pri tej »izselitvi« za izsiljevanje, potem bo klobčič odmotal ta odgovor.

M. LUZAR

Sekretar ostane kot svetovalec v skupščini

S pravnimi nasveti do stabilnosti skupščine

BREŽICE — Na zadnjem zasedanju občinske skupščine se je nekoliko zataknilo tudi ob predlogu, da se razreši v. d. sekretar skupščine, mogoče se tem bolj zato, ker je bil predlog izrečen neposredno potem, ko so delegati dali pozitivno mnenje k sistematizaciji delovnih mest v občinski upravi.

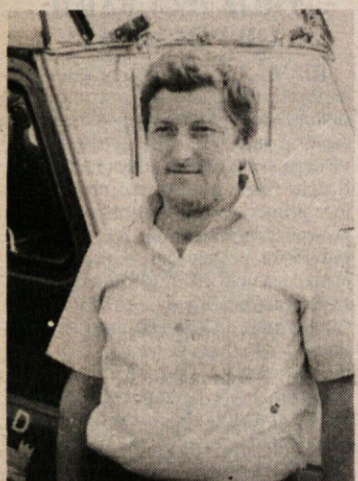
Predsednik izravnega sveta Ciril Košnik je povedal, da so s takim predlogom prišli na dan samo zaradi racionalizacije. Delo sekretarja izvršnega sveta in sekretarja skupščine so združili in ga naložili enemu delavcu, ki se je že do sedaj ukvarjal s strokovnimi deli na področju prava v sekretariatu obeh organov. Pozneje se so odločili, da bi sekretar skupščine ostal, vendar naj ne bi bil neposredno v upravnem organu.

Clani izvršnega sveta so namreč ocenili, da so poslanci zelo navezani na sekretarja, ki ima med njimi veliko avtoriteto in jim zagotavlja stabilnost pri odločanju. Med poslanci prevladuje misel, da je izvršni svet njihov nasprotnik, ki hoče z njimi manipulirati. Zaradi tega je izvršni svet predlagal županu, naj sekretar kot oseba ostane. O tem, kdo bo to delo opravljal, pa naj odloči skupščina in njen predsednik.

B. D.

DO ZDRAVE VODE NA MALKOVCU IN V PAVLI VASI

MALKOVEC — Vaščani Malkovca so lani naredili vodovod od zajetja v Spodnjih Vodalih, od koder so vodo s črpalkami pripeljali v vas, na Malkovec. Jeseni načrtujejo nadaljevanje gradnje vodovodnega omrežja do Pavle vasi. Hkrati so elektrifikirali potegnili podzemni kabel, na Malkovcu pa naj bi namestili tudi javno razsvetljavo.

NOVO VOZILO STUDENŠKIH GASILCEV — Vse kaže, da bo gasilsko društvo na Studencu prihodnje leto praznovalo 60-letnico uspešnega delovanja dobro opremljeno, da bo lahko še bolj kot doslej v korist in ponos vaščanov. Studenški gasilci so pred kratkim prodali 16 let star kombi, s katerim niso bili več kos intervencijam v odročnih hribovitih predelih krajevnih skupnosti. Zato je bil predsednik GD Studenec Stane Kokove in 98 članov tega društva še kako veselo novega terenskega vozila (na sliki Kokove pred vozilom), do katerega so prišli ob pomoči sevniske gasilske zveze in krške zavarovalnice. (Foto: P. P.)

Še ena valilnica novih podjetij

Obetavni začetki obratovalnice Kin inženiring Sevnica — 20 delovnih mest

SEVNICA — »Že pred dvema letoma smo skušali razviti podjetniški inkubator, a časi se niso bili primerni za kaj takega. S sodelavci smo se odločili za postopno, organsko rast bodočega podjetja. V začetku tega leta smo registrirali popoldansko obrt, v začetku julija pa redno obratovalnico Kin inženiring Sevnica. Za zdaj imamo le enega zaposlenega za finančno-računovodske posle, pet stalnih zunanjih sodelavcev je zaenkrat pomagalo brezplačno, z veliko odpovedovalnosti. Računamo, da bi lahko v bližnji prihodnosti zaposlili ob naši pomoči do 20 delavcev,« razlaga o porodnih krčih in načrtih firme eden izmed treh njenih ustanoviteljev Kamil Krošelj.

Zanesenjaki s Krošljem na čelu ustanavljajo podjetje, ki se bo ukvarjalo z računalniškim in razvojnim inženiringom, predvsem pa naj bi bil Kin valilnica novih podjetij. Od tega dela sicer ne pričakujejo, da bodo obogatili, čeprav so iz svojih žepov prispevali precej zagonskega kapitala. Ker iz lastnih izku-

Pa naj kdo reče, da Brežičani niso podjetni!

Po poslovne prostore so hiteli v tujino

BREŽICE — Čeprav je brežiška občina po gospodarstvu na repu v Sloveniji, pa zato še ne moremo reči, da so Brežičani slabi gospodarji. Med njimi je vrsta dobrih kmetovalcev, ki so uspeli, kljub nevarnim razmeram v našem kmetijstvu. Zelo razvita je tudi obrt in v zadnjem času se je temu primerno začel tudi vzpon zasebnega podjetništva.

Posledica tako razvejenega drobnega gospodarstva je bilo med drugim izredno veliko povpraševanje po poslovnih prostorih. Pravimo »je bilo«, kajti na izvršnem svetu smo izvedeli, da je prejšnji navedel na lokalne nenadoma upadel. Sprva so se morali sprijazniti, da interesa ni več iz neznanih razlogov, kaj kmalu pa je tudi ta zakaj dobil svoj zato.

Občinarji so namreč celo iz sedanjosti Avstrije dobili informacije, da so se brežiški zasebniki podali čez mejo. Pa ne za delom, ampak v boj za poslovne prostore. Takoj ko so namreč zasluili, kam meri denacionalizacija, jim je postalo jasno, da se z občino nimajo več kaj dogovarjati, saj bodo stare mestne stavbe dobile lastnike. Nekateri niso izgubljali časa in so kar takoj začeli iskati potomce nekdanjih lastnikov, da bi z njimi prvi sklenili predpogodbe za odkup. Pa naj še kdo reče, da Brežičani niso podjetni!

B. DUŠIČ

Za gozdarje bo še dovolj dela

V Gozdnem gospodarstvu Brežice 115 delavcev preveč — Preusposabljanje — Rešitev je začasna, do zakona o gozdarstvu — Nujna pomoč slovenske vlade

BREŽICE — »Gozdarji razumemo, da je bil morda nujen tudi moratorij sečnje, a gotovo ni bilo potrebno ob tem povsem razvrednotiti gozdarske stroke. Dosežkov preteklih let ne bi smeli prezreti, saj je bilo naše strokovno delo priznано tudi v svetu,« razmišlja inž. Vinko Šeško, direktor Gozdnega gospodarstva Brežice, medtem ko se ubada s številnimi težavami, v katerih so se znašli tudi posavski gozdarji.

Brežiško Gozdno gospodarstvo je moralo začasno opustiti sečnjo v 6 do 7 tisoč hektarjev svojih gozdov (skupno jih ima 15 tisoč, obenem pa upravlja še 49 tisoč ha gozdov v zasebni lasti). Poleg zmanjšanja obsega dela ima še 27 milijonov dinarjev neplačanih terjatev iz naslova biološke amortizacije, velik primanjkljaj so povzročili neplačani, a že prodani proizvodi in ne nazadnje imajo izpad prihodka tudi zaradi zmanjšane odkupa lesa od zasebnih lastnikov gozda. Predvidevajo, da bo letos tovrsten odkup upadel kar za 40 odst. Glede na to, da 16 odst. pridobljenih sredstev pri odkupu lesa in 6,5 odst. od prodajne cene vlagajo v gozdove, je zdaj prizadeta tudi ta pomembna dejavnost.

Ker GG-ju Brežice zmanjkuje denarja tudi za nekatera nujna opravila, kot je npr. nega mladih nasadov, pričakujejo od slovenske vlade vsaj najnujnejšo pomoč, s katero bi preprečili večjo škodo. Sami bodo morali, če bodo hoteli preživeti, bistveno zmanjšati število zaposlenih. Čeprav so že v zadnjih dveh letih znižali število zaposlenih za 100 delavcev, imajo zdaj, vsaj začasno, še 115 delavcev preveč.

»Zaenkrat se za odpustitve še nismo odločili, ker čakamo na zakon o gozdovih. Status gozdarstva bo treba prej ko slej rešiti in šele takrat bomo dokončno vedeli, kje je naše mesto in kako se bo-

mo organizirali. Od začetka tega meseca imamo 59 delavcev na preusposabljanju, medtem ko smo za preostale poiskali možnost v skrajšanem delovnem času, mirovanju delovnega razmerja in na druge načine. Da bi lažje splavali, se bomo poskušali čim bolj vključiti v odkup lesa od zasebnih kmetov, če nam bo seveda uspelo zagotoviti dovolj sredstev, da bomo sposobni redno plačevati odkup,« meni Vinko Šeško.

Na seznamu odvečnih je največ

Inž. Vinko Šeško

gozdnih delavcev s poklicno izobrazbo. Ti se preusposabljujejo za delo na sevnški žagi, kjer je povečana proizvodnja omogočila uvedbo dodatne izmene. Spremembe so povzročile nemire med dosedanjimi delavci žage, ki jih bodo,

• »Če se bomo tudi v gozdarstvu zgedovali po Zahodu, potem se strokovni del gozdarjev nima česa bati. Stroka bo ostala, rešiti se bo morala le odvečne administracije in se sprijazniti s privatizacijo. Prav tako bo v prihodnje potrebno delo gozdnih delavcev. Menim, da je povsem normalno, da sta se naša Trgovina in HPG odločila za izločitev. Zakaj ne bi rešili, kar se da rešiti?« se sprašuje direktor Šeško.

kot kaže, rešili z izenačenjem plač enih in drugih. Tudi med prerazporejenimi je precej pritoževanja, vendar po besedah direktorja vsako pritožbo rešujejo posebej.

B. DUŠIČ

NOVO TURISTIČNO PODJETJE

BREŽICE — Pretekli četrtek so v Termah Čatež predstavili »prvo jugoslovansko inkubator podjetje Euro pool avtomod Brežice«, ki naj bi poskrbelo za vključevanje v najsodobnejše turistične tokove po evropskih normah. V okviru tega inkubator podjetja naj bi se ustanovilo 10 do 15 novih turističnih podjetij s po 10 do 100 zaposlenimi. V okviru programa naj bi realizirali turistične agencije za alternativni turizem, sponziranje avtomodov, njihovo montažo in proizvodnjo, servis itd. Skratka, njihova dejavnost naj bi temeljila na avtomodu, ki naj bi bil pandan jahti. Hkrati naj bi v novem podjetju, katerega direktor je novinar Mladen Noršič, uvedli zeleni vlak, ki bo vozil med Zagrebom. Na tiskovni konferenci v Termah je bilo slišati, da jih zelena linija zelo močno zanima, vendar je bilo slišati tudi dvome, ali bo ustanovitelj brez kapitala in brez povezave z novomeško tovarno avtomodov Adria zmozel vse, kar si je zastavil. Kljub temu pa so to pobudo pozdravili.

• Strpnost je osnovni pogoj v družbi, kjer naj cveti znanost. (Russel)

B. DUŠIČ

Da bo volk sit in koza cela...

Zagate pri sevnških (de)nacionalizacijah — Kako popraviti stare krivice in ne povzročiti novih?

SEVNICA — Dejstvo, da bo denacionalizacija sila občutljiva zadeva, za marsikoga morda celo boleča, tako kot za lastnike nepremičnin, ki so po nacionalizacijah v letih 1946 in 1948, zatem pa še v nacionalizacijah najemnih zgradb in gradbenih zemljišč v letu 1958, izgubili svoje nepremičnine, je prej ko slej na dlani.

Prav zato se v sevnški občini zavedajo, da se morajo lotiti denacionalizacije čim bolj obzirno, taktčno, da ne bi povzročili krivic drugim, se pravi novim lastnikom nepremičnin, ki so do teh prišli pošteno, na javnih licitacijah, z velikim odrekamem družin. So primeri, ko so si nekateri pritržili dobesedno od ust marsikak dinar, da so lahko prišli preko licitacije do količaja spodobne strehe nad glavo, v stare zgradbe ogromno vlagali, da bi jih približali normalnim stanovanjskim standardom, zdaj pa naj bi se po mnenju nekaterih »jastrebov« denacionalizacije lahko domala znašli na cesti ali v najboljšem primeru v kakem družbenem stanovanju.

Prav gotovo drži ugotovitev občinskega komiteja za družbeni razvoj in gospodarsko-upravne zadeve in še koga v sevnški občini, da bodo problemi zlasti tam, kjer nepremičnine ni mogoče vrniti, ampak bi lahko plačali le odškodnino. Ob tem se zastavljajo zlasti vprašanja, kdo bo moral plačati, koliko in kako upoštevati odškodnino, ki je bi-

la v nekaterih primerih že plačana. Zakon o razlastitvi ima določbe glede pravne odškodnine, v zadnjem času pa je veliko besedovanja o tržni vrednosti nepremičnin. Pri objektivni zagata predvsem tedaj, ko naj bi primerno zadostili dvema ali celo več prizadetim, se pravi, da bo volk sit in koza cela, ako so bili objekti porušeni in na starem mestu zgrajeni novi.

Znano je, da je prešlo v družbeno lastnino veliko nepremičnin po agrarni reformi in arondaciji, manj pa z zaplombo, vsaj kolikor je znano za sevnško občino. Pri arondacijah v letih 1963 do 1965 je bilo zlasti vroče na Šmarčni in Kompolju, kjer so hoteli kmetje sprva postaviti pred izvršeno dejstvo, ker so se ti na vse kriplje upirali, da bi izgubili svojo dolga leta skrbno obdelovano zemljo. Bilo je obilo robatih, grobih besed in dejanj, tako so se na primer zastopniki sevniskega kmetijskega kombinata celo ponoči spravili orati njive, kjer je rasla pšenica, in hoteli na ta način dokazati svojo odločnost, da bo poslej tam hmeljišče!

Pri sevnški geodetski upravi so zbrali podatke, da je (zaokroženo) 216 ha njiv, 215 ha travnikov, 101 ha sadovnjakov, 3 ha vinogradov, 72 ha pašnikov in 3004 ha gozdov v družbeni lastnini. Semkaj niso prištevali površin, na katerih je 569 stavb (15 ha) in dvorišč (21 ha). Gre za tki. ožji gradbeni okoliš, ki obsega Sevnico od Save na jugu do Sevnice na zahodu, Gobovcev na vzhodu z obema »zajemada« — Florjansko ulico in Drožanjsko cesto. Predvsem v mestu Sevnica je večina izmed 9 nacionalizacij predstavljala zgradbe.

V podatkih o skupnih površinah v družbeni lasti ni posebej prikazano, koliko površin je prešlo v družbeno last na račun državnih institucij izpred vojne in koliko površin je bilo kupljenih. Prav tako ni podatka, koliko nepremičnin je bilo prodanih. Za gozdove je jasno to, da so zvečine v upravljanju GG Brežice, desetina pa v rokah M-KK Sevnica, v večini primerov pa so prišli v družbeno last z zaplombo in agrarno reformo. Ob tem je še neznan podatek, koliko odvzetih gozdov je bilo izsekanih.

P. P.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 3. do 10. avgusta so v brežiški porodnišnici rodile: Angelca Župevc Črešnjic — Klavdij, Andreja Živc Raven pri Zdobah — Kristino, Ivica G. Senovega — Barbaro, Jasna Jausnič Javorja — Boruta, Zekija Prah s Senovega — Simona, Milka Kostanješek s Senovega — Petra, Renata Jambrešič iz Javja — Alana, Marica Frketič iz Brežic — Martino, Mirjana Trifunjaž iz Brežic — Sanjo, Anica Moškoč s Senovega Karolino, Ljiljana Jandrašek iz Drenja Natali. Čestitamo!

Krške novice

VPRAŠANJE ČASA — Končno zavezani jeziki tistih, ki so se v pretekli pritoževali, da so vsi krški veljaki dom Senovega. Novi krški predsednik izvršnega sveta je iz Podbočja. Že kot mandata delegata spomnil, da se je njegov kraj vseh imenoval Sv. Križ, zato lahko sa ugibamo, kdaj bo preimenovanje. Se zgodilo že v prvih sto dnevih vladavine šele pozneje?

ANEKDOTA — Mlad, zelo delav in v tipkanju izredno spreten administrator se je nekega dne oglašil na Studskem servisu v Krškem. Ker je bilo to sko leto, se je zanj našlo primerno d. Kot nalašč je namreč nekdo podjetje isk administratorja z dobrim znanjem tipanja. Zagreti dijak se je ves nadešen po na delo, saj je že komaj čakal, da bo vs sposobnost pokazal še kje drugje kot v li. Zgodba se je končala zelo hitro. Že slednje jutro je bil spet na servisu. Od stili so ga. Zato, ker ni znal kuhati ka-

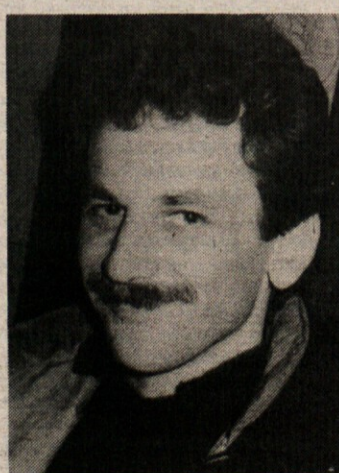
SKRITO, ZAVITO — Mladež v dneh trumoma nosi v mesto vloge za cialne stipendije. Ker se je pristojna služba letom preselila iz stavbe pri stari št. tavajo po mestu sem in tja. Saj se n. kiti, ki bi jim rad pomagal, vendar n. niti ni tako enostavno. Novi sedež slu je namreč pri glasbeni šoli, kar pa s. samo še dodatno zaplete. V šolo gle. zmorej danes vstopiti samo še otroci. stih, ki imajo nekaj zopd palcem. Zadev. torej postala elitna in zato ni nič du. da učenci, ki vlagajo prošnje za soci. stipendije, niti ne vedo, kje se glasbeni. la nahaja.

Sevnški paberki

PLAČE — Govorice v neki večji niški tovarni, da ima občinska služba, z imenom in priimkom, 40 tisoč kovčev plače, so kaj hitro prišle tudi ušes prizadete tovarišice oz. gospe. K razburjenju prihitela k sekretarju občinske izvršnega sveta, češ, naj vendar kaj ukrene in demantira verjetno zelo merne babje čenče, je ta bolj nem. skomignil z rameni. Je pa tov. sekret. opozoril na uradni list, po katerem je jamčena zaupnost plač. Tako je pisec vrstic tvegal z neposrednim vpraš. prizadeti, kolikšna je njena plača v res. Povedala je natančno število, ki pa je, vemo, da gre za približno 5-krat nižjo vilko od zapisane v uvodu.

SLED — Po sledi že omenjenega godka smo skušali raziskati, koliko je nice v govoricah, ki že dlje časa krož. Sevnica, da ima komandant občins. štaba teritorialne obrambe 24.000 plače. Tovariš komandant je, smeje. odvrnil, naj novinarji pišejo, kar ho. če nimajo česa bolj pametnega. Tak. moč razumeti tudi njegov komentar. šanja, ali je dobil boljšo plačo, ker je. gal ukaz nadrejenih in predal ob. vojski.

NSRAO — Pretekli četrtek so vo. sevnški občinarji in funkcionarji šen. ške krajevnih skupnosti na terenu na. pest raziskovali, ali je kaj resnice v go. čah. Šentjanžanov, da v pragozdu J. pripravljajo odlagališče nizko in sre. radioaktivnih odpadkov (NSRAO). kakšnem odlagališču NSRAO ni bil. duha ne sluha, zato pa se je eksped. dvema terenskimi vozili teže preb. po obupno slabih cestah v Šentjanžan. bih kot po nanovo zgrajenih gozdn. stah Jatne.

Kamil Krošelj: »Nas plačujejo po dejansko opravljenem delu!«

šenj vedo, kako težko je spraviti k življenju novo obratovalnico oz. podjetje, so se v Kinu odločili, da pri svetovanju, izdelavi poslovnih oz. gospodarskih na-

črtov itd. ne bodo odušurili, kot to mar. s. s. počno podobna podjetja pri zara. čunavanju svojih storitev.

V Kin inženiringu, ki ima v najemu dve bivši pisarni OK SZDL v Sevnici, v Naselju heroja Maroka 17, dajejo nekateri nasvete celo brezplačno, ako na primer ocenijo, da ni realno, da bi bila neka dejavnost dobičkonosna, tudi ko svetujejo, kaj je bolje: obrt ali podjetje in podobno. Kin inženiring pa pomaga tudi pri iskanju poslovnih prostorov in rizičnega kapitala, pri celostnem marketingu, zaščiti industrijske lastnine itd. Precej zanimanja je že za Kinovo servisno-pravno, finančno, računovodsko in drugo dejavnost. Za vse to nudijo tudi računalniško podporo, razvito imajo lastno programsko opremo za trgovska, industrijska in druga podjetja. Ker imajo pogodbo z Evrohitom, lahko posredujejo oz. prodajajo tudi računalniško opremo te tvrdke. Doslej je Kin uspešno sodeloval s podjetji v Brežicah, Radečah in Sevnici, njihov referenčni projekt pa je Breza d.o.o. Bučka.

P. PERC

pisma in odmevi

Prišla sta dva gospoda iz Metalflexa

Še ena izkušnja več

11. julija 1990 smo v trgovini Metalflex naročili in plačali 60 kvad. m keramičnih ploščic in 20 vreč cementa. Prodajalka je prijazno pojasnila, da imajo brezplačen prevoz, zato je mož prositi tudi za dostavo na dom.

Neverjetno hitro, dobri dve uri po plačilu, se je pred hišo ustavil tovornjak. Moža ni bilo doma, zato sem, nič hudega sluteča, odšla ven. Pozdravila sem soferja in spremljevalca ter jima pokazala, kam naj zapeljeta tovornjak, da bomo lahko razložili material.

Sofer je vzel iz tovornjaka rokavice in se mi približal. Dejal je, da bo treba poiskati dva močnejša moža, ki naj bi razložila material. Ni mi bilo popolnoma jasno, saj sem bila prepričana, da bomo to opravili sami, brez tuje pomoči. V ta namen je po mojem mnenju prišel drugi izkušnjak.

Sin, ki mi ni mogel pomagati pri delu, zaradi neprimerne starosti, je odšel po naselju iskat človeka, ki bi bil pripravljen pomagati. Zaradi neugodnega časa (ob 12. uri) in redke naseljenosti, kajti naselje je novo, ni našel nikogar. Po polurnem iskanju mi je prišla pomagati prijateljica. Škatle, v katerih so bile zapakirane ploščice, so bile razmočene, zato je bilo potrebno ploščice iz škatel jemati posamezno in delo je bilo toliko bolj oteženo in počasno.

Med tem časom sta »gospoda« (oba rosnjo mlada) lepo preživljala svoj delovni čas. Nekaj časa sede, nato prehačaje se — do takrat, ko je njuno obnašanje presleglo vse meje. Po nekaj pikrih besedah, ki sta jih zaslužila, sta odšla sedet v tovornjak in od tam se nista premaknila do končanega dela. Obnašala sta se skrajno neprimerno, zlasti sofer. Nekaj dni je že minilo od tega dogodka, vendar še sedaj ne vem, zakaj je imel sofer s seboj rokavice in spremljevalca. Za tako kratko pot spremljevalci niso potrebni; predvidevala pa sem, da mora biti sofer zelo slab, kajti pri obračanju je zadel v sosednjo hišo.

»Fraterjema« se ni dalo delati, ne pa, da bi bil sofer zdravstveno nesposoben za tako delo in neprimerno oblečen (tako je trdil).

Ja, nič čudnega, če tako prekleto slabo cenimo zasebne trgovine. Na koncu naj omenim tudi to, da sem imela v stanovanju 6-mesečno hčerko, ki je bila dobri dve uri prepuščena sama sebi. Upravičeno se jezim, kajti domačinu sta material pripeljala in razložila; pri meni pa jima je ušel le nasmešek, čes, kako z lahkom se nasleda trditvi, da nista plačana za razložitev materiala. Zelo mi je žal, da sem z delom sploh pričela, kajti šele nato bi lahko ugotovila, ali sta plačana za to posel ali ne.

Ni mi bilo težko opraviti delo in na koncu se mi je prikazala resnica, kako veliko materiala je bilo potrebnega za izgradnjo hiše, pa nihče izmed soferjev ni stal križem rok. Očitno soferjema trgovine Metalflex delo ne diši, in vendar sta še vedno zaposlena.

In kaj ob vsem tem pravi lastnik trgovine? Verjeto nič! Toda naj mu bo v vednost, da sta človeka, ki sta zaposlena pri njem, navadna lenuha in nesramneža! Njima pa naj bo ta članek v opozorilo, da ljudje znamo vračati »milo za drago«.

SILVA MATKO
Stopiče

Sprejem za dolgoletne člane društva

Srečanje upokojencev s »srebrnim« stažem — Ljudje iz viharovnih časov

Ob dnevu upokojencev je Društvo upokojencev Novo mesto povabilo na sprejem vseh 130 upokojencev, ki so člani društva že 25 in več let. Na srečanju v novomeškem Klubu upokojencev so podelili spominski znak — lipov list s posvetilom. Udeležence so postregli s prigrizkom in kozarčkom, harmonikar pa je poskrbel za prijetne domače vize.

Ti ljudje so se med prvimi včlanili v društvo. Recimo jim hvala, ker so tako ali drugače prispevali k razvoju organizacije upokojencev. Eno velja za vse. Vsak upokojenec ali upokojenka je preživel svojo »kalvarijo«. Ravno ta generacija je prešla skozi viharje povojnih časov, ko še kruha ni bilo, ampak le delo, saj je bilo treba najprej napraviti dom in ceste pa pripeljati v vas luč, vodovod, telefon in še in še. Toda prav ta, da mladi vedo, da smo radi delali za mlajšo generacijo, da bi vsaj ta imela boljše mladost.

SONJA MIŠJAK
Novo mesto

Odprto pismo delavcem v Sloveniji

Pred splošno stavko

Kaže, da smo tisti, ki želimo živeti od svojega dela, zadnja skrb tudi sedanje oblasti.

S svojim delom zaslužimo vse manj. Živimo slabo in grozi nam, da bomo živeli še slabše. Vzeli so nam besedo in izgubljamo kruh.

Bojimo se za svojo in usodo bližnjih, za prihodnost svojih otrok. Mnogi med nami bodo ostali brez dela in sredstev za preživetje.

Naš sindikat je doslej opozarjal, kazal rešitve in zahteval od oblasti za delavce vredno življenje. Naleteli pa smo na gluha ušesa.

Zato ponovno zahtevamo:

- da se uveljavijo kolektivne pogodbe, ne da bi omejevali izplačilo plač;
- da se razbremenjuje gospodarstva pozna tudi neposredno pri višji neto plači;
- da država začne sklepiti kolektivne pogodbe za družbene dejavnosti in negospodarstvo;
- da se sredstva, ki smo jih doslej dali za nerazvite, prelijejo tudi v socialne programe;
- da se ne povečuje posameznikov dodatni prispevek pri zdravstvenih storitvah ali uvajajo takšni prispevki v šolstvu;
- da se lahko povečujejo stanarine samo, če se povečujejo tudi plače;
- da prenehajo stečajni podjetji, ki so v plačilno nesposobnost zašla zaradi zgrešene gospodarske politike. Preprečiti je treba množično odpušcanje delavcev in hkrati preprečiti brezpraven položaj odpuščenih;
- da se uresniči predvolilne obljube, da se bo delovanje države močno pocenilo.

Skupnim zahtevam boste morda v sindikatu dejavnosti dodali še posebne zahteve, ki zadevajo vsaj osebni položaj in težave.

Če se vlada ne bo takoj lotila reševanja teh zadev, bomo 10. septembra 1990 pod geslom »Za moje delo gre, za plačo in pravičnost« sklicali

SPLOŠNO STAVKO DELAVCEV V SLOVENIJI

Če niste zadovoljni, če se bojite za svoje delo in prihodnost, če se strinjate z našimi skupnimi zahtevami in če verjamete, da je složni in solidarni lahko kaj dosežemo, se nam pridružite.

Stavkali bomo dostojanstveno, na delovnih mestih, v delovnih oblačilih in brez nasilnih dejanj.

Stavka je vaša ustavna pravica, zato jo izrabite za plemenite cilje in podporo skupnim zahtevam. Vaša pravica pa je seveda tudi, da se stavke ne udeležite. V tem primeru vas prosimo le, da solidarnost z večino pokazete tako, da stavke ne motite kot stavkokaži. Stavkajoče pa bomo zavarovali z vsemi pravnimi sredstvi.

Prepričani smo, da bomo v času, ki prihaja, imeli samo takšne pravice in toliko, kot si jih bomo izborili. Nihče nam ničesar ne bo podaril.

Ni želimo se ukvarjati s politikom. Hočemo zavarovati svoje člane in ker smo v večini, s tem tudi vse delavce v Sloveniji.

Tvoj sindikat in stavkovni odbor Zveze svobodnih sindikatov Slovenije

- Ni tako slabega vetra, da prav nikomur ne prinaša dobrega. (van Loon)
- Vse, kar vemo, je tako rekoč nič v primerjavi s tem, kar je treba še storiti. (Descartes)
- Tisti, ki trdijo, da je resnica nekaj prožnega in subjektivnega, se ne zavedajo, da je s tem nazorom vsako znanstveno delo nemogoče. (Russel)

Z obljubami ste prišli na oblast

Zdaj pa jih je treba uresničiti in se bolj postaviti za interese kmeta

Na sestanku, ki je bil v četrtek, 2. avgusta 1990, na kmetijski šoli na Grmu, ste me okrivili za sporna članka, ki sta bila objavljena v Dolenjskem listu in pod katerima je stal moj podpis. Da bo vsem jasno: podpisani sem bil res jaz, vendar avtor teh člankov nisem sam. Oba sporna članka sta bila napisana v prisotnosti vsaj šestih članov Kmečke zveze. Res je tudi, da sem se strinjal z vsebino člankov in zato del odgovornosti nosim sam.

Vaše obnašanje pa diši po vtikjanju v našo Kmečko zvezo, podružnico Sentjerneje. Naj vse še enkrat opozorim, da se bomo borili za pravice kmetov z enako vsemno ne glede na to, katera stranka bo trenutno na oblasti. Popolnoma je res, da vsa posredovanja okoli spornih zemljišč potekajo že kar cele štiri mesece. Vsi pa smo priča, da kakih očitnih premikov s strani občine ni. Občutek imam, da smo stvar celo zavirali. No, da je to res, potrjuje dejstvo, da se do sedaj še nismo sestali (občinski funkcionarji in oškodovanci), da bi na ta način sploh lahko zavzeli neka določena stališča v obojestransko korist. Zato tudi sestanki, ki so bili do sedaj na ravni občine, niso imeli prave vrednosti. Sklicujete jih samo zato, da bi nas upočasnili v naših zahtevah. Nesporo je spoznanje, da ste bili vi izvoljeni na svobodnih volitvah, največ s strani

Elitni in masovni turizem v isti hiši

Ali je to res edina in prava pot Term Čatež? — Obstoječe zanemarjali, megalomansko spodbujali

Občinska skupščina Brežice je 26. VII. 1990 sprejela odlok o ureditvenem načrtu za Terme Čatež in s tem uradno požegnala razvoj masovnega in de lux turizma v zdravilišču.

Terme imajo še možnosti, da bi se od sedanjega povprečnega slovenskega nivoja povzpele na višjo raven, ki jo zahtevajo novi evropski standardi.

Če filtrske naprave v bazenih ne delujejo, če je v bazenih nagneteno tolikšno število kopalcev, da ni mogoče zamahniti z rokami, kaj šele zaplavati, in če savna ni opremljena in vzdrževana, kot bi morala biti, potem je gotovo nekaj narobe s kopalnico in sanitarno stroko oziroma s ljudmi, ki to vodijo. Odgovor je slišim: »Smo pa finančno uspešni«. To je relativno res. Vprašanje pa je, kako dolgo bodo še potrpežljivi gostje, predvsem pa številni prebivalci ogromnega kampa in počitniškega naselja, okrog 3500 gostov v konici, katerim danes Terme nudijo bore malo, a ravno od le-teh se zbira veliki denarji v čateški blagajni. Res je, da predvidevajo širitev športno rekreacijskega kompleksa z bazeni, gradnjo Fitness centra in prostora za piknike. Obenem pa je tudi predviden hotel s 400 posteljami, ki se bo gradil predvsem zaradi Fitness centra. Zato morda ni odveč vprašanje, ali bodo številni gostje v kampu in počitniškem naselju ostali zopet krajših rokavov, saj bodo naprave poleg hotela s 400 posteljami obremenjene dodatno še s tranzitnimi gosti, ki obiskujejo kopalnice — povprečno 2000 do 3000 kopalcev; konice kopalcev pa so presegale 10.000, in to pred leti, ko je bilo kopalnice bolj urejeno oziroma ko so bili štirje novi bazeni opremljeni s čistilnimi napravami.

PREMIER NEDOSTOPEN

RIBNICA — Nekateri občani so te dni večkrat poskušali po telefonu poklicati predsednika Izvršnega sveta Republike Slovenije Lojzeta Peterleja, vendar se jim na drugi strani premier ni oglašil; je pač imel obveznosti druge. Tisti, ki so ga klicali, so mu hoteli povedati, naj »manj potuje okrog in naj se spoprime s prečnimi gospodarskimi problemi in politiko prepusti Predsedstvu Slovenije«. Čeprav so bili Ribničani pri klicanju po telefonu neuspešni, pa premier verjetno dobiva zadnje dni klice s podobno vsebino, glede na to, da ljudi najbolj »žuli« prazna denarnica.

M. G. Č.

KOPALCI PLAČALI VSTOPNINO

VINICA — 22. julija je bila v vinškem kampu prireditve v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda. Na prireditvi so prejeli priznanja najboljši napovedovalci RTV Slovenija in najboljši športniki leta. Pri tem so organizatorji zagrešili nekaj bistvenih napak, ki se ne bi smele ponoviti. Prireditve je bila na prostoru, skozi katerega je vhod na viniško kopalnice, zato so morali tisti, ki so šli samo na kopanje in se niso udeležili prireditve, plačati vstopnino kot vsi ostali, ki so šli na prireditve. Nič ni pomagalo pojasnjevanje, da gre naša skupina le na kopanje. Žal so bili tudi primeri, da so se ljudje zaradi previsoke vstopnine obrnili in šli domov. Če primerjamo to prireditve z Blejsko nočjo, ki je bila po vsebini, kakovosti in udeležbi neprimerno bogatejša in brez vstopnine, potem je visoka vstopnina nerazumljiva.

B. B.

Težnja po množičnem turizmu se še vedno čaka, ko nameravajo k obstoječim hotelskim zmogljivostim, ki imajo okrog 400 postelj, dograditi še 1050 novih in ostale funkcionalne prostore; med tem številom je predvideno 300 postelj v LUX hotelu. Če številke seštejemo, dobimo okrog 5000 stacionarnih in tranzitnih gostov. Vseh skupaj s kopaliskimi gosti cenimo na okrog 8000 v poletni sezoni. To je blizu cilja, kakršnega je imel eminentni prenovitelj Vlado Deržič že pred leti, kot vidimo pa mu novi direktor B. Mokrovič vneto sledi po hudo pozidani planjavi Čateškega polja. Čas in pa investitorji, ki bi tukaj vložili kapital, bodo najbolj vestno odgovorili na vprašanje, ali je takšna usmeritev v današnjem času res pravilna, ko povprečni evropski gost išče večjo individualnost in večjo pozornost od gostitelja, narave in kulture. Ogromnim »turističnim farmam« iz preteklosti je že odzvonilo. Še posebno takim, ki mešajo turizem de lux kategorije z množičnim turizmom na enem prostoru. Zato tudi ni premišljena gradnja novega de lux hotela s 300 posteljami, ker bi bilo preveč gostov tako visoke kategorije v eni zgradbi preblizu množičnega turizma in ostalih izvorov nemira

STALIŠČE SDZ BREŽICE

• Slovenska demokratska zveza Brežice se ne vpleta v delovanje podjetij in ne v »konstrukcije investicij«, ima pa o marsičem svoje mnenje. Čateške Toplice, turistični velikanček, združujejo raznovrstne nasprotujoče si turizme. Sedanji nepopravljivi ordinarnosti bi bilo nesmisel priključiti še »de luxe« turizem za prave penezljivce. Tip lastnine in lokalitet med nikoli več bistro Savo in bodočo sodobno štiriposlovnico in pod zračnim koridorjem (letališče je oddaljeno 6 km) ne dovolj obetavnega razvoja. Ta kraj je dokončno pust. Njegova poetičnost je izničena. Velecesta bo odbila, ne pa pritegnila goste. Tišina, zrak, voda, intimneta, vrhunska kultura kuhinje in ostalega itd. so zapoved petičnežev tudi našemu turizmu. Kaj imamo? Imamo le vodo. Obet predsednika izvršnega sveta (SKD), da bo s sprejetjem odloka o ureditvenem načrtu Terme Čatež v dokajjni meri razrešil problem brezposelnih delavcev (Tovarna pohištva itd.), je pač, ker takrati pravi krščanski demokrat, le dobronamerna saneta simplicitas. Taka naklonjenost dvema odličnima, prezahtevna članoma ZKS, ki v slogu preteklosti »gazdarita« in planirata s polnim soglasjem tajnika Term Čatež in sedaj tudi predsednika skupščine (prej člana ZKS in SZDL, sedaj voditeca v koalicijski Zelenih in ZSMS), ki je, omenimo mimogrede, bil podpredsednik izvršnega sveta v času gradnje krške nuklearke, je tipična. Komunisti dobrote niso vrnili. Pri razgovoru o sistemizaciji skupščinskih službenih mest so zapustili skupščino. SDZ podpira strokovno mnenje svojega člana dipl. ing. arh. Karla Filipčiča, ki problematiko Čateških Toplic nadrobno pozna.

MIROSLAV KUGLER,
predsednik SDZ Brežice

in hrupa. Zagotovo je za visoki turizem primernejši kraj okolica mokriškega ali piškekega gradu. In še bi se našlo primernejši lokaciji za manjše hotele v naši občini, morda tudi s termalno vodo.

ZBRATI BI SE DALO ŠE VEČ

KOČEVJE — Zaposleni v delovni enoti Dinos Kočevje si že vrsto let prizadevajo, da bi zbrali čim večje količine koristnih odpadnih surovin. Z višjimi odkupnimi cenami jim je uspelo spodbuditi številne posameznike, da so z divjih odlagališč pripeljali k njim odpadne številnice, pralne stroje in avtomobile ter druge odpadne surovine. Postavili so posebne zbiralnike za steklenice. S pomočjo šol organizirajo zbiranje starega papirja. Ne glede na dosežene uspehe pa pri tej službi menijo, da bi morali v prihodnje več storiti za zbiranje koristnih odpadnih surovin tudi ob pomoči občine, ki sedaj upravlja družbena stanovanja. Doseči bi morali, da bi se stanovanci v teh kakor tudi stanovanci v zasebnih stanovanjskih hišah izločevali koristne odpadne surovine. V ta namen bi morali imeti na voljo več posod za zbiranje posameznih surovin, in to tako, kot imajo to že dolga leta v razvitem svetu na Zahodu.

V. D.

V slabo je šesti sprejetemu ureditvenemu načrtu za Terme tudi to, da grobo posega na kmetijsko zemljišče najvišje kategorije. In drugič, da ne upošteva obstoječe arhitekture, ki ne presega treh nadstropij in ki je bila zgrajena v spoštljivem odnosu do ožje in širše pokrajine. Z naravo je odlično usklajen leseni hotel Toplice iz leta 1924, katerega črno usodo danes zakriva bujne zelene vzpenjalke, ker ga je eminentni prenovitelj Vlado Deržič prepustil agoniji gnitja in propadanja; uničen je tudi nekdanji angleški park pred hotelom. Pred nekaj leti bi hotel rešila zamenjava le nekaj strešnih opek in popravilo instalacij. Pa zato ni bilo posluha; že takrat, kakor tudi danes, je Deržič »težil« k megalomanskim novogradnjam, obstoječe pa zanemarjal, česar v tem razmišljanju ne bom našteval. In danes imamo že preobsežno pozidano čateško polje.

Velik občutek do že zgrajene arhitekture je pokazal arh. Franci Vehovar, ki je dobesedno položil v naravo zanj značilno arhitekturo hotela Zdravniški dom z diagnostiko in terapijo leta 1964 kot zaključeno celoto, zato je razumljivo, da se tudi on ne strinja z novo vsiljivo urbanizacijo. Pred prenovitelji in novo občinsko vlado

Terme v 6 etaž in z gradnjo ostalih hotelov v obliki šestetažnih kolosov uspeša uničiti obstoječo parkovno zasnovano arhitekturno zdravilišča in bosta Čateške Toplice spremenili v urbanizirani konglomerat v iskanju »lastnega koncepta«. Takšen koncept, ki teži k temu, da bi zdravilišče preselilo v mesto, povezano z vasjo Čatež in celo z mestom Brežice (formalno je to že storjeno z »ozankanjem« v osnutku dolgoročnega plana občine Brežice), je iz več razlogov zgrešen. Kajti Čateške Toplice imajo bistveno drugačen nastanek in razvoj kot pa npr. znano letovišče Bad Kleinkirchheim, kjer sta verjetno dobila nekaj navdih eminentna prenovitelja direktor B. Mokrovič in njegov svetnik V. Deržič. V pogledu zasnovane zdravilišča se to avstrijsko zdravilišče ne da primerjati s Termami Čatež, res pa je, da bi se dalo od podobnih zdravilišč naučiti zelo mnogo, da bi se približali evropskemu turizmu.

KARL FILIPČIČ, dipl. ing. arh.

Spomenik več vreden kot človek?

Odziv na sporočilo DL

K pisanju me je spodbudil neznanec — moj sovaščan —, ki se je dežurnemu novinarju po telefonu oglašil v zvezi z mostom v Podbočju, o čemer je pisalo v Halo, tukaj je bralec »Dolenjca« v Dolenjskem listu 2. avgusta letos.

Zadeva zagotovo jezi veliko ljudi. Gre za to, da je most že več let neuporaben in predvsem nevaren. Že pred leti je bilo slišati o novem mostu, a se je pri tem uprlo spomeniško varstvo, ki obravnava most kot spomenik. Lepo vas prosim, le kakšen spomenik? Ob tem se mi poraja vprašanje, ali je spomenik vreden več kot človek. Mislim, da bo, če se kmalu ne bo kaj spremenilo, kmalu potrebno postaviti še kakšen spomenik. Most je preozek in na njem in ob njem je bilo že ogromno nesreč, veliko bolečin in zvite pločvine. Vrli može, ki so na vladi, pa so lepo tiho. Sprašujem se, ali se slučajno ne vozijo po mostu z zaprtimi očmi.

Na mostu so pred leti zaradi velikih vdorov položili asfalt. Bilo je lepo videti, a s tem so most samo še bolj otežili. Potem pa je nekdo, verjetno brez velikih pomislekov, z znakom prepovedal po njem promet v obe smeri. Ob tem ni nihče pomislil na obvoz in ljudje se še naprej s strahom vozimo čezenj. Ker je na edini cesti, ki pelje skozi Podbočje, vozi čezenj avtobus (tudi poln otrok), poleg tega tudi traktorji in do vrha naloženi tovornjaki. Kdo bo kriv, če se bo most lepega dne pod nekom sesul?!

S. K.

70 let zdravnice Marije Jež

Avgusta je dopolnila 70 let dr. Marija Jež, dolgoletna otroška zdravnica v Brežicah.

Rojena v revni žirovski družini, se še dobro spominja revščine in pomanjkanja, v katerem je odrasla. Prirojena inteligenca, vztrajnost in želja po znanju so odlični vaški učenki omogočili vpis na gimnazijo v Ljubljani. Z njim se je končalo njeno otroštvo: skromno, vendar toplo, ob domačem ognjišču in skrbni materi.

Gimnazijska leta, študij medicine, učenje po mrzlih in vlažnih podnajemniških sobah, inštruiranje kot edini vir preživljanja, največkrat prazen želoček. To bi bila prav lahko katera izmed Cankarjevih zgodb.

Po končanem študiju na Medicinski fakulteti l. 1951 in opravljenem stažu je dobila specializacijo iz pediatrije na Pediatrski kliniki v Ljubljani, ki jo je tedaj vodila dr. Konvalinka-Tavčarjeva. Njen materinski odnos, strpnost in kohezijna moč, ki jo je imela nad mlajšimi kolegi, so jo kot ideali človeške veličine kasneje spremljali skozi življenje. S popotnico svojega velikega učitelja in vzornika prof. dr. Lea Matajca, v kateri so bili znanje, moč logičnega razmišljanja, temeljitost in prizadevnost, jo je pot l. 1955 zanesla v Posavje.

Kot prvi in edini pediater je v tem delu Slovenije zaorala v ledino otroškega zdravstva. Mlada, podcenjevana veja medicine si je tedaj le s težavo utirala pot skozi internistično dojemanje otroka — pomanjšanega odraslega človeka. Neprosvetljenost in revščina z vsemi svojimi spremljevalci na eni strani ter pomanjkanje ustreznega strokovnega kadra na drugi so pogosto najrazličnejše bolezni z visoko stopnjo umrljivosti.

Po dveh letih dela v Otroškem dispanzerju v Brežicah in okoliških posvetilnicah je leta 1957 prevzela še nadzor nad otroki, hospitaliziranimi na internem oddelku brežiške bolnišnice. Soba z 10 posteljami, kjer se je povprečno zdravilo 15—20 otrok, je predstavljala zametek bodočega otroškega oddelka, uradno registriranega l. 1964. Tedaj je prevzela funkcijo predstojnika otroškega oddelka in jo opravljala vse do leta 1987.

Danes si je težko predstavljati, koliko volje in odločnosti je bilo potrebno za

premagovanje vseh težav, s katerimi se je soočala pri svojem delu, predvsem kadrovskih in prostorskih, in ne nazadnje za priznanje stroke kot specifične veje medicine, nenadomestljive s katerokoli drugo.

Sadovi njenega dela so očitni: sodobno urejen otroški oddelček s primerno kadrovsko zasedbo in strokovno usposobljenostjo, kjer se letno zdravi preko 1000 otrok iz bližnje in daljne okolice in izven Posavja, ter sodobno opremljena in strokovno usposobljena enota za novorojenčke sta najprezentativnejša.

Do leta 1976, ko sta končala specializacijo dva nova pediatri, je bilo njeno življenje en sam delavnik, brez kontinuiranega spanja ali pravega dopusta. Leta 1980 je bila proglašena za častnega člana Slovenskega zdravniškega društva in tako vsaj v okviru svoje stroke dobila zaslužen priznanje. Skromna, kot je, je zadovoljna z najmanjšo pozornostjo številnih otrok dveh generacij in porajajoče se tretje, ki so pri njej iskali in našli pomoč v času bolezni.

Od leta 1987 opravlja funkcijo strokovnega svetovaleca. Svoje bogate zdravniške izkušnje prenaša na nas, mlajše kolege, s pametnimi nasveti in prekaljeno življenjsko filozofijo nas v težkih trenutkih bodri in opogumlja.

Ob jubileju ji, poleg priskrbenih čestitk in želja za osebnim srečo in zadovoljstvom, izrekamo zahvalo in priznanje za požrtvovalno in pošteno delo.

dr. STANE ZORČIČ s sodelavci

Veličastna predstava in kanalizacija

Še o nedavni prireditvi v viniškem kampu

Kot že nekaj let zapore so nas tudi letos z vsem pompom vabili na proslavo za 22. julij v viniški kamp ob Kolpi. Toda pri kampu ob Kolpi so bili stražarji, ki so zahtevali od vsakega 50 din vstopnine. Vse dopovedovanje, da gremo le do kopališča, ni zaleglo. Plačali, ali pa ne bo nič! Ko smo zahtevali ime tistega, ki nam postavlja ceno, ga od inkasatorja nismo mogli izvedeti. Razočarani smo tisti, ki smo imeli denar, plačali, mnogi drugi pa so odšli domov. Scena je bila baje celo popoldne enaka. Za večjo družino je bil to velik izdelek.

Še bolj pa smo bili razočarani nad programom, ki je bil zelo skromen. No, res smo videli nagrade, nekaj znanih obrazov iz slovenske vlade, televizije in druge novinarje. Vendar menimo, da bi to veličastno prireditev, ki ni trajala niti 15 minut, lahko priredili tudi brez vstopnine. Vrhunske športnike naj bi si ogledali vsi. Tu mislimo šolarje in druge, in to zastoj. Tako bi tudi počastili praznik 22. julij in športnike.

Pripeljali so športnike v Vinico in zahtevali za njihov ogled 50 din. Vstopnina je prava sramota za organizatorje — stroške naj bi plačal tisti, ki je trzil s hrano in pijačo. Zanimivo bi bilo, da turistično društvo pove javnosti, kaj je naredilo z denarjem, ki ga je v preteklih letih iztržilo s podobnimi prireditvami, ki jih ni bilb malo in so bile zmeraj dobro obiskane.

Medtem pa v viniškem kampu mirno vre na površje kanalizacija, ker za njeno ureditev ni denarja.

Domačinka v imenu krajanov

Izdajalci domovine so na dnu pekla

Zgodovinskih dejstev tudi g. Oman ne more ovreči — Čemu žalitve starih slovenskih partizanov?

Časopis borcev NOB Slovenije TV 15 (naslov je oznaka osrednje partizanske kurirske postaje v Občicah med Dol. Toplicami in Semičem v zadnji vojni) je 2. avgusta letos objavil celostranski zapis »Politkomisar Sime zbira in komentira«. V njem znani sodelavec časopisa Sime očita g. Ivanu Omanu, šefu slovenske kmečke stranke in članu predsedstva Demosa, da je kot član Predsedstva Republike Slovenije 15. julija govoril na spominskem slavu v Šentpavlu pri Podlipoglavu, pri čemer je »brez kanca opevane krščanske strpnosti in prizanesljivosti grobo napadel slovenske partizane in njih povsem

izenačil z domobranci — Hitlerjevimi plačanci«.

Komaj teden dni po spravi slovesnosti na Kočevskem Rogu se je g. Oman lotil nevhvaležne rabote, ki je pravo nasprotje vsem prizadevanjem za sožitje in novo medsebojno sodelovanje vseh Slovencev. »Ker g. Oman pripada Demosovemu krogu, ki ne priznava NOB slovenskega naroda, obenem pa opušča izraze, kot so narodno izdajstvo, izdajalec, sodelavec okupatorja ali pa jih stavi med navednice, sem zbral nekaj dokazov o začetkih narodne izdaje,« piše v uvodu zapisa »vaš Sime«. Dokazov, ki jih je zbral, ne navaja

zaradi Omana in njegove družine, temveč »zaradi mlade generacije, ki teh stvari preprosto sploh ne ve.«

Glede na to, da časopis TV 15 razen med nekdanjimi borci tudi v naših krajih le ni preveč razširjen, mladi rod pa zares ne pozna dogodkov pred 49 leti, ponatis-kujemo iz omenjenega članka nekaj str-njenih odlomkov in povzetkov o začetkih narodnega izdajstva na Slovenskem.

Pisec v TV 15 najprej omenja, da je vse podatke zbral iz Slovenskega koledarja za leto 1942, ki je objavil nepodpisani članek »Zgodovinski dogodki v Sloveniji po velikem petku 1941-XIX.« Sledi podatek, da je civilni komisar Emilio Grazioli 3. maja 1941 sprejel zastopnike »slovenskih političnih, gospodarskih in kulturnih ustanov ter zastopnike delavstva«, katerim je s kraljevim odlokom sporočil »zgodovinski sklep o ustanovitvi avtonomne Ljubljanske pokrajine kraljevine Italije«. V imenu navzočih se mu je klečeplazno zahvalil bivši ban dr. Marko Natlačen, ki je v kraljevem odloku »... videl zagotovilo možnosti za etnični obstanek in razvoj slovenskega prebivalstva«, hkrati pa je Grazioliju izročil spomenico za »... Njegovo ekscelenco Predsednika Vlade gospoda Mussolinija ...«

V slovenski »spomenici Duceju«, ki jo je podpisalo 26 takratnih odličnikov in predstavnikov smetane slovenske družbe, se biviš ministri, poslanci, razni pred-sedniki in zastopniki bogatašev s hlapčevsko ponižnostjo in z ritualizirano zahvaljujo-jo krvniku Mussoliniju za »... plemenite in posebne ukrepe, ki ste jih uvedli za naše ozemlje in ki bodo za nas varno jamstvo življenja in zagotovitev bodočnosti našega prebivalstva ...« Prazno čekanje v spomenici o tem, s »... kako vzvišenim poj-movanjem rimske pravičnosti ume Fašistična Italija vladati narode, ki so pod njenim varstvom«, je spridevalo duhovne bede in strahopetnosti takratnih »vodij« izdanega naroda.

Že 5. maja 1941 je sledil sestanek 105 županov iz vseh slovenskih občin, ki so spadale v tako imenovano Ljubljansko pokrajino. Govoril jim je Visoki komisar Ekselencija E. Grazioli in med drugim po-udaril, da hočejo »... italijanske oblasti v teh krajih vladati s popolno avtoriteto, krepko voljo ter rimsko pravičnostjo ...« Ljubljanski župan dr. Jure Adlešić je nato prebral posebno poslanico slovenskih žu-panov Duceju, ki jo je podpisalo vseh 105 županov in v kateri so izrazili »... svoje ve-se-lje in ponos, ker so bili slovenski kraji priključeni Kraljevini Italiji ...« Tudi Ad-lešić je šel za potrebno, da izreče Musso-liniju prepričanje, da bo »... prebivalstvo s svojo popolno lojalnostjo in vdanostjo ter s svojim prizadevanjem dokazalo, da je vredno rimskih postav ...«

Potem je šlo vse hitro naprej: civilni komisar Eks. Grazioli je 3. maja 1941 po-stal Visoki Komisar v Ljubljanski pokra-jini; 27. maja je imel 14-članski »sodvet za Ljubljansko pokrajino«, ki ga je »... v ne-

deljo, dne 8. rožnika (1941) sprejel Duce v palači Venezia«. Spet se je član sosveta dr. Natlačen v slovenskem in italijanskem jeziku poniglavo poklonil Velikemu fašis-tu in mu prebral »izjavo o iskreni in spošt-ljivi vdanosti ter popolni lojalnosti vsega prebivalstva.« Klátil je neslane o »globoki hvalečnosti« Slovencev za »plemenite ukrepe, ki ste jih, prešinjene s toliko člove-čansko in rimsko pravičnostjo, storili zanj in mu s tem dali možnost za razvoj kulture in gospodarskega napredka v naročju Ve-like Fašistične Italije ...«

Nad vse vzvišeno in skrajno oholo je slovenskim lakajem nato odgovoril Mus-solini in med drugim poudaril, »da bo Ljubljanska pokrajina doživela rešitev vseh svojih gospodarskih, duhovnih in kulturnih vprašanj, ki se tičejo njenega nadaljnjega neoviranega razvoja v okviru fašistične Italije ...«

Tako je postal 3. maj 1941 rojstni dan izdaje na smrt obsojenega malega slo-venskega naroda, ki so si ga bili razdelili nemški, italijanski in madžarski fašistični okupatorji. Edina sila, ki se je takrat te-mu zavestno uprla, je bila Osvobodilna fronta slovenskega naroda, ki so jo ustanovili 27. aprila 1941 in ki je pozva-la in tudi dejansko popeljala slovenski narod v zanj najbolj usodnih časih v na-rodnoosvobodilni boj.

»Ta dejstva so, gospod Oman, neovrg-ljiva, pa najsi so vam všeč ali ne«, nadalju-je časnik TV 15. »Kot star partizan javno priznam, da me je sram (teh) množičnih usmrtitev (v Kočevskem Rogu, na Tehar-jih in še v nekaterih krajih), za katere pa sem zelo pozno zvedel ... vendar zanje ne čutim niti kanca moralne odgovornosti. Moja partizansčina se je namreč zaključila 15. maja 1945 ...«, omenja naprej pisec Sime. Narodno izdajstvo z izdajalci vred pa ni nič novega pod soncem, nadaljuje Sime in navaja več primerov iz zgodovine. Doda še, da je veliki italijanski pesnik Dante v svoji Božanski komediji izdajalce sorodnikov, domovine, gostov in dobrotnikov postavil v 9. peklenski krog, v so-seščino samega Luciferja. Da tudi zahod-ne demokracije niso »prav nič v rokahih ravna-je z izdajalci v drugi svetovni vojni«, mora biti dobro znano tudi g. Omanu.

Pisec v TV 15 nato javno poziva g. Omana, da če že iz kakršnihkoli razlogov ne spoštuje NOB, naj vsaj ne žali starih slovenskih partizanov, mlade generacije pa ne zavaja s svojimi nedokazanimi trditvami.

Dodali bi samo še tole:

Se gospod Oman res ne more strinjati s tem, kar je pri spravi maši na Rogu po-vedal ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuš-tar in za njim predsednik predsedstva Slo-venije Milan Kučan? Mar g. Oman ne želi, da se bodo zdaj zli duhovi zadnje vojne vendarle začeli počasi, toda zanesljivo umirati in izginjati?

predsedstvo občinskega odbora
ZZB NOV
Novo mesto

11. AVGUST — PRAZNIK MESTA ČRNOMELJ — Delegacija mestne organizacije Zveze borcev NOV Črnomelj ob polaganju venca pri spominskem obeležju pri vrhanovškem mostu. Tu je bil leta 1941 prvi napad črnomeljskih partizanov na italijansko stražo in odhod skupine Črnomeljcev v partizane. (Foto: Darko Kočevar)

Zahvala enim — v razmislek drugim

Moj boj za pravico se je uspešno končal: po več kot 31 letih sta mi nacionalizirana prostora končno vrnjena — Zahvala tudi novinarjem in uredništvom

Po več kot enaintridesetih letih sta mi nacionalizirana poslovna prostora končno vendarle vrnjena v mojo ponovno last. Nekaj negativnih dejanj konkretne nacionalizacije, ki je zakon o nacionalizaciji izrecno niti ni zahteval, pač pa samo dopuščal, je slovenski javnosti dokaj dobro znanih, zato sem to pot dolžan v glavnem izraziti javno zahvalo predvsem:

a) petintridesetim odbornikom obeh zborov takratne občinske skupščine, ki so v decembru 1967. leta (od dvaintridesetih na seji navzočih) s tajnim gla-sovanjem sklenili, da se nacionalizirana prostora vrnejo v mojo ponovno last, vendar pa vkljub temu sklep ni bil reali-ziran. Nadalje velja moja zahvala šti-riniridesetim odbornikom istih zborov, ki so na naslednji seji v februarju 1968. leta odločno nasprotovali poskusu pre-klana na prejšnji seji sprejetega sklepa o vrnitvi prostorov ter se nato kasneje niso pomislili podpisati pisne izjave, da glasovanja na tej seji sploh ni bilo in da je torej zapisnik te seje ponarejen. Za to dejanje pa je bila (še posebej za člane ZKS) v tistem času potrebna dokajšnja mera osebnega poguma in čuta za res-

nično pravico. Mimogrede — podpis te izjave so mi odklonili samo trije zapro-seni odborniki, in sicer: prvi iz bojazni, da bi ga občina v primeru podpisa obremenila s prevelikimi davki; druga odbornica v času moje prošnje ni bila povsem prepričana, ali ni ravno ona bi-la sooverovateljica tega (ponarejenega) zapisnika; najbolj »prepričljivi« razlog pa je imel tretji, ki je podpis odločno za-vrnil z obrazložitvijo, da proti vetru ni-koli ni bil in tudi v tem primeru ni pri-pravljen s...! Navzlic temu pa so tudi oni priznavali, da glasovanja na tej seji ni bi-lo in da je torej zapisnik ponarejen.

V nadaljevanju postopka pa medob-činski javni pravobranilec, javni tožilec, preiskovalni sodnik in senat okrožnega sodišča teh podpisanih izjav žal niso upoštevali, s čimer so rešitev zadeve za-velikli še za več kot dve desetletji, še več, s svojimi odločitvami so legalizirali ponareditve sejnega zapisnika.

b) Zahvalo sem dolžan organom in predsedstvu občinske skupščine pre-jšnjega sklica, ki so skupaj z nekaterimi družbenopolitičnimi organizacijami, si-cer dokaj pozno, v zadnjem času resneje pristopile k intenzivnejšemu reševanju

problema. Posebej sem dolžan zahvalo vsem navzočim delegatom na seji vseh zborov v februarju letos, ki so (ob samo enem vzdržanem glasu) soglasno spreje-li sklep, da se mi prostora vrnejo v mojo ponovno last.

c) Za rešitev zadeve sta v zadnjem ča-su pokazala več pripravljenosti tudi re-publiški sekretariat za pravosodje in strokovna služba republiške komisije za vlogo in pritožbe, čeprav bi po svoji funkciji in pristojnosti morala že pred desetletji, če ne že z drugim, pa vsaj s pobudo za sprejem jasnejšega tolmače-nja sicer neživljenjske in ohlapne zaka-nodaje s tega področja, pokazati več iniciative.

d) Zahvaljujem se tudi novinarjem in uredništvom domala vsega slovenskega tiska, ki so dokaj podrobno in zelo ob-jeektivno obveščali javnost tudi še v ča-su, ko je bilo tako obveščanje politično dokaj nezaželeno in celo tvegano. Končno se zahvaljujem vsem tistim po-znavalcem mojega primera s cest in ulic, ki so me dobronamerno bodrili v prizadevanjih za popravno krivice.

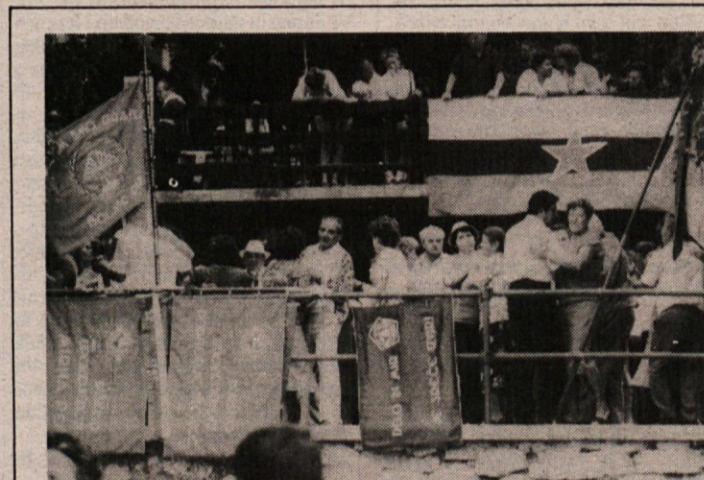
In končno vabim vse še živeče izva-jalce in zagovornike (bolj papeške, kot je papež sam) takratne nacionalizacije, da po več kot tridesetih letih končno vendarle javno priznajo z nacionalizaci-jo povzročene napake, s katero je, poleg prizadetim, bila povzročena tudi druž-benoekonomska in politična škoda, ki je ni mogoče zanikati. Javnost ima pra-vico slišati tudi njihova stališča. Molč v tem primeru ni zlato.

JANKO VRANEŠIČ,
Kolodvorska cesta 49,
Črnomelj

IZLET V JULIJCE

Ker vozi avtobus do Vrat v soboto in nedeljo, smo tudi brežički planinci kre-nili na pot v soboto, 28. junija. Že pred deveto smo bili v Aljaževem domu. Po kratkem počitku smo krenili proti Kre-darici. Okoli 14. ure smo prispeli v Sta-ničevo kočo pod Triglavom. Koča je povečana in prenovljena. Sobe so ure-jene. S planinsko izkaznico plačaš po-lovico manj. Bili smo presenečeni, da je bilo v tem času malo naših planincev in dovolj postelj. Naslednji dan okoli 8. ure jutraj smo že prispeli na vrh Tri-glava. S Triglava smo krenili v Kočo na sedmerih jezerih in potem do Doma Savica. Dom je lepo urejen in ga vodi družina Preželj. Tam ti postrežejo z odličnim ričetom. Tudi mleko lahko na-ročiš, kar je v gostiščih redka možnost. B. H.

- Moder sin razveseljuje očeta, ne-umen sin pa je žalost svoje matere. (Salomon)
- Zlat obroček svinji na rilcu je lepa, a bedasta ženska. (Salomon)
- V velikem znanju je velika žalost in kdor množi znanje, množi boleči-no. (Salomon)
- Kjer nevednost pomeni blaženost, je noro biti pameten. (Gray)

SREČANJE JE NEKAJ VEČ — Takole so se pred domom pri Miklavžu na Gorjancih vrteli upokojenci novomeške občine. Ob zvokih ansambla Tonija Deželana je bilo veselo do večera. (Foto: J. P.)

»Mi nismo Sivi panterji«

S srečanja upokojencev na Gorjancih — »Smo za demokratičen, nerevanšističen prehod«

MIKLAVŽ NA GORJANCIH — Skoraj 3000 upokojencev od skupaj 5000, kolikor jih je združeni v 10 društvih v novomeški občini, je bilo minulo soboto na Gorjancih na svojem jubilejnem, 10. srečanju. Srečanje je bilo name-njeno predvsem zabavi in druženju, seveda pa ni šlo brez uradnega dela, v katerem so udeleženci prisluhnili dvema govornikoma. Rudi Hrvatini je upokojence spomnil na 26. julij 1946, ko je bil sprejet zakon o so-cialnem in pokojninskem zavarovanju. Povedal je, da je hkrati za gospodarstvom tudi skupnost v iz-gubi. Samo v prvem polletju je ta skupnost imela že 325 milijonov primanjkljaja. Zato julija pri po-kojnih ni bilo 3-odstotne povišice, obhajljubo pa jo v tem mesecu.

»Zmanjšano število zaposlenih in povečanje števila upokojencev pov-zroča krizo. Že sedaj je en upoko-jenec na 2,4 delavca, v Nemčiji pa pride en upokojenec na 4 delavce,« je povedal Rudi Hrvatini in zatem podrobno govoril o spremembah zveznega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

J. PAVLIN

Kamen v morju

Nesmisli in razočaranje

Pesnik Cvetko Zagorski in zdrav-nik dr. Lojze Mihelčič, oba spome-ničarja, sta bila po vojni na Golem otoku. 1963. leta me je Cvetko Za-gorski obiskal v Semiču. Peljal sem ga na Mirno goro na ogled bolnice Hrastnik, ustavila pa sva se tudi v planinski koči na Mirni gori. Tu je bil slučajno na obisku tudi dr. Lojze Mihelčič. Ponovno sem ju seznanil in kmalu sta bila v živahnem po-menku. »Ali si še kaj jezen name?« je vprašal dr. Lojze Cvetka in dodal: »Veš, moral sem biti takrat strog v ambulanti. Veliko je bilo simulan-tov, zdravil pa sem imel malo.« Cvetko je odgovoril, da je na to že pozabil. Potem sta se pogovarjala o doživljajih z Golega otoka. Dr. Lojze Mihelčič je pripovedoval, kako je nekoč paznik poslal njega in še enega zdravnika iz Ljubljane po kamen v 8 metrov globoko morje. Ob sta bila bolj slaba plavalca, toda dr. Mihelčič se je posrečilo prinesiti kamen iz vode. Drugi zdravnik pa je za večno ostal v morju. Opis tega dogodka je še poglobil moj občutek o »prevarani generaciji«. S kakšno vero smo se vključili v NOB, doživeli pa vsi skrajno razočaranje. Mnogi ljudje so v obupu napravili samo-omor ali pa se predali alkoholizmu. Lahko upamo, da bo naša generaci-ja dobra šola za bodočo generacijo. F. D.

RADIO BO MOLČAL

RIBNICA — Radio Ribnica, ki je spomladanskem času predvajal ne-kuposkusnih oddaj in naletel na sploši simpatije poslušalcev v ribniški dol-i-bo »miroval« vse do novega leta. Pres-lil se je namreč v nove prostore v Rib-ni in zanj tudi nabavljajo novo studijsko opremo v vrednosti okrog 50 tisoč n-mških mark. Uvajajo tudi druge te-hnične izboljšave, da bi povečali slišno-radia v kočevsko in grosupeljsko ob-čino. Radio namerava predvsem raz-voj marketing, da bi tako zbral ka-l največ sredstev za delovanje.

M. G.

DOMAČE TRNJE

- Več političnih strank — več žal-jev brez dna.
- Bolj ko odgovorni vežejo otrobo-večja je »politična pogača«.
- Obnašajo se kot kralji na Betajne-vi in se trkajo na prsi, da delajo za n-rodov blagor.
- Elektrarne gradimo počasi, ker ne-je financiramo izvore politične nap-rosti.

M. BRADAC

Odpuščanje bi moral izreči vefefunkcional

Pomislek ob spravi

Za spor, prepri in obtoževanje mo-te biti vedno najmanj dva! Če ena spritih strani ali na pobudo tretje osi-pretelaga spravo (ali poravnavo), se doseže le tako, da se spriti stranki se-šeta teta, priznata napake in koristi — spr-tiva ve. Taka je navada na deželi, kjer pri-od spora največkrat zaradi žaljenja sti, mejni zadev ipd. Sodišče največjo odstopi tako zadevo poravnalemu s-tu, ki obstaja menda že v vsaki KS. A-za bi prišel na tako spravo oziroma obra-čeno navo namisto povabljenega gospo-od njegov sin ali vnuk, in še to, brez oblastila povabljenega, bi se o spravi moglo razpravljati.

Pred žalno slovesnostjo na Rogu med njo smo zaman (in razočarani) kali, da bi tam videli (kasneje tudi prizoščih) Bukovžlak na Tehtar Črnogrob pri Škofji Loki) kakega rega in uglednega predstavnika s-protne strani, ki bi javno izrazil že po ponujeni spravi, se z bivšim naspro-tnikom objel in mu stisnil desnico. Ka-pršen komunistič, ki se je takrat ob po-lu še držal za mamino krilo, ni raz-pravice v imenu svoje stranke, če ga re-to ni pooblastila, niti govoriti o spra-kaj šele jo delati. To naredi lahko s-vojem imenu. (Tudi sam sem nekoč doživel, da se mi je s solzami v o-opravičil in me prosil odpuščanja o-od peticije, ki so me spravili v pre-vezgajo.)

Od ganjenosti bi se na omenje-žalnih slovesnostih še bolj orosile že-žalosti solzne oči mater, žena ali o-otam pobitih, če bi se pojavil kdo od ganizatorjev te morije ali vsaj kdo od stih, ki so vedeli za načrt pobjega, ga o-odobraval in niso hoteli tega prepri-čprav bi to s svojo avtoriteto lahko s-rihli. In ko bi kdo od teh prebral sk-pletarne seje vodstva partije, kome-ral, kar o tem piše že ves svet, bi ga n-vzročili imeli za prijatelja in mu iz dna-še in srca, tako njemu kot tudi njego-vo somišljenikom, odpustili. To bi bila sprava. Ampak to bi lahko naredil kdo od herojev, kot so: Ivan Maček, Stane Dolanc, France Popit, Mitja Bičič in še kak bivši vefefunkcional. Toda to se ni in se verjetno ne bo nič zgodilo! FRANC LUŽAR

Žreb je med številnimi pravilnimi rešitvami 29. nagradne križanke izbral tisto, ki jo je poslala MARICA KOŠMERL s Hriba pri Loškem potoku. Rejela bo knjigo sodobne poljske pisateljice Marije Nurowske Contre-danse, ki je prvič izšla v Varšavi leta 1984, v lovenskem prevodu pa pri Mladinski knjigi leta 1989.

Rešite današnjo križanko, rešitev pa pošljite najkasneje do 27. avgusta na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 31.

REŠITEV 29. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 29. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: KIN, VARAN, ARA, EMONA, IRAKUŽAN, ADEN, LAMA, PRIJETEN, DINJA, ATEST, KROPA, MAT, CER, LIPA, AJVAR, NA, AMU, ANET, ISIS, KASETA, OKNICA, ARTOIS, REGRAT

MISLI

Doba stisne človeka med dva prsta in iztisne iz njega isto kapljo dobrega ali zlega, ki jo potrebuje.

N. MANDELSHTAM
Vsakdo mora pustiti nekaj seboj, ko umre.

R. BRADBURY
Veseli se more biti vsak dan, stvari je treba jemati lakšno, kakršne so.

M. MAETERLINCK

Zakaj ravno fantek in ne punčka

Znanstveniki odkrili gen, ki pri sesalcih igra vlogo spolne sklopke — Še en dokaz, da imata človek in gliva kvasovka skupnega prednika

Že več kot 30 let vemo, da je tako imenovani kromosom v človekovi celici obeležje moškega spola. Kromosom je torej genski prispevek, ki ga očetje posredujejo samo sinovom, nikoli hčerkam. Ta kromosom se — kot vsi ostali, ki človeka delajo to, kar je — sestoji iz mnogo tisočev genov, od mnogo milijonov do nekaj milijard. Gre za pare baz denin-timin ali guanin-citozin. V kromosomu y je teh parov baz štirideset milijonov. Vprašanje je bilo, kateri gen kromosomu y, kateri pari baz povzročajo nastanek testisov v človeškem zarodku.

Odgovor so skoraj hkrati našle tri skupine raziskovalcev. Američani, Kanadčani in Britanci. Zdi se, da je imela pri tem največ uspeha britanska skupina, ki jo vodi Andrew Sinclair. Britanski molekularni biologi so ugotovili, da tako imenovani master gen sestavlja 37 parov baz. Gen, ki povzroči nastanek testisa v embrisu, so Angleži imenovali gen SRY, kar so kratice za »področje, ki v kromosomu y določa spol«. Raziskovalce je najbolj presenetilo, da ta gen popolnoma enak istovrstnim genom v kromosomu y drugih placentalnih sesalcev. Miš, tiger, slon, šimpanz in celo človek imajo enak gen SRY! Po odkritju tega gena se je človek spremenil v spolovarno, načeloma je namreč mogoče pri gen SRY transplantirati v genem X in ga spremeniti v mišjaka.

Ko so biologi v Nacionalnem inštitutu za medicinske raziskave v Londonu začeli raziskovati obnašanje spolnega gena, so ugotovili, da ne deluje od trenutka oploditve. Aktivira se nekaj kasneje. Po oploditvi jajčeca s spermatozoidom steče veličasten film razmnoževalne prve celice po načrtu, ki je zapisan v genem vrste. Celice, ki nastajajo, se diferencirajo v različna tkiva in organe. V prvih dneh razvoja zarodka spolni gen pride do izraza, vse je, kot bi ga ne bilo. Rekli bi celo, da smo mi vsi v prvih dneh našega življenja v maternici pravkar brezpolneži. Če se nič ne zgodi, ne posreduje gen SRY, se embrio razvije v žensko bitje. V zametku smo torej vsi na poti v ženski spol, nakar se v pravoprečju vsakemu drugemu zgodi ena stvar. Za človeški zametek še ne vemo, kdaj se aktivira gen bodočega moškega, za embrio miške pa vemo, da se zgodi to 11,5 dneva po oploditvi jajčeca. Takrat pod vplivom molekularnih poročil, prekopiiranih s spolnega gena, nastane področje, imenovano urogenitalni hrbet. Tamkajšnje celice diferencirajo v moške genitalije oziroma njihove časove. Če pa ni sporočila, če ni spolnega gena, se ustrezne celice preoblikujejo v ženske genitalije.

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš
kanal
v novomeškem Kabelskem razdelilnem omrežju na kanalu 3

NAGRADNA KRIŽANKA

31

DL	ZBOR SEDMA PEVCEV	GR. FILOZOF	MRHOVINAR IZ ROBU PSOV	GORA V SVICI	AVTOR J. UDRI	GRŠKA ČRKA	DRŽAVNI PROROK	TERILJA	JUŽNI SADEŽ
SMUČAR ROČIC					DEL NOGE ČEŠKI KRALJI				
STAROGRŠKI ZEMLJEPIS									
BARVA PRI KARTAH				PAPJEVA KROMA DIVJALO. VITEL					
NARODNI PARK V KENJI					VMEŠNA STENA				
PRESTOLNICA ŠTARJERSKE					LUKA V MAROKU				
						KEM. SIMBOL ZA KALCU LU			
DL	SPAN OTOK V PITJUH	KOŽJI PASTIR	ETIOPSKI KNEZ ČRNOMORSKO LETOVISCE		AKCENT NAPAD				
MIT. LETALEC			MADŽ. VOLUNTIST (VILMOŠ) PREDPONA PRI MERAH ZA BILION				DEŠNI PRITOK SENE	MESSEČEVA MENA	
UGODNOST						NEPREPRAČLJIVOST V NEKAJ NASELJE			
VRSTA TRTE					ENOVALENTNI RADIKAL IZ ETILENA LASZLO RUDAS				
AREST			REDOVNICA IZ REDA SV. KLARE						
VRSTA PAPIGE				UMETNOST			BLJAZONA PALCA		

Dragi obiski

Mačje prijateljstvo ni zastoj — Sprej proti alergiji

Imeti domače živali v stanovanju je za mnoge ljudi veselje, če ne že kar potreba, saj se nekateri celo tako navežejo nanje, da bi brez njih težko zdržali. To še zlasti v sedanjih časih, ki so za mnoge časi samote in odtujenosti, pa jim je živalska družba zato edina uteha.

Vsako dobro pa ponavadi prinaša s sabo tudi negativne strani. Tako je tudi z domačimi živalmi. Medtem ko so enim tako priljubljene, pa drugim njihova navzočnost v stanovanju prinaša hude preglavice, namreč alergijo, ki se javlja z iritacijo dihalnih organov, oteženim dihanjem, kihanjem, pegami na koži in izpuščaji, ki se lahko razvijejo tudi v prave rane. Nerodno je to, da v svetu naraščata tako osamljenost kot dovzetnost za razne alergije.

Ena zelo pogostih alergij je tudi alergija na mačke, ki jo lahko povzroči že dotik z mačjo dlako, katere je, pa naj bo gospodinja še tako vestna, v stanovanju, kjer živi mačka, vsepovsod dovolj. Da bi ljudem omogočili medsebojno obiskovanje, ne da bi prišlo do neprijetnosti zaradi alergije, so v ZDA iznašli protialergijski sprej, s katerim pred obiskom osebe, ki je dovzetna za mačjo alergijo, razkužijo stanovanje. Pravijo, da je sredstvo učinkovito, obiski pri ljubiteljih mačk pa so dragi, saj stane ena tuba spreja petindvajset dolarjev.

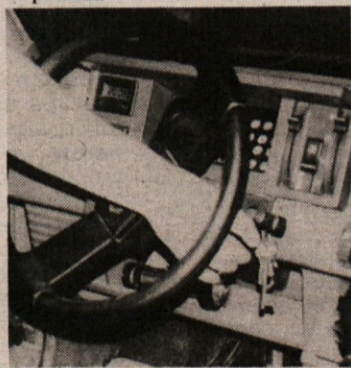
● V enem od najbolj nenavadnih trčenj sta bila udeležena letalo jumbojet in riba. Dogodilo se je na višini 300 metrov, sumijo pa, da je ribo izpustil morskari orel.

● Število glivic in bakterij na koži enega človeškega oseba je enako številu prebivalstva evropskega kontinenta.

● Ko kadilec preneha s kajenjem, se zredi v poprečju za pet kilogramov. Tri kilogramečasoma zopet izgubi, ostala dva pa le z rednim razgibavanjem.

● Prva radijska oddaja je bila izvajana leta 1910 v ZDA. V eter je prvi zapel slavni Caruso.

Prodanih in vgrajenih v avtomobile več kot 50 tisoč teh naprav, ki stanejo 600 ameriških dolarjev, firma pa kupcem jamči 95-odstotno možnost, da bodo ukradeni avtomobil zopet dobili nazaj. Naš vir (Newsweek) ne poroča, koliko avtomobilskih zmkavtov so na ta način že polovili.

HRANILNO KREDITNE SLUŽBA
KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA
KOČEVJE

Ob 15. obletnici uspešnega poslovanja Hranilno kreditne službe KG Kočevje smo, v želji približati se našim varčevalcem,

odprli poslovalnico

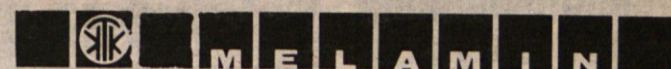
v centru mesta Kočevje. Poslovalnica je odprta v prostorih na Roški cesti 8 (stavba Veterinarske postaje) in posluje

ob delavnikih od 8.00 do 18.00
ob sobotah od 8.00 do 11.00

Vaš denar se pri nas stimulatívno obrestuje!

Za hranilne vloge jamči Republika Slovenija.

HKS KG Kočevje, kjer je denar vreden več!

REKLAMNA PRODAJA
PARKETNEGA LAKA
PO UGODNI CENI

V MELAMIN-u KOČEVJE, Tomšičeva ul. 9
v soboto, 25. 8. 90, od 8. do 15. ure.

Lak — MELLAK M dobite v kompletu po
4 kg (za cca 20 m² površine),
cena kompleta: 325,00 din.

Informacije dobite po telefonu
(061) 851-115. Obiščite nas in se
prepričajte o ugodnosti nakupa pri nas.

V skladu z 9. členom Odloka o priznanjih občine Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 20/82) ter na podlagi sklepa 3. seje Predsedstva Skupščine občine Novo mesto z dne 9. 8. 1990

PRESEDSTVO SKUPŠČINE OBČINE
NOVO MESTO

RAZPISUJE

zbiranje predlogov za priznanja občine Novo mesto:

- imenovanje častnega občana
- podelitev domicila
- plaketo mesta Novo mesto

Za častnega občana je lahko imenovan posameznik, ki doseže pomembnejše uspehe na gospodarskem, političnem, kulturnem ali športnem področju.

Domicil in občini Novo mesto se podeli partizanski ali drugi vojaški in politični formaciji NOB, ki je bila ustanovljena ali je delovala na območju občine Novo mesto oz. je na tem območju dosegla pomembne vojaške zmage.

Plaketa mesta Novo mesto se podeljuje zaslužnim delovnim ljudem in občanom, podjetjem, krajevnim skupnostim, drugim organizacijam in skupnostim, političnim organizacijam, družbenim organizacijam, društvom ter državnim organom, ki dosežejo izredne uspehe na področjih, na katerih delujejo, in ki s tem bistveno pripomorejo k boljšemu družbenoekonomskemu, družbenopolitičnemu in splošnemu družbenemu položaju v občini.

Predloge za podelitev priznanj lahko podajo delovni ljudje in občani, podjetja, krajevne skupnosti, druge organizacije in skupnosti, politične organizacije, družbene organizacije in društva do 15. septembra 1990!

Dokončni predlog priznanj bo pripravila komisija za priznanja in ga predložila v odločitev zborom občinske skupščine. Priznanja bodo podeljena na slavnostni seji občinske skupščine v oktobru 1990.

Novo mesto, avgust 1990

PREDSEDNIK
SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO
Marian Dvornik, l.r.

Sekretariat Skupščine in Izvršnega sveta občine Brežice v skladu z določili 8. člena Zakona o delovnih razmerjih (Ur. list RS, št. 14/90), 5. in 7. člena Zakona o delavcih v državnih organih (Ur. list RS, št. 15/90) ter v skladu s sistemizacijo delovnih mest

OBJAVLJA
NASLEDNJA PROSTA DELOVNA MESTA

1. SVETOVALEC V ODSEKU ZA OBČO
UPRAVO (2 delovni mesti)

Pogoji:
Splošni pogoji po zakonu o delavcih v upravnih organih.
Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima končano visoko šolo pravne ali ustrezne smeri,
— uspešno opravljen strokovni izpit,
— tri leta delovnih izkušenj.

2. SVETOVALEC V ZAVODU ZA PROSTORSKO
NACRTOVANJE

Pogoji:
Splošni pogoji po zakonu o delavcih v upravnih organih.
Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima končano visoko šolo — smer arhitektura ali krajinar,
— uspešno opravljen strokovni izpit,
— pet let delovnih izkušenj.

3. SVETOVALEC NA SKLADU STAVBNIH
ZEMLJIŠČ

Pogoji:
Splošni pogoji po zakonu o delavcih v upravnih organih.
Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da ima končano visoko šolo pravne smeri,
— da ima opravljen strokovni izpit,
— tri leta delovnih izkušenj.

Z izbranimi kandidati bo delovno razmerje sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.
Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi sekretariat Skupščine in Izvršnega sveta občine Brežice — kadrovska služba.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po preteku roka za sprejem prijav.

KAKOVOSTNE
RAZGLEDNICE

KOČEVJE — Končno je kočevska (pa tudi ribniška) občina dobila kakovostne nove razglednice. Skupno je 7 motivov, na njih pa so panorama Kočevja in Ribnica, Valvasorjeva slika Kočevja ter živalski in rastlinski motivi pod skupnim naslovom Z naravo Kočevja.

- Pljuča in sečni mehur sta edina organa pri človeku, ki pri prekomernem uživanju alkohola ne utrpita poškodb.
- Pol ure popoldanskega spanca rečno vsak dan zmanjšuje nevarnost, da bi umrli od krvnega zamaška na srcu za 30 odstotkov. To so odkrili seveda sredozemci, natančneje skupina grških znanstvenikov.

Šolanje za mednarodno matura — doma

V Sloveniji že od jeseni dva oddelka za tako šolanje — v Ljubljani in Mariboru — Med izbranimi tudi srednješolci iz Ivančne Gorice, Črnomlja in Brežic

LJUBLJANA, MARIBOR — Po svetu, v 50 državah, je blizu 300 srednjih šol, na katerih se del dijakov šola po posebnem programu. Pripravljajo se za mednarodno matura, ki odpira vrata na skoraj vse univerze, tudi najboljše in najbolj sloveče. Tako obliko šolanja imajo že nekaj let v Devinu pri trstu in ker nam je najbližja, se je v tem kraju že do zdaj šolalo nekaj srednješolcev iz Slovenije, in to z uspehom.

Od te jeseni pa slovenskim dijakom ne bo več treba po mednarodno matura čez

mejo, lahko se bodo nanjo pripravljali «doma». V ta namen bosta v šolskem letu 1990/91 začela delovati dva oddelka v Sloveniji, in sicer bo en razred za šolanje po posebnem programu na naravoslovni šoli v Ljubljani, en razred pa na naravoslovni šoli v Mariboru. V obeh bo 40 dijakov oziroma v vsakem po 20.

Razpis za tako šolanje je republiški komite za šolstvo že spomladaj poslal vsem srednjim šolam. V njem je navedel, da lahko kandidirajo le dijaki, ki imajo ob končanem drugem letniku nadpovprečen uspeh ter odlično znanje slovenskega in angleškega jezika, morajo pa biti dejavni v interesnih aktivnostih, na kulturnem in športnem področju ter se izkazati tudi na tekmovanjih iz znanja v matematiki, naravoslovju, jeziku ipd.

Za oba oddelka se je prijavilo 77 dijakov, med njimi tudi kandidati iz srednjih šol v Ivančni Gorici, Črnomlju, Brežicah

in Novem mestu. Izmed teh jih je potem posebna komisija izbrala, ob upoštevanju zgoraj navedenih kriterijev, po 20 za vsak oddenek, poleg tega pa še osem kandidatov za rezervo. Za oddenek v Ljubljani so bili izbrani prijavljeni kandidati iz štirih

• Šolanje dijakov za mednarodno matura bo na omenjenih oddelkih trajalo dve leti, in sicer tako, da bo učnovzgojno delo, ki bo ob pouku združevalo še razne dejavnosti, potekalo vsak dan od jutra do 17. ure. Čeprav se na tako šolanje skrbno pripravljajo že dalj časa, pa bo uvedeno predvsem kot poskus, ki zahteva skrbno sprotno spremljanje in analiziranje dela.

ljubljanskih srednjih šol ter iz šol v Kamniku, Črnomlju, Ivančni Gorici, Kopru, Sežani in Murski Soboti. V oddenek v Mariboru pa naj bi se vpisali srednješolci iz vzhodne Slovenije, tudi iz Posavja, in iz Idrije. Ker je večina iz Idrije izbranih dijakov zaradi prevelike oddaljenosti odstopila, so dobili možnost vpisa kandidati iz rezerve, med katerimi so tudi srednješolci iz Brežic.

I. Z.

Človekovo sožitje s konjem

Na Otočcu razstavlja Boštjan Putrih iz Ljubljane

OTOČEC — Akademski kipar Boštjan Putrih iz Ljubljane, pripadnik srednje generacije slovenskih likovnih umetnikov, ki se je po diplomii na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost študijsko izpopolnjeval v Londonu in Parizu, je svet svoje umetnosti oprl na tradicijo umetniškega oblikovanja okolja in ta tradicija se, kot je zapisal Janez Mesesnel, pri njem zliva z aktualnostjo sedanjega odnosa do življenja in sveta, ki nas danes določata. V njegovih delih opredmeteno sporočilo je, da sta to življenje in svet zgrajena na sožitju človeškega bitja z živalskim. To sožitje je zaznamovalo tako skulpturalni del njegove ustvarjanja, ki je prevladoval in prednost, kot tudi slikarsko interpretacijo v risbi, grafiki in sliki istega ali sorodnega motiva.

V razstavišču Garni hotela na Otočcu, kjer je Boštjan Putrih že nekaj časa novi razstavljačec, njegova dela pa bodo na ogled še do sredine septembra, ga pred-

stavlja le cikel slikarskih stvaritev. Priljubljeni oziroma osrednji motiv teh Putrihových slik je tudi sožitje človeka z živaljo. Tokrat je to konj, ki ni samo zvest človekov spremljevalec, temveč pomeni človeku — umetniku tudi izjemno draž za upodabljanje. (Znano je, kako je konja zaradi njegove anatomije in gibov svojčas občudoval italijanski renesančni umetnik Michelangelo) Seveda je Putrih konja interpretiral na svoj način, v njemu lastnem slogu, kot mu je to pač narekovala zamisel o funkciji, ki naj jo ima ta priljubljena žival v sožitju s človekom.

Putrihova razstava v Garni hotelu je, kot so sicer vse v tem razstavišču, prodajna. Cena posamezne slike (vse so uokvirjene) je 1.100 DEM, kar kaže avtorjevo željo, da bi po njegovih delih segali predvsem gostje oziroma obiskovalci z devizami, domači in tuji.

I. Z.

Kako so vadili slovenščino

Nekaj utrinkov iz glasila Slovenščina je moj jezik, ki je izšlo ob koncu Jezikovnih počitnic

NOVO MESTO — Nekaj časa je že, kar so se udeleženci Jezikovnih počitnic v Novem mestu razšli, večina z lepim spominom nanje. O tem, kako so mladi Korošci doživeli to poletno šolo slovenskega jezika, hkrati z njimi pa vsi drugi, od organizatorjev do učiteljev in mentorjev, govori tudi glasilo Slovenščina je moj jezik, ki je izšlo ob koncu Jezikovnih počitnic. Kaj so zapisali učenci?

TANJA DRUML, 13 let, iz Mooswolda: »Drugič sem v Novem mestu. Z mano je moja sestra Sonja. Bojle mi je kakor lani. Več govorim. Mislim, da bom drugo leto spet prišla. Sama in samo za en teden.«

BENJAMIN POPOTNIG, 11 let, iz Borovlj: »Ko sem prišel v Novo mesto, sem zelo malo razumel slovensko. V šoli sem se že naučil veliko besed. Slovenščina je težka. Moja mama in oče jo dobro znata, zato se je bom tudi jaz naučil.«

MARKO FERM, 16 let, iz Šentjakeba: »V slovenščini nisem dober. Hude težave mi delajo spisi in šolske naloge. Zaradi tega mi je oče predlagal, naj grem v Novo mesto na Jezikovne počitnice. Upam, da se bom tu nekaj naučil in da mi bo potem v šoli pri slovenščini boljše šlo.«

MARTINA KUNČIČ, 16 let, iz Vovber: »Na Jezikovnih počitnicah sem bila že lani. Še preden so minili trije tedni, sem se odločila, da spet pridem v Novo mesto, kjer bom med počitnicami vadila slovenski jezik. Mati in sestra sta mi priporočili, naj le grem, in sem šla. Rada, ker vem, kako prijetno je bilo lani.«

ROMAN TILL, 11 let, iz Celovca: »Moj oče zna dobro slovensko. Tudi mene uči. Sedaj bom šel na slovensko gimnazijo. V Novo mesto sem prišel, da bi se bolje naučil slovensko govoriti.«

Kako so učiteljce doživele Jezikovne počitnice?

SONJA SIMČIČ: »Delo je bilo prijetno, saj smo se poznali že od lani in smo tako že prvi dan nadaljevali tam, kjer smo lani nehali. Kljub včasih neznosni vročini smo delali zaginano in na koncu z veseljem ugotovili, da je napredek v znanju jezika očiten.«

DANICA RANGUS: »Moji otroci so bili najmlajši, slovensko so najmanj razumeli. Potovali smo od bese-

de do besede, jih razlagali in osvajali. Učenje osnovnega besedja, prepletene s pesmijo in igro, teme iz doživljajskega sveta in okolja učencev, veliko pogovorov in besednih iger, kratka prozna besedila ter utrinki iz otroške poezije — to so bile naše osnovne učne vsebine.«

SILVA RAPOC: »Ne morem sicer trditi, da ob koncu Jezikovnih počitnic vsi učenci v moji skupini znajo slovensko, lahko pa rečem, da je vsak napredoval, da zna nekaj več kot ob prihodu oziroma imajo malo več samozvesti in si upa spregovoriti po slovensko, čeprav ne čisto v skladu z jezikovnimi normami.«

OLGA KASTELIC: »Delo v moji skupini je temeljilo na komunikaciji, saj so se mladi Korošci radi pogovarjali tudi zato, ker dobro znajo slovenski jezik. Delo s prijatelji s Koroške mi je bilo vsak dan v večje veselje. Učili pa smo se vsi, oni izražati se čimbolj sproščeno in spontano, jaz pa sem se naučila novega pristopa, to pa je najdragocenejša izkušnja z Jezikovnih počitnic.«

In še dveje mnenj.

TRAUDI TOLMAIER, predstavnica Krščanske kulturne zveze iz Celovca, spremljevalka otrok na Jezikovnih počitnicah: »Videla sem velik napredek jezikovnega znanja pri otrocih, čemur pa se ne čudim, ker so se pedagoško vodstvo in pedagogi skupaj z našimi pedagogi zelo potrudili, pripravili odlični učni program in ga tudi dobro izpeljali. Priznam, da sem tudi sama poglobila jezikovno znanje, se srečala s slovensko kulturo ter spoznala veliko prijaznih in gostoljubnih ljudi.«

JOŽE ŠKUFA, vodja Jezikovnih počitnic: »Največ zaslug, da so udeleženci Jezikovnih počitnic pridobili bogatejše znanje iz slovenskega jezika, imajo nedvomno učiteljce, mentorji, starši gostitelji in njihovi otroci ter vsi tisti, ki so pomagali urediti celovit kulturni in razvedrilni program tega tritedenskega dela in življenja v Novem mestu. To je specifična šola za pridobivanje in poglobljanje znanja iz slovenskega jezika. Vzgojno in izobraževalno delo v taki jezikovni šoli ne prenese šolske utenjenosti in togosti.«

I. Z.

Tone Jakše
Milan Markelj

KJE SO TISTE STEZIGE?

OD HRASTA DO SVETEGA VIDA

Malce vznemirljivo je začeti novo pot. Stala sva tam na hribu nad Škrjančami, v rosnem jutru, in občudovala razgled po novomeški kotlini. Zaobljeni, na grebenih od gozda nekoliko nazobčani robovi hribov so se vsenaokoli dvigovali do obzorja. Na vzhodu so Gorjanci, na severu Trška gora s šilasto cerkvijo in lipami ob njej ter s Hmeljnikom na repu, kot da bo zdaj zdrknil z njenega slemena. Potem je tam na zahodu Straška gora s številnimi zidanicami pod gozdnato kučmo, in naprej roško hribovje. Nanj deloma zakrivajo pogled široka pleča Ljubna, ki kot utrjen kit leži v kotu kotline. Na jugu se razprostirajo belokranjski vrhovi tam za Črmošnjicami, z dobro vidno poseko za smučišča nad Gačami. Še pogled na Peščenec in njegove druge, Ravan, Škrbec, Veliki vrh in Mali vrh, ki belokranjske vinograde tam zadaj varujejo pred severnimi vetrovi, in že je pogled sklenjen. Ves zelen in pomirjujoč je, saj se skoraj povsod, kamor seže, razprostirajo mogočni gozdovi; le tam na mestni strani je dolina videti poseljena, razgaljajo se napol pozidane Regrške košenice in zadaj iz doline kot svareči prst božji štrli proti nebu kapiteljski zvonik.

Kar tri drevesne znamenitosti novomeške kotline od tukaj objamejo oči tako rekoč z enim pogledom. Lipe na Trški Gori, mogočni hrast pri bližnji gostilni na Hribu in sekvoji ali mamutovca na Ruperč Vrh. Vse tri so dosegle že častitljiva leta in spoštovanja vredno rast, vmes trem pa je morala pomagati tudi človeška roka ter jih zaščititi pred propadom. Čeprav je življenje dreves za naše pojme dolgo, pa je vendarle tudi tem mogočnejšem treba priskočiti na pomoč, kadar se vanje zaženeta še bolj mogočni naravni sili, kot sta strela in vihar, ali pa jih napade zahrbtna bolezen, proti kateri drevesa nimajo naravne obrambe.

Najino pozornost pa je vedno znova privlačil hrbtno mogočnega kita podobni Ljubenski hrib. Z gostim gozdom poraščen je še dremuček v svežini nedeljskega jutra in le tam na južnem koncu je kdaj pa kdaj leno pomežiknil v svet z belo cerkvico svetega Vida. To je bil cilj najine poti. Vidova nedelja je bila. In ker pravijo, da je sveti

Vid češenj sit, sva se tudi midva nadejala tega dne na Ljubenskem hribu, ki je znan po češnjah, z njimi posladkati. Malo nagrade po dolgi poti človek vendarle zasluži. Toda pred nama je še bila pot. Bolj slutila sva jo, kot videla. Pod nama so bile Škrjanče in tam na nasprotnem bregu zaselek Malih Škrjanč, potem pa se je pot izgubila v gozdu. Seveda pa sva vedela, da naju v njegovem objemu čakajo vasi Boričevce, Škrilje, Vrh, Mali Podljuben, Petane in Veliki Podljuben. In vedela sva, da bova v teh vaseh srečala ljudi, ki nama bodo gotovo marsikaj povedali. Zato sva postajala že nestrna. Toda še predno sva se spustila navzdol, sva usmerila korak k hrastu. Saj se spodobi, da kreneva na pot prav izpod njegove mogočne krošnje. In tako sva tudi storila.

ČE BI HRAST SPREGOVORIL

Hrast pri gostilni Hrib v Škrjančah je zapisan v seznam slovenskih naravnih in kulturnih znamenitosti, saj je po velikosti četrti v Sloveniji, njegovo starost pa ocenjujejo na 400 let. Če bi drevesa znala govoriti, bi torej

Začetek nove poti pod mogočnim hrastom pri gostilni na Hribu. Orjak za nama ima v prsni višini kar 680 cm premera in je po velikosti četrti v Sloveniji.

ta hrast lahko pripovedoval še o časih kmečkih uporov pa tudi o stoletjih zatem, saj se je na tem hribu, naseljenem gotovo tudi že pred srednjim vekom, zvrstilo že mnogo rodov. Pol drugo stoletje je bila tukaj v Mrvarjevem rodu tudi gostilna. Še danes je odprta.

Od nekdaj je bila priljubljeno nedeljsko sprehajališče Novomeščanov, ki so si v prijetni kostonjevi in lipovi senci odpodili noge in privežali dušo. Sedaj, ko je postala gostilna znana tudi po hrastu, je v sprehod seveda vključen tudi ogled tega veličana. Lansko poletje je strela treščila v enega od njegovih vrhov. Kot pripovedujejo domačini, to ni bilo prvič. Tokrat je napravila kar precejšnjo škodo in po navodilih novomeškega Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine je poškodovancu pomagal znani slovenski »drevesni doktor« Milan Šercer. Obžagal je poškodovane veje in jih zalil s smolo, vrhove pa povezal med seboj. Tako ozaljšan je hrast spet sposoben boriti se z vremenskimi nevarnostmi.

Okoli hrasta pa niso vihrali samo naravni viharji, ampak tudi takšni, ki jim je botroval človek. V partizanskih zgodbah — druga stran jih (še) ni napisala — je Hrib dostikrat omenjen kot zadnja izpostava partizanskih čet pred okupiranim mestom. Tukaj se je zbiral pošta in material, ki je prihajal od ilegalnih pošiljateljev, od tukaj so oprezale patrulje in tukaj okoli so na gosto švigale krogle. Dostikrat so tudi zadele. Pokojni Kastelčev stric iz Škrjanč, nekoč gost v naši rubriki Obrazi, je tam povedal, da so na škrjančških mejah in razborih pobrali več kot trideset padlih partizanov. On je že vedel, saj je moral večino ranjenecv in mrtvih tudi sam prepeljati v varnejše kraje partizanskega zaledja. Od tukaj se je v svojih dnevih partizanstva plazil po pošto in cigarete na železniško čuvajnico tudi Alojz Vesel, ena redkih živih prič grozodejstev, ki so se kmalu po vojni dogajala v Rogu. Obstreljen je po sedmih dnevih prilezel iz jame s trisečim trupel in več deset kilometrov potiščač gol in bos do doma. Alojz pa ni samo živa priča tišega brezsmiselnega povojnega morjenja, priča je tudi brezsmiselnemu medvojni delitve Slovencev. Takrat, ko je Alojz s partizansko puško stal na straži na Hribu, je bil le kak kilometer naprej v šmihelski postojanki z do-

mobranksko puško oborožen njegov brat. Dosti ni manjkalo pa bi brat streljal na brata. Sicer pa, kdove, če kdaj tudi res ni bilo tako? Alojz, ki se je pozneje pridružil svojemu bratu v mestu, je drago plačal to dejanje.

PLEMENITI ŠKRJANSKI

Od gostilne na Hribu sva pospešila korak po rosnjavi proti vasi Škrjanče. Vasica ima le kakega pol ducata hiš, večina jih stoji ob cesti, ki pelje proti Ruperč Vrh. Kot v mnogih drugih slovenskih vaseh, se tudi tukaj iznad hiš dviguje nekaj krošnji visokih lip. Menda jih je bilo včasih še več, saj je vas, čeprav majhna, precej stara. Menda se omenja že v trinajstem stoletju, natančneje 1264, v listini, s katero je graščak s Prežeka podaril stišskemu samostanu osem kmetij. Tako piše v Slovenskem krajevem leksikonu, kjer je moč najti tudi zanimiv podatek, da je imela tukaj svojo posest precej stoletij tudi kranjska plemiška družina Schweiger, ki si je prav po Škrjančah nadelala svoj plemiški naslov Lerchenfeld. Tako se namreč po nemško imenujejo Škrjanče. V tej rodbini je bil še najbolj znamenit Dunajčan Amand Schweiger-Lerchenfeld (1864—1910), pisec potopisov, med drugim tudi po slovenskih deželah. Vas pa se omenja v literaturi še nekajkrat, med drugim kar precejkrat v knjigi Jožeta Dularja Krka pa teče naprej. En krak Dularjeve rodbine, kar precej premožen, je namreč bival tukaj. Sedaj se je ime že izgubilo, na delu nekdanjega Dularjevega posestva pa gospodarijo Vidmarjevi. Prav mimo njihovih poslopj naju pelje pot proti Malim Škrjančam. Spustiva se v dolino, kjer sredi gozdička zanemaren sameva škrjanški

Skozi Škrjanče vodi pot na klanec Prosevice, na vrhu katerega čepi idilični zaselek Male Škrjanče.

Znamenja popotniki pogosto srečajo. Žal tudi taka, oskrunjena, k je tole na Malih Škrjančah, niso ta poredka.

studenec. Videti je, da se je včas precej uporabljal, o tem pričajo številnih stopinj izlizeane skale in toniran napajalnik za živino, vendar je sedaj vse zapuščeno. Vodovod prišel tudi v to vas in kot mnogodrugod, so tudi tukaj vaščani v ugodno tekoči vodi iz pip hitro pozabili dolžnost do studenta, ki jim je bil v življenja dolga desetletja. Pa bi dobro, če bi nekdo tudi na podeželi skrbel za stare vodne vire, jih čistil varoval pred propadanjem in onesnaževanjem. Nikoli se namreč ne kdaj bodo spet potrebni. Dobro pa bilo tudi, če bi pristojne službe, Vodskupnost ali Zavod za medicino in gieno, te vire pitne vode v določeni časovnih razdobjih raziskale, ob n pa postavile table z obvestilom, ali še za pitno vodo ali pa za od feke gnojil in škropiv že zdavnaj uničen studenec. Nič pa ne bi škodilo tudi, bi kdo vaščanom povedal, kako naj ravna, da bodo svoje naravne vodvire čimmanj onesnaževali. Navajemo smo že, da je voda na oko povsem sta, ko pa pride kapljica pod mikroskop ali v kemično analizo, v njej mrgoli vsake vrste primesi.

Komaj sva ob teh premišljevanjih prišla na vrh hriba, kjer naju je obronku gozda na levi pozdravilo znamenje, na desni pa vasica z dvema domačijama, že naju je pogled na lep zopet razžalostil. Znamenje, ta zve spremljevalec popotnika po slovenski pokrajini, je bilo brez Kristusa. Očitno je bil nekomu napoti, ali pa ga je, kar tudi ni tako neverjetno, želel imeti v svoji zasebni zbirki. Vandalizem je eno in drugo.

Avtomobili drsajo po hišah

Zaradi zožene ceste Žlebič—Sodražica veliko nesreč — Pozimi pa jim s plugom namečejo na vrata toliko snega, da ne morejo ven — Čakajo na mrtve

SODRAŽICA — Na cesti Žlebič-Sodražica je dvoje nevarnih zoženj, zaradi katerih prihaja ne le do prometnih nesreč, poškodovanja zidov, vrat in strehe, ampak tudi do drugih nevarnosti, predvsem pri pluzenju snega.

FRANCKA LUŠIN iz vasi Vince št. pravi, da je zaradi prometa in ozke ceste prav pri njihovi hiši največ zapletov, ozimi, ko Cestno podjetje napluži na vrata snega za meter in več visoko. Zato je morejo iz hiše, dokler sami ne odstranijo snega tako, da gredo ven skozi vrata za hišo. Včasih so sneg odkidali, tuj pa je sin naredil plug in ga s traktorjem odpeljal. Prometne nesreče zaradi zoženj so tu bolj redke. Enkrat so se mladinci, ki so ukradli avto, zaleteli v zidna vrata; drugič jim je tovornjak obrsal hišo in razbil šipo na oknu, pa tudi

sicer je hiša popraskana in obdršana od avtomobilov. Predvsem zaradi pluzenja so dvakrat pisali Cestnemu podjetju v Novo mesto, a niso nič uredili. Zato pri Lušinih razmišljajo, da bi o vsem tem obvestili radio, in sicer uredništvo odda-je Kje pa vas čevlji žuli.

LADO BRINŠEK iz Zamosteca 14 pa pravi, da je bilo pri njihovih hišah (eno imajo na tej, staro pa na drugi strani ceste) gotovo že 100 nesreč, odkar so ceste asfaltirali. Prej jih ni bilo. Po njegovem se zgodi največ nesreč zaradi prevelike hitrosti, ozke ceste in še posebej, če je cesta mokra ali zasnježena. Hiša je popraskana, še najhuje je poškodovan spodnji del strehe in ostrišja. Visoki tovornjaki so odnesli že nekaj vrst strešne opeke, nekaj desk in lat in tudi močno travmaje je hudo poškodovano. V začetku je streho popravil z opeko, deskami in drugim. Potem jo je pokrival s polivinilom, nazadnje s plo-

čevino. Pa vse skupaj ne zaleže. »Ni kaj popravljati, ker takoj spet poškodujejo«, pravi Lado Brinšek in dodaja, da ima s snegom in pluzenjem tudi on podobne nevarnosti kot Lušini. Pravi pa tudi, da gre pri vsem tem za srečo v nesreči, saj je bilo tu veliko avtov razbitih in veliko škode, na srečo pa ni še nobeden izgubil življenja. Doklej bo še srečno?

J. PRIMC

PRODAJAL »SUPERTELEFONE«

KOČEVJE, RIBNICA — V kočevski in ribniški občini, verjetno pa tudi drugod, je pred kratkim še neznan moški prodajal »supertelefone«, s katerimi se je možno pogovarjati kar brez žice do 200 km daleč. Predstavil se je za zastopnika firme »Panasonic« iz Ljubljane, on sam pa da ima trgovino s takimi in podobnimi aparati ter rezervnimi deli na Dunaju. Nekateri so napravo, za katero je račun 2.000 DEM, kupili, potem pa razočarani ugotovili, da so ogoljufani, saj je telefon omogočal razgovor le iz sobe v sobo v stanovanju. Prodani telefoni so bili namreč otroške igrače, ki niso bile vredne niti 100 DEM. Za podjetnim možem zdaj poizvedujejo miličniki.

Padel iz fička in obležal mrtev

Miša Gordanič na Cesti herojev v Novem mestu ni obvladal vozila

NOVO MESTO — Miša Gordanič (19 let) iz Novega mesta se je 10. avgusta ob 4.40 vozil v fičku iz Ločne proti centru Novega mesta. Na Cesti herojev, v križišču s Košialovo ulico, kjer cesta teče v blagem levem ovinku, ga je začelo zaradi neprimerne hitrosti zanašati v desno. Zapeljal je v levo prek ceste na neutjeno bankino ter po njej in nasipu vozil naprej. Podrl je prometni znak in s prednjim delom avta trčil v betonske stopnice, nato pa še v betonski zid za stopnicami. Miša je po trčenju z zidom padel iz avta in mrtev obležal na stopnišču. Avto je zasukalo za 180 stopinj in prevračalo čez Ulico talcev, obstal je na boku v živi meji.

KRAVE IMAJO PREDNOST?

KRASINEC — Kmetje s Krasinca se pritožujejo nad neuvidevnimi avtomobilisti. Kmetje gonijo živino na pašo in del poti, kakšnih 300 metrov, mora živina po cesti in takrat seveda zapre cesto. Neučakani avtomobilisti pa hupajo in se na vsak način rinejo mimo, tako da je že prišlo do nesreč. Kmetje zahtevajo, da se to uredi s primernimi prometnimi oznakami.

ROMA SKOZI OKNO

NOVO MESTO — Skozi odprto okno hiše Justine Rifelj v Kotih je 10. avgusta ob 1.30 splezal neznan Rom, drugi mu je zunaj delal družbo, in odnesel žensko torbico, v kateri je bilo 200 din. Denar sta vzela, torbico pa vrgla nazaj v sobo.

POPRAVEK

NOVO MESTO — V prejšnji številki smo poročali, da je avtomobilist Mirku Zoranu 30. julija ob 12.30 v Ločni z desne strani nenadoma prišel pod avto 8-letni Gašpar Brgan. Pri trčenju da je fantku zlomilo levo stegnenico. Del podatkov je neresen. Gašpar je prišel z leve strani ceste glede na smer Zoranove vožnje, trčenje je bilo na desni strani ceste, deček ima zlomljeno desno stegnenico.

POPRAVEK

V prejšnji številki Dolenjskega lista z dne 9. avgusta je bil pod naslovom »S kolom mu je zlomil roko« objavljene neresnične potek dogodkov, ki v javnosti blati moje ime, zato prosim, da objavite popravek.

Na meji svoje njive sem postavil kole za električnega pastirja, ki jih je Ivan Irt iz Prapreč že večkrat izpustil in nato vozil po mojem zemljišču. Omenjenega dne se je Ivan Irt pripeljal s traktorjem in ponovno sem ga opozoril, naj ne pule kolov, saj stojijo na moji zemlji. Irt me je na te besede udaril s pestjo v obraz in mi poškodoval zobe, o čemer imam tudi zdravniški izvid. Star sem 57 let, imam trojno poškodovano ramo in glede na to, da je Irt 20 let mlajši in fizično mnogo močnejši, sem v silobranu vzel kol, ki ga je Irt predhodno sam izpustil, in ga udaril.

Zadnje besedo bo v vsakem primeru imelo sodišče.

FRANC KRAŠOVEC

Rekord šentjernejskega hipodroma

63. jugoslovanski kasaški derbi pritegnil več kot 6.000 gledalcev

ŠENTERNEJ — Prenovljeni hipodrom je bil v nedeljo, prvič v svoji bogati zgodovini, prizorišče doslej največje kasaške prireditve: 63. jugoslovanskega kasaškega derbija. S prireditvijo, ki je v vročem avgustovskem popoldnevu pritegnila več kot 6.000 gledalcev, so počastili 105-letnico konjskih dirk na šentjernejskem polju.

Za gledalce je bilo zanimivih vseh devet

POKAL GORJANCEV

GABRJE — V nedeljo, 19. avgusta, ob 8. uri bo na tukajšnjem igrišču tradicionalni turnir v malem nogometu za pokal Gorjancev, na katerem bodo po koncu tekem podelili zanimive nagrade. Prijave za tekme in pristopnino bodo ekipe oddale pred začetkom turnirja, lahko pa se prijavi tudi prej, in sicer na telefon 85-924.

V ŠENTJERNEJU ZA ODOJKA

ŠENTJERNEJ — To nedeljo ob 8. uri bo NK Petelin organiziral turnir v malem nogometu pri šentjernejski osnovni šoli. Zmagovalni ekipi bodo vročili ob pokalu še odojka in zaboj piva.

ZMAGALI »LEDIK« FANTJE

DOL. MOKRO POLJE — Domača nogometna klub Kremen in Mokro Polje sta organizirala 12. avgusta pri Miklavžu na Gorjancih 14. tradicionalno tekmo med poročenimi in neporočenimi Mokropoljčani. Po zagriznem boju so z rezultatom 9:5 zmagali »ledik« fantje.

PREMOČ KRKE V ZAGREBU

ZAGREB — Novomeški kolesarji nadaljujejo serijo uspešnih nastopov. Robi Šebenik, tekmovalci ekipe Krke, je v članski konkurenci zmagal na dirki za Veliko nagrado Metalia Commerca v Zagrebu, dobro pa so se uvrstili tudi ostali tekmovalci Krke. **REZULTATI:** člani, cestna dirka (117,6 km) — 1. Šebenik (Krka) 3:17,26, 2. Polanc (Sava) isti čas, 3. Grbac (Siporex) +0,32; dirkališče (100 krogov) — 1. Božič 14 točk, 2. Robič (oba Krka) 11, 3. Milenković (OBK Beograd) 5; VN Metalia Commerca — 1. Šebenik (11 točk), 2. Božič (10), 3. Polanc (9), 5. Robič (9); starejši ml.: cestna dirka (68,80 km) — 1. Stangelj (Krka) 2:02,30, 2. Petek (Rog) isti čas, 3. Fink +0,12, 4. Mervar (oba Krka) isti čas; dirkališče — 1. Fink 25, 2. Pintarič 19, 3. Poljanec 10, VN Metalia Commerca — 1. Fink 18, 2. Stangelj 17, 3. Pintarič 15, 5. Mervar 13. **MLAJŠI ML.:** cestna dirka (29,40 km) — 1. Karažija (MC Zagreb), 2. Gimpej (Krka), 3. Hauptman (Rog), 6. Filip (Krka); dirkališče (30 krogov) — 1. Gimpej 14 točk, 2. Kosmač (Sava) 13, 3. Pavli (Rog), 13; VN Metalia Commerca — 1. Gimpej 19, 2. Karažija 17, 3. Studen 13, 4. Filip 10 itd.

Tabor sevniških planincev v Tamarju

SEVNICA — Planinsko društvo Liska Sevnica — Krško je ob 23. julija do 1. avgusta pripravilo uspeh pionirski tabor v Tamarju. Udeležilo se ga je okrog 80 otrok iz Boštana, Krmelja, Tržišča in Radeč, vodja tabora pa je bil Jože Prah, 27-letni mladinski vodnik z Zajčje Gore pri Sevnici.

»Vsak drugi dan smo pripravili ture. Bili smo na Jalovcu, Poncah, Mojsetrovki, otroci pa so si z zanimanjem ogledali prizorišče snemanja mladinskega filma Kekec na Mali Pišnici. Vsak dan smo prirejali družabne igre in pionirski so se v planinski šoli dobro seznanili, kako se varno odpravljamo v naše lepe planine. Veliko sta k uspehu tabora pripomogla pedagoški

Jože Prah

vodja Erna Plazar in kulturni referent Julij Jeraj. V času našega tabora v Tamarju je naše planinsko društvo gostilo skupino 15 odraslih planincev iz češkega Tanvalda. Čehi so si pod vodstvom Vinka Šeska in Alojza Anzelca ogledali vrsto zanimivosti po Sloveniji. To prilžnost smo izkoristili, da smo se s Čehi dogovorili, da pride k nam prihodnje leto 15 čeških otrok, v letu 1992 pa jim bomo mi vrtni obisk,« je povedal Prah.

Naj omenimo, da se je pretekli petek začel v Tamarju še mladinski tabor, ki ga obiskuje 20 planincev mladinskega oddelka PD Liska. Ta tudi prireja in vabi vse planince na planinsko turo na avstrijski Grossglockner (Veliki Klek), in sicer od 24. do 26. avgusta. Prijave sprejema do 20. lma. Jože Prah, tudi po telefonu (0608) 82-787. Odpravo na Veliki Klek bosta vodila izkušena alpinista Mirko Kranjc in Jelka Tajnik.

P. P.

dirk, katerih pokrovitelji so bili obrtniki, Dolenjska banka, Novotehna, IMV Adria, Pionir, Krka, krajevna skupnost Šentjernej. Seveda je najbolj pritegnila osma dirka, v kateri so se pomerili najboljši jugoslovanski štiriletniki kasaši na progi, dolgi 2800 metrov. Pokrovitelj te dirke je bil Izvršni svet Skupščine občine Novo mesto. Čeprav je pretežni del dirke vodil Pero Crnković z Nevo B z Brda, je v cilj prva prišla Larina na vajah Franca Lavrenčiča iz Maribora. Ta si bo zmago na 63. jugoslovanskem derbiju dobro zapomnil ne le zato, ker je zanj dobil 22.500 din, temveč tudi zato, ker je svojo konjeniško kariero pričel prav v Šentjerneju pred 20 leti, pa tudi Larina je prvo dirko začela prav na šentjernejskem hipodromu.

»Dirka je bila izredna. Čakal sem na odločilni zadnji krog, ki je vse odločil. Tudi na takih dirkah je odločilna taktika, ki pa ni pretirano zapletena, če imaš na vajah tako dobrega konja, kot je Larina. Priprčan sem, da so tudi gledalci uživali. Šentjerneju in Šentjerneščanom se je oddolžila z zmago«, je takoj po tekmi povedal Franc Lavrenčič.

Slovenski kasaši so osvojili tudi ostala tri mesta na derbiju, šentjernejski dvojki, Radkovič z Briško II in Narad z Dagrjejo, pa sta čez ciljno črto pretekli kot šesta in

osma. Gledalci so bili veseli še dveh rekordnih rezultatov hipodroma. Fit Avia, osemletni žrebec Jožeta Horvata iz Ljubljane, je dosegel nov rekord proge, ki je sedaj 1:18,1.

J. PAVLIN

EKIPI KRIŽE IN BRUSNICE IZPADLI

NOVO MESTO — V sredo, 29. avgusta, ob 20. uri bo na Stadionu bratstva in enotnosti v sejni sobi sestanek ekip, ki se bodo prijavile za občinsko ligo v malem nogometu za sezono 1990/91. Ob tej priložnosti bodo tudi uradno razglasili rezultate tekmovanj te lige v pretekli sezoni. Prijave za ligo sprejema novomeška ZTKO do vključno 28. avgusta, 9. septembra pa naj bi se že začelo prvenstvo. Prijave za ligo naj ekipe pošljejo na ZTKO Novo mesto, p. p. 30, 68000 Novo mesto, v njej pa naj navedejo vse igralce svoje, odgovorno osebo z naslovom in domače igrišče. Za novo ligo pohitite s prijavi, za pred časom končana ligaška tekmovanja v malem nogometu pa po-vejmo, da sta se v njih uvrstili v 1. ligo ekipi Partizana Straža in Vinice. Iz 1. v 2. A ligo se preselili ekipi Krize in Brusnice.

Trikrat naj — za Ljubljano

Kolesarjenje Kapelski kresovi — Vsi v predvidenem času — Organizatorjeva zahvala za pomoč

KOČEVJE — Kolesarska rekreativna preizkušnja, tradicionalni maraton Kapelski kresovi, ki ga je petič zaporedno organiziral domači kolesarski klub Kočevski Rog, je še enkrat pokazala, da je to najtežja in hkrati najbolj izizvalna proga v republiki. Ta medrepubliški maraton vodi skozi pet občin: Kočevje, Delnice, Čabar, Cerkljino in Ribnico in na njem morajo udeleženci premagati 157 km dolgo progo, ki je speljana tudi skozi Gorski Kotar in ima tako tudi vzpone do 800 m nadmorske višine. Na letošnjem maratonu je nastopilo 163 rekreativcev iz različnih krajev Slovenije.

LOPATIČEVA SEGLA PO ZLATU

POSTOJNA — Na odprtem posamičnem prvenstvu Slovenije v atletiki v Postojni v drugem tekmovalnem dnevu je pri ženskah Lopatičeva iz Brezice zmagala v skoku v daljavo s 590 cm in v teku na 200 m. V teku na 800 m je Udovčeva iz Novega mesta s časom 10:23,87 zasedla 2. mesto. V moški konkurenci je Novomeščan Primc v metu diska dosegel z daljavo 53,02 drugo mesto. Za mesto slabši je bil pri skoku v višino Trajkovič iz Brezice z 205 cm. Dolenjski atleti so zabeležili še dve 4. mesti, in sicer sta ju dosegla Novomeščana Kajtarzovič v teku na 800 m s časom 1:52,57 in Žižek, ki je vrgel kladivo 46,92 m.

OTROŠKI TRIATLON

DOLENJSKE TOPLICE — Tu bo 8. septembra letos otroški triatlon, ki se ga lahko udeležijo tekmovalci, rojeni 1976. do 1979. leta. O triatlonu, ki ga organizira ZTKO Novo mesto, lahko dobite podrobnejše informacije pri Andreju Šventu na tel. št. (068) 26-645 in 28-358 ter na ZTKO Novo mesto na tel. št. 22-267.

NOČNO RAJANJE V PODBOČJU

PODBOČJE — Tukajšnja nogometna sekcija je priredila 4. avgusta četrti tradicionalni nočni turnir v malem nogometu, na katerem je sodelovalo 47 ekip iz Slovenije in Hrvaške. Nočno rajanje se je nadaljevalo še naslednji dan in se končalo z zmago Starih fijkarjev iz Dubrave ter z drugim mestom ekipe M-bara iz Krškega in tretjim mestom nogometašev Radia Samobor. Za dobra mesta so ekipe bogato nagradili. Program so popestrili z vlečenjem vrvi, kjer je zmagala ekipa z Rake. Pohvaliti moramo dobrega organizatorja celotne prireditve, ki je opravil delo na zelo visoki ravni in o tem ni nikarkršnih pripomb.

A. JEKE,
nogometna sekcija Podbočje

Državni prvaki

Lep uspeh novomeških modelarjev — Terlep na SP

NOVO MESTO — Modelarji AK Novo mesto so se 10. in 11. avgusta udeležili 44. državnega prvenstva in 14. memoriala Izeta Kurtalića v Ljubljani. Na državnem prvenstvu je v kategoriji jadralnih modelov med posamezniki osvojil Slavko Može 2. mesto, Darko Bauer 3. mesto, Daniel Terlep 9. mesto in Borut Žulič 18. mesto, s tem pa so ekipno zopet ubranili naslov državnih prvakov.

Na mednarodnem memorialu je zmagal Rod Lewis z Nove Zelandije, Bauer je bil drugi, Terlep tretji. Može pa trinajsti. Ekipno so tako Novomeščani ponovno osvojili prvo mesto.

Daniel Terlep se je z odličnim rezultatom uvrstil v mladinsko državno reprezentanco in bo nastopil na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo od 20. do 26. avgusta v Mostarju.

Boštjan Korac

POTA IN STR POTA

dežurni poročajo

KDO BO JEDEL Z BERNDOROM? — Neznane je med 3. in 6. avgustom prišel v samopostrežbo Mercatorja v točni in iz izlozbe neznano kam odnesel komplet jedilnega pribora Berndorf. Škode je za 5.210 din.

OB AKUMULATOR — Alojz Gorik iz Škocjana ima v gramozni jami v takniha nakladalec gramoza. V noči na 8. avgust je stroj obiskal neznanec in odnesel akumulator, vreden 2.500 din.

LOVIRIBE — Jože Jerman iz Črnomlja je miličnikom sporočil, da mu je neznanec v noči na 8. avgust ukradel iz hiše tri ribiške palice. Škode je za 2.500 din.

OB LUČ — Neznani storilec je v noči na 11. avgust iz fička Miroslava Gutmana v Novega mesta odnesel akumulator, vreden 400 din. Vozilo je bilo parkirano na Cvelbarjevi ulici.

OKRADLI ITALIJANA — Italijan Giuliano Mariotti se je 12. avgusta nekaj dni pred polnoce prišel kopat na kopališču pri gradu Otočec. Fotoaparati, oblačila in hladilno torbo je odložil na klop pri bifeju. Medtem ko ga ni bilo, je nekdo vse skupaj odnesel, škode je za 5.000 din.

PRISLEH PO NIČ — Franc Maraž iz trebnjega ima počitniško hišico v vinogradih na Liscu. V času od 31. julija do 3. avgusta je vikend skozi okno nasilno obiskal vlomilec. Odnesel ni nič, škode zaradi vroma pa je za 1.000 din.

ODNESEL ZA 27.000 DIN CIGARET

MIRNA — V noči na zadnji julij je na Mirni nekdo vlomil v kiosk Dela. Izšlo je za 27.000 din cigaret.

VLOM V VIKEND

DOBRNIČ — Marjan Grom iz Ljubljane ima vikend v Liscu pri Dobrniču. V času od 21. julija do 10. avgusta je v hišico nekdo vlomil in odnesel televizor, daljnogled in nekaj hrane. Grom je na škodi za 1.000 din.

TOVORNJAK SE JE PREVRNIL

NOVO MESTO — Delavci Dalekovača iz Zagreba so 7. avgusta opolnočno na gradbišču daljnovođa pri Kuzarjevem Kalu postavljali kovinski steber. Petar Čaleta je s tovornjaku, ki je opremljen z dvigalom, razkladal kovinske elemente za steber. Ko je bil tovor že razložen, je na tovornjaku popustil levi stabilizator. Vozilo se je prevrnilo na levi bok, delavci so se pravočasno umaknili. Škode je za 10.000 din.

KRONIKA NESREČ

NEPRIMERNA HITROST — Ivan Šephar (55 let) iz Novega mesta je 12. avgusta popoldne vozil z osebnim avtom s Sinjega Vrha proti Vinici. Ko je na Vinici pripeljal v levi ovinek, ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v levo na travnato bankino. Vozilo se je prevrnilo na streho, Šephar je bil laže ranjen, odpeljali so ga v novomeško bolnišnico.

PRAZNA GUMA — Attila Adrovicz, madžarski državljani, je 12. avgusta ob 19.10 vozil z osebnim avtom od Ljubljane proti Zagrebu. V Prilipah pri Brezicah se je vozilu nenadoma izpraznila desna zad-

nja zračnica. Avto se je nekajkrat prevrnil preko strehe, laže sta bila ranjena voznik in sopotnica Beata Farkas. Gmotne škode je za 30.000 din.

KOLESARKA V AVTO — Marjan Derganc (22 let) iz Vrtače pri Semiču je 10. avgusta ob 18.40 vozil z osebnim avtom skozi Streklejce. Peljal je za traktorjem, ki ga je dohitel. Z dvorišča mu je z desne nenadoma na kolesu pripeljala 6-letna Maja Kambič in se zaletela v prednje desno kolo avtomobila. Puncčka je bila laže ranjena, pomoč so ji nudili v črnomajškem zdravstvenem domu.

Št. 33 (2139) 16. avgusta 1990

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 17. VIII.

8.35 — 11.45 in 15.30 — 0.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 KLJUKČEVE DOGODIV-
ŠČINE, 8/12
9.20 DELFIN FLIPPER, amer.
naniz., 5/7
9.45 BOJ ZA OBSTANEK, angl.
poljudnozn. serija, 12/12
10.10 NAPADALNOST IN RAZ-
DIRALNOST
KULTURA IN NASILJE
10.40 VNOVIČ V BRIDESHEA-
DU, angl. nadalj., 13/13
11.35 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRAN
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
17.55 EP VIDEO STRANI
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 TV MOZAIK
KOT POTOVANJA — MESTA
MOSTOVI: MOSTAR
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
PET PRIJATELJEV, angl. naniz.,
8/13
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
19.54 ZRCALO TEDNA
20.15 V 80 DNEH OKOLI SVETA,
angl. dok. serija, 2/7
21.10 ZAKON V LOS ANGELESU,
amer. naniz., 14/42
22.00 DNEVNIK 3
22.20 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 9/22
POLNOČNI KLICI, amer. nadalj.,
16/17
HOOPERMAN, amer. naniz.,
10/10
0.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 22.55 ali 1.55 SP v košarki,
polfinale
16.30 Satelitski programi — 18.15 Do-
mači ansambli: Ansambel Otavia Brajka
— 18.55 Berlin: atletski miting (prenos)
— 21.45 Izdajalci in vojni zločinci (dok.
oddaja) — 22.30 Satelitski program

TV ZAGREB

9.55 TV koledar — 10.05 Skrivnostni
otok (slovaška nadalj., 7/13) — 10.35 Ri-
sanka — 11.05 Poletni program — 15.35
Poročila — 15.40 Program plus (ponovi-
tev nočnega programa) — 18.00 Poročila
— 18.05 TV koledar — 18.20 Številke in
črke — 18.40 Poročila za goste iz tujine
— 18.45 Noro, norejšje, norišnica (humori-
stična serija) — 19.05 Risanka — 19.30
Dnevnik — 20.00 V Cityju (angl. nadalj.)
— 21.00 Klub 10 (zabavnoglasbena od-
daja) — 21.45 Dnevnik — 22.05 Du-
brovniške poletne prireditve — 23.05 In-
formativna oddaja za goste iz tujine —
23.10 Program plus — 1.20 Poročila —
1.25 Ekstra program plus

SOBOTA, 18. VIII.

8.35 — 11.25 in 15.30 — 1.45 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 IZBOR TEDENSKE PROGRAM-
SKE TVORNOSTI
11.15 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
17.55 EP VIDEO STRANI
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 IZ TUJIH KUHINJ, ponovitev 9.
dela
18.35 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
19.54 UTRIP
20.15 ŽREBANJE 3 x 3
20.30 TEMNA STRAN SONCA, angl.
film
22.10 DNEVNIK 3
22.30 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 10/22
POLNOČNI KLICI, amer. naniz.,
17/17
ROZNATA NANIZANKA, franc.
naniz., 6/8
1.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 19.55 ali 22.55 SP v košarki
15.00 Kako biti skupaj — 15.30 Športni
program — 16.55 DP v atletiki — 19.00
Poje vam oktet LIP Bled — 19.30 Dnev-
nik — 20.00 Glasbeni večer — 21.30 Po-
ročila — 21.35 TV feljton — 22.20 TV ga-
lerija — 22.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

9.25 TV koledar — 9.35 Čebelica Maja
— 10.00 Program plus (ponovitev) —
12.10 Lov na srečo (angl. naniz., 2/4) —
13.00 Prologomena (nadalj., 1/3) —
14.30 Ciklus filmov po delih M. Twaina:
Skrivnostni tujec — 15.55 Rezerviran čas
— 16.50 Poročila — 17.00 Narodna
glasba — 17.30 Ulica strahopetcev (TV
nadalj., 3/12) — 18.20 Sedmi čut —
18.30 Pristrčno vaši — 19.15 Risanka —
19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Kapetan Grom
in vojniki prihodnosti (amer. znanstveno-
fant. serija) — 20.35 Neonska džungla
(amer. film) — 22.05 Dnevnik 3 — 22.20

Športna sobota — 22.40 Informativna
oddaja za goste iz tujine — 22.45 Program
plus — 1.05 Poročila — 1.10 Ekstra pro-
gram plus

NEDELJA, 19. VIII.

8.50 — 13.10 in 15.30 — 22.55 TELE-
TEKST
9.05 VIDEO STRANI
9.15 OTROŠKA MATINEJA: ŽIV
ŽAV
10.30 PET PRIJATELJEV, angl. naniz.,
8/13
10.35 ZGODBE IZ MEST — BANJA
LUKA, zabavnoglasbena oddaja
11.30 PO DOMAČE S STANKO KO-
VACIĆ
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 PRAŠKI PANOPTIKUM, ČEŠ-
KOSLOV. NANIZ., 6/10
17.00 DNEVNIK 1
17.05 POSLOVNE INFORMACIJE
17.10 NEVESTIN OČE amer. film
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 POZITIVNA NIČLA, nadalj. TV
Zagreb, 3/6
21.05 ZDRAVO
22.25 DNEVNIK 3
22.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: 16.15 DP v atletiki; 20.00 in
23.00 SP v košarki
10.00 Oddaja za JLA in igrani film —
14.00 Nedeljsko športno popoldne —
19.30 Dnevnik — 20.00 Veliki tektonski
jarek (angl. poljudnozn. serija, 1/3) —
20.50 Satelitski programi — 0.30 Športni
pregled

TV ZAGREB

9.30 Poročila — 9.35 Snorčki (risana seri-
ja) — 10.00 Nedeljsko dopoldne — 11.00
Kmetijska oddaja — 12.00 Resna glasba
— 13.00 Otok z zakladom (serijski film)
— 14.00 Poročila — 14.05 Nedeljsko
popoldne — 16.05 Znanstveno-popularni
film — 17.00 Šport na filmu — 18.45 Ri-
sana serija — 19.10 TV sreča — 19.30
Dnevnik 2 — 20.00 Ko nekoč potrkas na
moja vrata (serijski film) — 21.05 Zabav-
na glasba — 21.35 Dnevnik 3 — 21.55
Športni pregled — 22.25 Informativna
oddaja za goste iz tujine — 22.30 Program
plus — 0.40 Poročila

PONEDELJEK, 20. VIII.

8.35 — 10.55 in 14.10 — 0.35 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 NINA IN IVO, 5/9
9.15 ALICE IN NJENA DRUŠ-
ČINA, 11/16
9.30 UTRIP, ZRCALO TEDNA,
TV MERNIK
10.15 MLADINSKI PEVSKI FESTI-
VAL CELJE 81
10.45 VIDEO STRANI
14.25 VIDEO STRANI
14.35 ZDRAVO, ponovitev
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK, ponovitev
UTRIP, ZRCALO TEDNA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
18.40 RADOVEDNI TAČEK
18.55 CVETLIČNE ZGODBE,
13/13
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 BEG IZ SERIJE, češkoslovaška
TV drama
21.25 GRUZINSKI KOMORNI ORKE-
STER
22.00 DNEVNIK 3
22.20 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 11/22
SIN Z OTOKA amer. nadalj.,
1/14
MISS SZ, angl. dok. nadalj., 1/14
0.25 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Ne-
znani Zadar — 19.30 Dnevnik — 20.00
Zabavnoglasbena oddaja — 20.50 Po sle-
deh napredka — 21.20 Igre brez meja —
22.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

9.50 TV koledar — 10.00 Skrivnostni
otok (serijski film) — 10.30 Risanka —
11.05 Poletni program — 12.35 Poletno
popoldne — 14.35 Skice iz Indije —
15.05 Oddaja za otroke — 15.40 Poročila
— 15.50 Program plus (ponovitev) —
18.00 Poročila — 18.20 Številke in črke
— 18.40 Poročila za goste iz tujine —
18.45 Dokumentarna oddaja — 19.15
Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 TV
drama — 21.10 Zunanja politika —
21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Informativna
oddaja za goste iz tujine — 22.05 Program
plus — 0.25 Poročila

TOREK, 21. VIII.

8.35 — 11.00 in 15.30 — 0.30 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
ZGODBE IZ ŠKOLJKE
ŽIV ŽAV
ALPSKI VEČER
10.50 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
ČISTO PRAVI GUSAR, 4/5
ZLATA PTICA
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 MUSIC HALL, franc. nadalj., 2/4
21.00 MONTREUX — JAZZ FESTI-
VAL '89
21.55 DNEVNIK 3
22.15 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, AMER.
NANIZ., 12/22
SIN Z OTOKA, amer. nadalj., 2/14
MISS SZ, angl. dok. nadalj., 2/4
0.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Fol-
klorni ansambel Dancas Maracaibo —
19.30 Dnevnik — 20.00 Zabavni terek
— 21.00 Žrebanje lota — 21.05 Ekran
brez okvira (nočni program iz kulture) —
22.35 Satelitski programi

SREDA, 22. VIII.

8.35 — 12.15 in 15.30 — 0.25 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
9.00 OBLAKI, SONCE, DEŽ IN
VETER, 1. del
9.25 ALICE IN NJENA DRUŠ-
ČINA, amer. naniz., 12/16
9.40 BEZ IZ SERIJE, češkosl. TV
drama
11.05 MUSIC HALL, franc. na-
dalj., 2/4
12.05 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK: PO SLEDEH NA-
PREDKA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
MOJA DRUŽINA IN OSTALE
ŽIVALI, angl. nadalj., 8/13
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 FILM TEDNA
ROKSANA, amer. film
21.50 DNEVNIK 3
22.10 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 13/22
SIN Z OTOKA, amer. nadalj.,
3/14
MISS SZ, angl. dok. nadalj., 3/4
0.15 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Vno
in vinska — 19.30 Dnevnik — 20.00
Glasbeni večer — 21.30 Svet poroča
— 22.30 Satelitski programi

ČETRTEK, 23. VIII.

8.35 — 10.25 in 15.30 — 0.30 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
GRIZLI ADAMS, 19. del amer.
naniz.
ZAKON V LOS ANGELESU, 12.
del amer. naniz.
10.15 VIDEO STRANI
15.45 VIDEO STRANI
15.55 POLETNA NOČ, ponovitev na-
daljevank
18.00 DNEVNIK 1
18.05 POSLOVNE INFORMACIJE
18.10 MOZAIK
PESEMI KRAŠKEGA GOZDA
18.40 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
ČUDEŽNA LETI, amer. naniz.,
10/18
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.50 VREME
20.00 MIHAILO LOMONOSOV, sov-
jetska nadalj., 3/9
21.15 CPLESSO SETTECENTES-
CO ITALIANO
21.55 DNEVNIK 3
22.15 POLETNA NOČ
PRI HUXTABLOVIH, amer. na-
niz., 14/22
SIN Z OTOKA, amer. nadalj.,
4/14
MISS SZ, angl. dok. nadalj., 4/4
0.20 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski program — 19.30 Dnev-
nik — 20.00 Na valovih spoznanj (dok.
oddaja) — 20.35 Večerni gost: golobar
Drago Habjan — 22.10 Večer v klubu
(zabavnoglasb. oddaja HTV) — 22.35 Sa-
telitski programi

Se vam zdi, da živite varno?

ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

Če lahko mirnega srca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobri poti.

Vaša varnost
so zavarovani

1

in prihranki
pred inflacijo.

Vsako leto

2

se povečujejo.

Z vašim
partnerjem
zagotavljata varnost

3

življenjskim
si vzajemno
skupnega življenja.

Ko se vam
dobite dodatna
miren začetek

4

rodi otrok,
sredstva za
novega življenja.

Zagotovili ste
šolanje

5

sredstva za
otrok.

Starost vas ne skrbi,
da boste uživali
varčevalne

6

ker že danes veste,
sadove razumne
odločitve.

Tudi, če bo šlo
kaj narobe,
prebrodili

7

v življenju kdaj
boste krizo
z manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenjskega zavarovanja
pri Zavarovalnici Triglav, z enim podpisom
lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

DO RRPS Trbovlje
TOZD Rudnik rjavega premoga Senovo

razpisuje
na osnovi sklepa delavskega sveta

LICITACIJO
za prodajo poslopja restavracija Senovo.

1. Oglad restavracije možen vsak delovni dan od 10. do 14. ure.
2. Varščina: 50.000,00 din.
3. Izključna cena: 1.744.531,00 din.
4. Prometni davek ni vračunan v izključni ceni in ga plača kucep.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: DO RRPS Trbovlje, TOZD Rudnik rjavega premoga Senovo, Titova 106, 68281 SENOVO. Rok: 31. 8. 1990.

POZIV

**PREJŠNJIM LASTNIKOM KMETIJSKIH ZEM-
LJIŠČ, GOZDOV, ZGRADB IN DRUGIH
NEPREMIČNIN**

Pozivamo prejšnje lastnike (oz. njihove pravne naslednike) kmetijskih zemljišč, gozdov, zgradb, drugih nepremičnin, ki so prešle v državno oz. družbeno lastnino na podlagi agrarne reforme in kolonizacije, nacionalizacije, arondacije, zaplembe in drugih načinov prehoda v državno oz. družbeno lastnino, da

**PRIJAVIJO TE NEPREMIČNINE ZARADI EVIDENCE DO 10.
SEPTEMBRA 1990**

Sekretariatu za urbanizem in varstvo okolja občine Novo mesto. Ljubljanska cesta 2. Novo mesto. Prejšnji lastniki oz. njihovi pravni nasledniki naj v prijavi navedejo oznako nepremičnin (parcelne številke in katastrsko občino) ter priložijo listino, iz katere je razviden način prehoda v državno oz. družbeno lastnino. Prejšnji lastniki oz. njihovi pravni nasledniki dobijo pojasnila v zvezi s prijavi nepremičnin na Sekretariatu za urbanizem in varstvo okolja, v sobi št. 36/1, Ljubljanska cesta 2, Novo mesto, ali po telefonu št. 21-040, int. 336.

Sekretariat za urbanizem
in varstvo okolja občine
Novo mesto

Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
ODBOR ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST

RAZPISUJE
nagrade v letu 1990, in sicer:

- 10 nagrad za raziskovalne dosežke in pospeševanje raziskovalne dejavnosti
- 10 nagrad za inovativno delo
- 2 nagradi za mentorsko delo z mladimi na raziskovalnem področju
- 2 nagradi za raziskovalno delo mladih
- 1 nagrada za življenjsko delo

Organizacije združenega dela, delovne skupnosti, druge organizacije in skupnosti ter posamezniki iz občine Novo mesto naj do vključno 30. sept. 1990 pošljejo dokumentirane predloge na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za družbeni razvoj, Novi trg 6, kjer dobijo tudi dodatna pojasnila (telefon: 21-040 int. 295).

LIVARSTVO Dobova p.o. Dobova
68257 DOBOVA, Bratov Gerjevič 79

V skladu s statutom in sklepom delavskega sveta podjetja
LIVARSTVO Dobova p.o. Dobova

objavlja
razpis za imenovanje

— DIREKTORJA PODJETJA —
za štiriletni mandat (reizbornost)

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko izobrazbo družboslovne ali naravoslovnotehnične smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delih,
- da predloži program razvoja podjetja za razpisano obdobje

Prijave z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na zgoraj navedeni naslov, z oznako za »razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh.

- 1200 DOMAČIH IN TUJIH RAZSTAVLJALCEV
- VELIKA RAZSTAVA VSEH VRST ŽIVINE
- KMETIJSKA MEHANIZACIJA
- ŽIVILSKA INDUSTRIJA
- UGODNI SEJEMSKI POPUSTI

KMETIJSKI SEJEM
GORNJA RADGONA
18. — 26. 8. 1990
POMURSKI SEJEM
VABLJENI

PRISRČNO POZDRAVLJENI!

Znova vas vabimo, da preživite svoj prosti čas v prijetni družbi prijateljev glasbe in plesa. Ni pomembno, ali ste napolnili že 6 let ali šele 60! Pridete lahko sami, v paru ali s prijatelji. Za vsakogar bomo našli nekaj:

- DRUŽABNI PLES I (za začetnike)**
- DRUŽABNI PLES II, III, (za boljše plesalce)**
- JAZZ DANCE (za vsakogar)**
- OTROŠKA PLESNA SOLA (za predšolske otroke PLESNI VRTEC od 4.-7. leta, za šolske otroke od 7. do 15. leta)**

NOVO V NAŠEM STUDIU — KLASIČNI BALET
(za otroke od 7. do 15. leta)

IN ŠE veliko drugih programov, kot so: PLESNA REKREACIJA za srednjo generacijo, PLESNI VEČERI Z ZABAVNIM IN PLESNIM PROGRAMOM, DRUŽABNE in KULTURNE prireditve... (POPUSTI za družine, dijake in študente!)

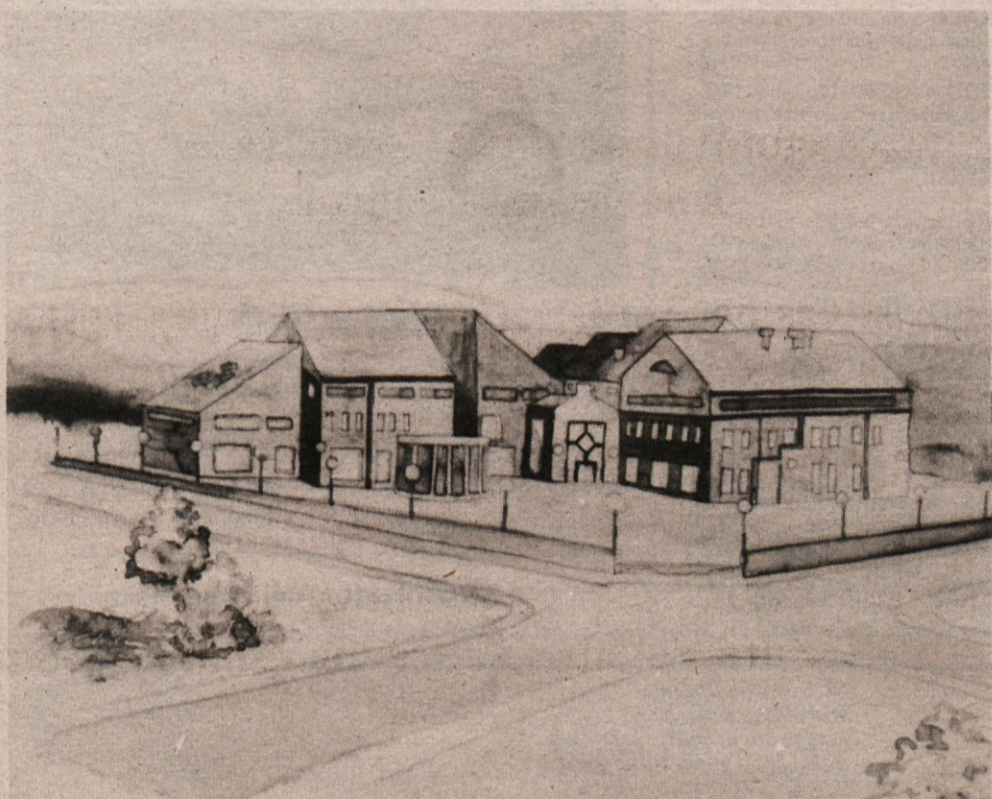
VPISI IN PRIJAVE:

- 4. in 6. 9. 90 od 16. do 18. ure OŠ Dr. M. Rostohar KRŠKO
- 5. 9. 90 od 16. do 18. ure OŠ M. Kerin LESKOVEC
- 7. 9. 90 od 16. do 18. ure OŠ BRESTANICA
- 10. 9. 90 od 16. do 18. ure OŠ KOPRIVNICA
- 17. 9. 90 od 17. do 18. ure (za odrasle) Avla DKD Edvard Kardelj KRŠKO

INFORMACIJE: PLESNI STUDIO KRŠKO, Bohoričeva 19, Krško, telefon: 32-795

MOJI NOVI POSLOVNI PROSTORI BODO:

NA CESTI HEROJEV, AVTOBUSNA POSTAJA
NOVI TRG V NOvem MESTU IN
V POSLOVNO-TRGOVSKEM CENTRU V METLIKI,
SEVEDA!

Oglejte si načrte sodobnega objekta, pogovorite se s Pionirjevimi strokovnjaki, pozanimajte se za možnosti kredita in se odločite!

V Pionirju vemo, da v današnjih časih nakup poslovnega prostora ali lokala zahteva premišljeno odločitev. Pokličite nas na telefon (068) 21-826 ali 23-686 ali pa nas obiščite v Novem mestu, Kettejev drevored 37, kjer vam bodo naši strokovnjaki radi svetovali in pomagali pri odločitvi.

PIONIR

STUDIO MI

ENKRATNA PRILOŽNOST!

Želite v zelo kratkem roku opraviti vozniki izpit in obenem postati dober voznik? Vse to vam nudi, po ugodnih cenah, pred kratkim ustanovljena

AVTO ŠOLA
DUAL EXPRES, d.o.o.
NOVO MESTO

s pospešenim tečajem iz cestno-prometnih predpisov, kvalitetnim učenjem praktične vožnje na novih avtomobilih — MAZDA 121, konkurenčnimi cenami in brezplačno prvo uro učenja vožnje. Študentom nudimo 20% nižje cene tečaja iz cestno-prometnih predpisov. Če želite postati dober voznik, se zglasite kar v sprejemni pisarni DUAL EXPRES, Novo mesto, Glavni trg 30, vhod zadaj.

URADNE URE: Vsak dan, razen sobote, od 7. do 9. ure in ob sredah od 7. do 9. ure ter od 13. do 15. ure.

Obveščamo vse, da se bo naslednji tečaj iz CPP pričel med 15. in 20. avgustom 1990, zato se takoj prijavite! Tečaji iz CPP bodo potekali enkrat mesečno. Prijavite se lahko tudi po pošti na gornji naslov. **SREČNO!**

KRAJEVNA
SKUPNOST
MIRNA PEČ

objavlja
prsto delovno mesto

tajnil'a

- pogoji:
- srednješolska izobrazba ekonomske ali gradbene smeri
 - 2 leti delovnih izkušenj
 - po možnosti lasten prevoz

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas in s 3-mesečnim poskusnim delom. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi.

»TKI GLOBOKO«

— TRGOVINA NA VELIKO IN MALO —

GRADBENI MATERIALI

- cement 49,50 din/vreča
- apno 34,34 din/vreča
- modularna opeka 6,10 din/kos
- armaturne mreže 9x6 487,50 din/kos
- pločevina pocink. 0,55 12,58 din/kg
- klinker ploščice I 137,88 din/m²
- strešna opeka (Mediterran) 6,05 din/kom
- posode 2000 l 4.050,00 din/kom
- posode 2300 l 4.400,00 din/kom
- posode 2600 l 4.800,00 din/kom

TER VES OSTALI GRADBENI MATERIAL IN STAVBNO POHIŠTVO PO NAJUGODNEJŠIH CENAH!

STAVBNO POHIŠTVO

- garažna vrata KG-o 5.025,40 din/kom
- okno izolir 140 x 140 1.793,00 din/kom
- stenske obloge hrast 2500x125x11 147,00 din/m²
- vhodna vrata 3.838,10 din/kom
- vhodna vrata KDS 3

KMETIJSTVO

- kmetijski stroji (traktorji, nakladalci, trosilci, multikultivatorji, cisterne)
- umetna gnojila in škropiva za sadjarje, vinogradnike in poljedelce.

VSE CENE SO BREZ PROMETNEGA DAVKA!

VELEPRODAJA POSLUJE:
— vsak dan od 7. do 15. ure

MALOPRODAJA (TRGOVINA V GLOBOKEM) JE
ODPRTA:
— vsak dan od 7. do 19. ure
— ob sobotah od 7. do 13. ure
TELEFON: 0608-69-374
TELEFAX: 0608-69-437

OBIŠČITE NAS, ZAHTEVAJTE PONUDBE!

TKI GLOBOKO — TKI GLOBOKO — TKI GLOBOKO — TKI GLOBOKO

tedenski koledar

Četrtek, 16. avgusta — Rok
Petek, 17. avgusta — Vojko
Sobota, 18. avgusta — Helena
Nedelja, 19. avgusta — Marjan
Ponedeljek, 20. avgusta — Bernard
Torek, 21. avgusta — Ivana
Sreda, 22. avgusta — Timotej

LUNINE MENE
20. avgusta ob 14.39 — mlaj

kino

BREŽICE: 17. 8. (ob 20. uri) ameriški film Pekel pravice. 19. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriški film Nevarno morje.
ČATEŽ: 16. 8. (ob 21.15) ameriški film Pekel pravice. 20. 8. (ob 21.15) ameriški film Nevarno morje. 21. 8. (ob 21.15) ameriški grozljivi film Muha — 2. del.
ČRNOMELJ: 16. 8. (ob 21. uri) hongkonski karate film Življenje Nindže. 17. 8. (ob 21. uri) ameriški erotični film Me nismo device. 19. 8. (ob 21.

uri) ameriški akcijski film Vzpetina smrti. 21. 8. (ob 21. uri) ameriška komedija Zlajubljen v vohunko.
KRŠKO: 16. 8. (ob 20. uri) ameriški avanturistični film Človek iz San Fernanda. 17. 8. (ob 22. uri) ameriški erotični film Resnične zgodbe IV. 19. 8. (ob 18. uri) holandska komedija Mama je znorela. 21. 8. (ob 20. uri) hongkonski karate film Na zmajevi poti.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 16. 8. (ob 10. uri) matineja — avstralska nora komedija Mladi Einstein; ter (ob 18. uri) hongkonski karate film Življenje Nindže; in (ob 20. uri) ameriški akcijski film Bratova kri. Od 17. do 19. 8. (ob 18. uri) in 21. 8. (ob 10. uri) ameriške barvne risanke Fantazija. Od 17. do 19. 8. (ob 20. uri) predpremiere Gorile v megli. Od 17. do 19. 8. (ob 22. uri) ameriški erotični film Kratko srečanje. 20. in 21. 8. (ob 18. in 20. uri) ameriška celovečerna risanka Rešitelj.
NOVO MESTO — DOM JLA: Od 17. do 19. 8. (ob 19. uri) film Knez teme. Od 20. do 22. 8. (ob 19. uri) film Princ odkriva Ameriko.

kmetijski stroji

TRAKTOR ŠTORE ugodno prodam. ☎ (0608)81-673, ob nedeljah od 7. do 8. ure. 1596
TRAKTOR TIGRONE 740, 40 KS, pogon na vsa štiri kolesa, prodam. ☎ (047)76-938. 1597
FERGUSON 39, letnik 1987, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (0608)75-740. 1609
NOVO PRIKOLICO za traktor s hidravliko — zavore s traktorja — prodam. ☎ (047)75-847, Smiljanec, od 6. do 14. ure. 1616
IZRUVAC krompirja, vrtljivi, prodam. ☎ 84-872. 1624
TRAKTORursus C 35, star 10 let, prodam. Brkopec, Vel. Brusnice 76. 1630
TRAKTOR HANOMAG (18 KM), s koso in hidravliko, in traktorski čelni nakladač prodam. Stanko Hosta, Sela 16, Šentjernej, ☎ 41-086. 1634
KABINO, novo, za traktor univerzal, prodam. ☎ 27-293. 1648
IZRUVAC krompirja »litan« prodam. Medle, Brusnice 47. 1664
TRAKTOR ZETOR 35—11 S in obračalnik sental prodam. ☎ 40-170. 1669

kupim

POTREBUJEM slamo (škopo) za prekrivanje strehe. ☎ (061)772-364. 1585

motorna vozila

LADO SAMARO, september 1989, opremljeno, prodam za 11.500 DEM dinarske protivrednosti. ☎ (0608)61-534. 1589
LADO 1600, letnik 1981, prodam. Niko Goleš, Jugorje 1, Suhor. 1602
ZASTAVO 101, letnik 1981, kampanjola fiat in diesel motor 2200 D, prodam. Stane Kuplenk, Šmarješke Toplice 25. 1603
PREUREJEN APN 6, prednje in zadnje blažilnike in kolo BMX, prodam. ☎ 24-350. 1606
LADO 1200 S, letnik 1987, 20.000 km, prodam. ☎ (0608)31-813. 1608
LADO 1200, letnik 1987, prodam. Muhič, Bircna vas 3, ☎ 43-500. 1611
GOLF JGL diesel, 1983, prodam. Matko, Dol. Kamence 69. 1614
JUGO 45, star osem mesecev, prodam. ☎ 27-165. 1615
LADO SAMARO 1300/5 V, z dodatno opremo, staro 6 mesecev, prodam. ☎ 28-341. 1617
GOLFA JGLD, letnik 1984, prodam. ☎ 24-932. 1619
126 P, starega pol leta, prodam. ☎ 25-651. 1620
126 P, letnik 1985/11, prodam. ☎ 27-673. 1625
GOLF JXD, letnik 1986/5, prodam. Na tratah 17, Novo mesto. 1626
JUGO 45 koral, letnik 1984, registriran do konca leta, prodam. Omerzu, Šmarješke Toplice 126. 1627
126 P, letnik 1980, prodam. Peter Mali, Šmihel 42, Novo mesto. 1628
126 P, letnik 1985, prodam. Franc Jaklič, Jama 6, 68361 Dvor. 1629
JUGO 55 A, april 1989, ugodno prodam. ☎ 24-005, vsak dan. 1631
VW 1200, dobro ohranjen, letnik 1965, registriran do decembra, prodam. Informacije: Milavec, Butorajska cesta 4, 68340 Črnomelj. 1633

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: DIC, toz Dolenjski list, Novo mesto.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bežek-Jakše, Bojan Budja, Breda Dušič, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markej, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič in Ivan Zoran.
ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30824. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB — Dolenjska banka d.d. Novo mesto).
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 10 din, naročnina za 3. trimesečje 100 din, za delovne in družbene organizacije 200 din; za tujlino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 120 din, na prvi ali zadnji strani 240 din; za razpise, licitacije ipd. 140 din. Mali oglasi do deset besed 100 din, vsaka nadaljnja beseda 10 din.
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za informiranje Republike Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, toz Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

R 19, letnik 1988, ugodno prodam. Anton Tomše, Zdole n.h., Krško. 1695
TAM 5000, kason 5,5 m, letnik 1973, škodo, letnik 1972, na novo registrirano, in diano, letnik 1977, registrirano, prodam. ☎ (0608)77-378. 1696
JUGA 45 A, letnik 1987, registrirane-ga do avgusta 1991, prodam za 41.000,00 din. Prodaj tudi videorekorder hitachi. ☎ 73-408. 1698
R 4 GTL, letnik 1987 in letnik 1984, dobro ohranjena, prodam. ☎ 25-325. 1699
JUGO 45 koral, letnik 1989, karamboliran, vozen, prodam. Slavko Vidmar, Stopiče 64. 1700
ZASTAVO 750 LE, letnik 1982, registrirano do 9. julija 1991, prodam. Cena po dogovoru. Grčman, Stari log 13, Stara Cerkev pri Kočevju. 1702
126 PGL, letnik 1988, registriran za eno leto naprej, prodam. Zagorac, Loka 6 a, Šentjernej. 1706
RENAULT 4, letnik 1976, registriran do decembra 1990, poceni prodam. Cesta brigad 31, ☎ 27-252. 1707
VW 1300, letnik 1968, orgle Krumar in ozvočenje Elka prodam. ☎ (0608)68-411. 1708
GOLF DIESEL, letnik 1984, 100.000 km, prodam. Jerman, Krka 3, Novo mesto. 1711
Z 128 1,1 GX, letnik 1988, prodam. ☎ (068)52-169. 1712
GOLF DIESEL, letnik 1986, prodam. ☎ (068)52-018. 1713
R 4 GTL, letnik maj 1987, prodam za 49.700 din. ☎ (068)76-270. 1714
FIAT 126 P, letnik 1980, prodam. Mile Ostič, Sevno na Trški gori 14, Otočec. 1716
HONDO CR 80 ccm za motokros, novo, prodam. ☎ 24-791, zvečer. 1719
ZASTAVO 750, letnik 1979, prodam za 1000 DEM. ☎ (0608)88-829. 1724

obvestila

JARKICE, rjave, stare 3 mesece, prodam. Večje število dostavim na dom. Jurij Stanonik, Log 9, Škofja Loka. 1584
ROLETE-ŽALUŽJE izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ (068)44-662. 1591
DOBAVA IN MONTAŽA satelitskih anten. Kvalitetno, hitro, poceni... ☎ (0608)70-465, Bojan. 1598

V CENTRU mesta adaptiramo poslovne prostore (230 m²). Vabimo zainteresirane, da se vključijo s svojimi željami pri oblikovanju prostora. Ponudbe sprejemamo do 15. septembra na tel. (068) 28-733. (1966-OB-33)

KMETOVALCI! Trgovina Agroizbirna z rezervnimi deli za traktorje Tomo Vinkovič, Zetor, Ursus, Univerzal, vam po ugodnih cenah nudi akumulatorje Vesna Maribor ingume Sava Kranj. Slavko Prosen, Smledniška 17, Kranj. ☎ (064)34-802. 1632

POSLOVNI PROSTOR

s skladiščem (68 m²) in sanitarijami za trgovino ali mirno obrt oddam v NAJEM družbenemu podjetju ali zasebniku. Janko Vranešič, Črnomelj, Kolodvorska 49, tel. 51-137.

FAMILY LINE, računalniško vođen posel, vloga 2.000 din, dobiček 975.000 din (140.000 DEM). ☎ 84-857. 1638

PLETILSTVO

MARJETA GOLOB, Bircna vas 25, Novo mesto,
OBVEŠČA STRANKE, da je delovni čas od 8. do 12. ure in od 16. do 21. ure. Se priporočam!

prekllici

OPOZARJAM Mihele Bučar z Draganjih sel, da takoj preklči vse lažne besede v zvezi z Ireno Artnik iz Ljubljane in svojim možem Rudijem Bučarjem, sicer se bo zagovarjala pred sodiščem. 1613

posest

STAREJŠO HIŠO z velikim vrtom in eno parcelo, ugodno za gradnjo vikenda, prodam. Vse skupaj je ob cesti v Rodinah pri Črnomlju. Cena je zelo ugodna. Informacije dobite pri Danici Kovačič, Rodine 14, Črnomelj, ali na ☎ (042)57-641. 1588
STANOVANJSKO hišo z vrtom v Brestanici prodam. ☎ (0608)34-731, zvečer. 1590
PARCELO na Sromljah, (30 a), prodam. ☎ (0608)62-944. 1593
LEPO majhno kmetijo, lahko samo hišo z nekaj zemlje, v bližini Sevnice, prodam. ☎ (041)155-205. 1601
HIŠI v Črnomlju prodam. ☎ (061) 559-125. 1610
STAREJŠO HIŠO prodam za 250.000 din. ☎ 41-022. 1662
HIŠO, zgrajeno do 5 stopnje, prodam. Informacije na ☎ 56-513 (Kočevar). 1679
PARCELO, 2840 m² — vinograd, sadovnjak, njiva, v bližini Metlike, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 1688
TRAVNIK v izmeri 70 arov in gozd v izmeri 40 arov, ugodno prodam. Parceli ležiha ob Kamnem Potoku pri Trebnjem. Amalija Opara, Gor. Nemška vas 7, 68210 Trebnje. 1705

prodam

KOMBINIRANI otroški voziček, otroško kolo, šotor in 140—litrski hidrofor z enofaznim motorjem prodam. ☎ 84-303. 1586
POCENI prodam 30 vreč perila. ☎ (068)47-781. 1587
HRASTOVO brunarico, (45 m²), odlično ohranjeno, primerno za vikend, prodam. ☎ (0608)75-585. 1592
BARVNA TELEVIZORJA znamke Karting in Sab prodam. ☎ 76-015. 1594
TELEVIZOR Gorenje, barvni, otroški pograd (postelji) in jogi vzmetnico 140 x 196 prodam. Kastelec, Novo mesto. ☎ 28-735. 1599
BARVNI TV, znamke Gorenje akvamarin, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)44-253 od 18. do 21. ure. 1604
ŠIVALNI industrijski, dvoigelnji stroj, znamke Union special (trifazni), gospodinjinski stroj znamke Bagat Danica in elektromotor za trifazni šivalni stroj prodam. Ivan Tomc, Krivoglavice 2 68332 Gradac. 1605
VEČJO KOLIČINO mešanih drv prodam. Slavko Dragovan, Svržaki 9, Metlika. 1607
ZAPAKIRANO usnjeno sedežno garnituro SKAN Novoles, v svetlejši rjavi mat barvi, trosed, neraztegljiv in dva fotelja, prodam za protivrednost 2.000 DEM. ☎ 24-919, dopoldne ali 24-251, zvečer. 1612

PRODAM raztegljiv trosed ter dnevno sobo Katarina. ☎ 26-461 in 23-585.

GAJBE za krompir in rabljeno strešno opeko prodam. Butalin, Ob Težki vodi 32, Novo mesto. 1618
OVCE prodam. Polde Zupančič, Dol. Gradišče 10, Šentjernej, 42-588. 1622
ŠTEDILNIK s pečico, širina 40 cm, na trda goriva, prodam. ☎ 21-978. 1623
KROŽNO (band) žago prodam. ☎ 27-810. 1635
GAJBICE za krompir in jabolka prodam. Prečna 49, Novo mesto, ☎ 24-233. 1643
TELICO, brejo, in kravo prodam. Smolenja vas 41. 1647
AVTOMOBILSKO prikolico, novo, nujno prodam. Cena 6000 din. ☎ (0608) 33-968. 1654
PRODAM regal lotos, trosed, telefonski aparat Iskra. ☎ 20-382, popoldne. 1655
UGODNO prodam 5 kom hrastovih sodov po 100 do 500 l. ☎ (061)722-570. 1670
KOBILO, staro sedem let, pripuščeno, in kravo na izbiro, brejo ali s teletom, prodam. Dečja vas 15, Trebnje. 1677
PRODAM traktor ursus 335, letnik 1987, opravljenih 280 delovnih ur, tri vrata za gospodarsko poslopje dimenzij 70 x 210 cm in štiri naveze za živino. Vidmar, Stranje 8, Škocjan, ☎ 42-737. 1678

VIDEOREKORDER scharp, nov, in klarinet amati, rabljen, prodam. ☎ 43-776. 1681
STENSKO IN STROPNO smrekovo oblogo poceni prodam. ☎ 27-905, 21-835. 1684
MOŠKO KOLO na 10 prestav, dobro ohranjeno, prodam. ☎ 23-924. 1687
PRALNI STROJ, rabljen, generalno obnovljen, prodam. ☎ 28-728. 1689
PRODAM nov železni 16—colski gumi voz (4 t), novo prikolico za osebni avto in zastavo 750. Anton Starič, Vinja vas 43, Novo mesto. 1691
BRAKO šotor prikolico z baldahinom, odlično ohranjeno, poceni prodam. ☎ 85-046. 1701

PRODAM R 4 GTL, letnik 1988, 7500 km, beige barve, garažiran, neregistriran, in peč z bojlerjem Tam Stadler, moč 56 do 62 kcal, 250 kp, tip VLS 50. ☎ (061)851-505, interna 163, Drago. 1704

OKNA, nova, zastekljena (120 x 80), 7 kom (1800 din kom), in dve okni (90 x 60—1200 din kom) prodam. ☎ 41-065. 1709

PRALNI STROJ Gorenje, brezhiben, in gumijast kanu za 3 osebe, star eno leto, prodam. ☎ 47-682. 1710
PRALNI STROJ prodam. ☎ 21-148. 1715
ŽREBICO, staro dve leti, novo pant žago in barvni televizor prodam. ☎ 43-663. 1718
TRAČNO ŽAGO z elektromotorjem za žaganje drv prodam. Informacije na ☎ 26-812, v večernih urah. 1720
ELEKTROMOTOR (3 KW, 2800 obratov) in avtomobilsko prikolico, oboje novo, prodam. ☎ 27-445. 1721
KRAVO simentalo, brejo 8 mesecev, s tretjim teletom, dobro mlekarico, in

molzni stroj vitrex ter plug slavonec prodam. Anton Pate, Dol. Kamenje 18, Novo mesto. 1722

PRODAM skoraj novo peč za centralno kurjavo TAM boderos 45000 KV, z bojlerjem ter ostalo opremo in železno balkonsko ograjo (11 m). ☎ 25-616. 1723

KRAVO, po izbiri, prodam. Slavko Habinc, Kremen 20, Krško. 1725
MLADIČKE, nemške ovčarke, 6 tednov, prodam. Seidl, Podgora 1, ☎ 23-529, jutraj. 1726
ORGLE JAMAHA s spremljavo in mešalno mizo z zvočnimi skrinjami (2 x 300 W) prodam. ☎ 24-295. 1727

razno

PREVAJAM iz angleščine v slovenščino in obratno vse strokovne tekste. ☎ 27-384. 1649
GOSTINSKI LOKAL na relaciji Krško—Brežice—Čatež vzamem v najem, šifra: »LOKAL« 1651
ŽENSKO za nego bolne mame išče-mo. Vse informacije dobite na ☎ 73-663. 1659
MLAJŠO UPOKOJENKO ali žensko brez obveznosti sprejemamo za gospodinjino in občasno varstvo dveh otrok. Možnost stanovanja. ☎ 22-308

službo dobi

DEKLE, z resnim odnosom do dela za

ZDRAVSTVENI CENTER DOLENJSKE SPLOŠNA BOLNIŠNICA NOVO MESTO POSLOVODNI ORGAN

RAZPISUJE DELA IN NALOGE S POSEBNIMI POOBLASTILI IN ODGOVORNOSTMI ZA MANDATNO DOBO 4 LET

1. POMOČNIKA DIREKTORJA ZA MEDICINSKO STROKO — šefa zdravnika
2. GLAVNE SESTRE BOLNIŠNICE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

pod 1:
visoka izobrazba medicinske smeri s specializacijo, 5 let delovnih izkušenj po opravljenem specialističnem izpitu
pod 2:
strokovna izobrazba VII. stopnje — visoka šola ustrezne smeri in višja šola za zdravstvene delavce — smer zdravstvena nega in 5 let delovnih izkušenj na VII. stopnji, ali višja šola za zdravstvene delavce — smer zdravstvena nega in 10 let delovnih izkušenj
Kandidati naj vložijo pisne prijave z dokazili o strokovnosti v 15 dneh po objavi na naslov SPLOŠNA BOLNIŠNICA NOVO MESTO, Šmihelska c. 1.
O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju.

AVTOMOBILSKA GORSKA DIRKA ZA DRŽAVNO PRVENSTVO

PODTURN — BAZA 20

NAGRADA Walter Wolf DOLENJSKA '90

SOBOTA, 18. 8. 1990
Prvi trening ob 14.20 uri.
Drugi trening ob 17. uri.
Zabava s plesom — igra ansambel RIVA — Zadar.

NEDELJA, 19. 8. 1990
Trening ob 9.20 uri.
Prva dirka ob 12. uri.
Druga dirka ob 14.30 uri.
Zabava s plesom — igrata ansambla OBZORJE in ISKRA.

Organizator AMK Dolenjska

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naša mama, stara mama, sestra, teta, babica in tašča

MARIJA SMREKAR

Rožič Vrh 3 pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za sočustvovanje z nami v najtežjih trenutkih, za podarjene vence in cvetje ter za izrečeno sožalje. Posebna hvala družini Planinc in Rožič z Rožič Vrha, tovarišu Dolfu Planincu za poslovinne besede pred domačo hišo, kolektivu IMV Črnomelj, Iskra Črnomelj, Belt Črnomelj ter gasilskemu društvu Rožič Vrh, enako osebu Doma starejših občanov Črnomelj, pevkam in gospodu kaplanu za opravljen obred. Vsem še enkrat lepa hvala.

Žalujoci: vsi njeni

*Tudi, ko bi hodil po dolini
smrtne sence, ne bojim se zlega,
ker ti si z menoj.*
(psalm 23,4)

V SPOMIN

VLADIMIRJU HORVATU

16. avgusta bo minilo leto dni, odkar smo ostali brez tebe. Vsem, ki ohranjate spomin nanj, hvala!

Vsi njegovi

*Nihče ne ve, kako boli,
ko tebe, dragi sin in brat,
več na našem domu ni.
A spomin nate še živi!*

V SPOMIN

16. avgusta mineva žalostno leto dni, odkar nas je zapustil dragi sin, brat, bratranec in nečak

JANEZ PLUT

Gradnik 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem in vsem, ki prinašate cvetje, prižigate svečke, obiskujete njegov grob in se ga kakorkoli spominjate. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Neutolajljivi: vsi njegovi

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, stara mama in teta

ANA BANIČ

iz Mihovega

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in znancem, posebno zahvalo pa izrekamo družinam Čukajne, Conta, Bratkovič ter Franko. Hvala vsem, ki ste nam stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Hvala gospodu župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

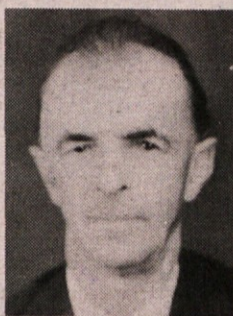
V 83. letu nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica in sestra

IVANA PUCELJ — ŠTUNŠČEVA MAMA

iz Orlake pri Selih Šumberku

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali, izrazili sožalje, pokojni darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo g. župniku iz Vel. Gabra, g. župniku iz Trebnjega in cerkvenemu pevskeemu zboru iz Sel Šumberka za opravljen cerkveni pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je 7. avgusta po dolgotrajni bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

JANEZ BABIČ

iz Male Lahinje pri Dragatušu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za pomoč, izrečeno sožalje, darovane vence, sveče in cvetje. Posebej se zahvaljujemo OOS Belt Črnomelj in gospodu župniku za opravljen obred.

Žalujoci: žena Ana, sin Stane in France ter hčerka Kristina z družinami

*V vinskih goricah zidanica stoji,
nemo te čaka, a tebe več ni.*

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče, brat, stari oče in stric

LUDVIK PATE

iz Rodin 6 pri Trebnjem

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Najlepša hvala dobrim sosedom, pevcem in osebju Doma starejših občanov ter župniku za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

JOŽETA PIRCA

iz Krškega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter delovnim kolektivom Tovarne Videm, Imperial in NE Krško za izrečeno sočutje in darovano cvetje ter za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo predstavniku krajevnne skupnosti Krško in predstavniku kolektiva Videm za poslovilne besede, oktetu s Senovega za zapete pesmi ter gospodu dekanu za opravljen pogrebni obred.

Žalujoci: Pirčevi

ZAHVALA

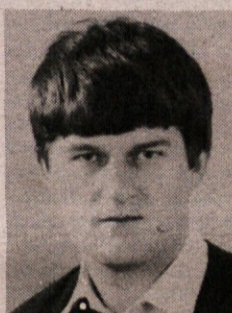
Ob tragični izgubi našega dragega sina in brata

MIŠA GORDANIČA

iz Novega mesta

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali. Posebno zahvalo smo dolžni poveljstvu garnizije v Novem mestu, sorodnikom, prijateljem in njegovemu dekletu Nives!

Mamica, oči in brat Mirko

V SPOMIN

16. avgusta bo minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, stric

JANEZ JANEŽIČ

Zdi se, kot da si še včeraj bil med nami, odšel si tako nenadoma, da tega še danes ne moremo dojeti. Trpko je spoznanje, da te v resnici ni več, da je ostala le praznina in grenka bolečina v srcih vseh, ki smo te imeli radi. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Vsi njegovi

*Delo, trud, trpljenje —
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in zet

STANE PAPEŽ

z Rateža 9a

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo tovarni LABOD — Ločna, tovarni zdravil KRKA — TOZD Zdravila — tabletni oddelek in sindikatu, Gozdnemu gospodarstvu Novo mesto — DSSS, IMV — Revoz, Kolesarskemu društvu KRKA, družinam Turk, Modic, Mihalič in Vovko za vsestransko pomoč, gospodu Tekstorju za besede slovesa, gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevkam za zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi njegovi

*Delo, trud, trpljenje —
tvoje je bilo življenje.
Bolečine si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.*

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stari oče in stric

FRANC PAŠIČ

s Kala 20 pri Semiču

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in s cvetjem zasuli njegov poslednji dom. Posebej se zahvaljujemo govornikom za poslovilne besede pred domačo hišo in ob odprtem grobu: GD Štrekljevec, ZB Štrekljevec, Društvu upokojencev Semič, invalidski organizaciji Semič, godbi na pihala iz Metlike, upokojenskemu pevskeemu zboru iz Črnomlja, podjetju Iskra Semič, gospodu župniku in nevrološkopsihiatričnemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za lajšanje bolečin v zadnjih trenutkih njegovega življenja.

Žalujoci: vsi njegovi

*Cvetje in zelenje si ljubil, z njim
si se od nas poslovil v svoji rodni
ljubljeni Raki.*

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj je odšel od nas dragi brat, stric in svak

JOŽE — PEPI JAKŠ

Raka 74

Umrl je 5. avgusta v Wädenswilu — Švica. Žaro smo položili v soboto, 11. avgusta, v družinski grob na Raki. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem na Raki, v Sevnici in Krškem, Genossenschaft MIGROS Zürich in sodelavcem MIGROS Wädenswil, občini Horgen, družini Petrač — Mišu, Mici, Liljani, Cvetanki, Di Jeso Fedona, Hildegard in vsem ostalim, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali toliko lepega cvetja, sveče in sv. maše in pokojnika pospremili na zadnji poti. Hvala prijatelju Jožetu Kranjcu za poslovilne besede, pevcem s Senovega in Brestanice. Vsem in vsakemu posebej, ki tu ni imenovan, iskrena hvala! Pepi, pogrešali te bomo!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče in stari oče

IVAN ŽUNIČ

iz Kanižarnice 24

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter zasuli njegov prerani grob z venci in cvetjem ter nam izrekli veliko besed sožalja. Posebna zahvala drugim sosedom Škarjakovim, Muhičevim, Šavorjevim in Mravincem, sorodnikom in znancem, govornikom rudnika Kanižarice in KS Kanižarica — Dobliče, ZB Črnomelj, ZB NOV Slovenije, DQ rudnik Kanižarica, OOS Belt Črnomelj, sodelavkam FRS Črnomelj in upokojenskemu pevskeemu zboru Črnomelj.

Žalujoci: žena Dora, hčerke Vera, Darinka in Jasna z družinami

IVAN MIRT

lji izključno na doma pridelani krmni, in sicer na pašno kosni rabi travinja.

Seveda je za Pompetove še kako pomembna že kar prislovitvena složnost v družini, s sorodniki in sosedami. Ivan meni, da sta medsebojna pomoč in sodelovanje s sorodniki in sosedami že skoraj nujna za kakršenkoli napredek v teh hribih. Tako so tudi stroji v strojni skupnosti mnogo boljše izkoriščene in tudi do novih strojev, ki so vse prej kot poceni, lažje pride družno več kmetov. Ivan se ne strinja s pregovorom, da ima neumen kmet najdebelejši krompir. To se resda lahko primeri, toda danes je na kmetiji potrebno še kako veliko znanja. Zato sta soprogo, ki pa je žal prezgodaj preminila, omogočila svojim otrokom primerno izobrazbo za kmetovanje in bodoči poklic. Prav izguba žene oz. matere je bilo za kmetijsko Pompetovo eden najhujših udarcev, saj na tako trdni kmetijski gospodarstvu žena podpira tri hišne vogale. A življenje pač ubira svoja pota.

Kmetija Pompetovih na Kržu, enem izmed številnih zasolkov Razborja pod obronki Lisce, spada med višinske kmetije. Ako bi nekdo zgolj po nadmorski višini skušal opredeliti, ali sodi kmetija kmetijskih Pompetovih med višinske, bi se najverjetneje ušel, kajti to se zasavsko hribovje ne vzpenja niti prek 400 metrov. Povsem druga pesem bi bila, če bi vzel pot pod noge in si pobilje ogledal, kje živijo in celo nadvse uspešno kmetujejo tukajšnji ljudje. Samo neje- verno bi zmajeval z glavo, češ da to ni mogoče.

»Od leta 1961 do leta 1978 smo vsako leto z buldožerji odri- vali zemljo in po teh hribih speljali poti. Škoda, ker naša industrija kmetijske mehanizacije izdeluje v glavnem le stroje za ravninske predele, na nas hribovce pa po- za- blja. Morda bo zdaj, ko je uvoz bolj sprost, tudi za nas lažje,« pravi gospodar, 57-letni Ivan. Prihodno pomlad, ko bodo vsi štirje otroci polnoletni, bo poskr- bel, da bo tudi črno na belem zapi- sano, da prevzema vaje kmetije najstarejši sin Lado. On se prav- zaprav v tej vlogi pojavlja že nekaj časa. Tudi na nedavnem kmeč- kem prazniku v Tržišču, kjer so podelili priznanja sevniske kmeč- ke zadruga za najvidnejše rezulta- te kmetij v letu 1989, so povedali, da je kmetija Ivana in Lada Pom- peta na Razborju oddala največ — kar 71.706 litrov mleka. Tak dosežek omogočajo Pompetovim specializacija, usmerjenost v pri- delavo mleka, sodoben hlev na prosto rejo in tehnologija, ki teme-

Ivan si želi, da za kmetijstvo ne bi napočili pri nas še slabši časi. Kadar je veliko besedičenja o kmetijstvu, se mu v resnici ne obe- ta nič dobrega. Tako govori živ- ljenjska izkušnja Ivana Pompete. Pravi, da je bilo za kmetijstvo v Jugoslaviji najbolje tedaj, ko je država pozabila nanj.

Resno ga skrbi, ker je v zd- njem času toliko govoričenja o tržnem gospodarstvu. Prepričan je namreč, da se bo izseljevanje s hribovitega sveta šele začelo in da bo še več ostarelih in osamelih na zapuščenih kmetijah, če se bodo te napovedi uresničile. Take po- glede odkrito zastopa tudi v upravnem odboru sevniske kmeč- ke zadruga in brez dlake na jezi- ku je bil tudi tedaj, ko je bil še predsednik zadrugaškega sveta biv- še temeljne organizacije koope- rantov. Po njegovem je bila, de- nimo, razpita »mlečna vojna,« ko so Ljubljanske mlekarne izri- nile celjske, afera, ki ni prinesla kmetom nič boljšega. Ivana moti tudi to, da se je Slovenska kmeč- ka zveza, ki naj bi bila kmetu v strokovno pomoč, toliko spolitizi- rala, ko je pristopila k Demosu.

P. PERC

Od jutri naprej spet kandijski večeri s pivom

Z zasebno pobudo proti poletnemu mrtvilu

NOVO MESTO — O popestritvi turobnih in pustih poletnih dni v No- vem mestu in njegovi okolici je mnogo lažje govoriti kot kaj ukreniti. Turistič- no društvo spi spanje pravičnega. Letos je v nevarnosti celo prireditve Gozd, gobe, cvetje, saj tudi gobe ne rastejo ta- ko kot včasih.

Vsega tega se zavedajo tudi v hotelu Kandija. Letos julija so nekaj prireditev že uspešno spravili pod streho, sedaj pa pripravljajo nove. Od 17. do 26. avgu- sta bo vsak dan na njihovem vrtu prire- ditev pod naslovom Dober večer s pi- vom — pivo in glasba. Prireditve, ki je imela še lani naslov Dnevi piya, bodo

• JUTRI DNEVI PIVA V KOČEV- JU — Od jutri, 17. do 19. avgusta bo- do v Kočevju dnevi piva, ki jih orga- nizira hotel Pugled v sodelovanju s Pivovarno Union in Radensko. Prire- ditev se bo začela na ploščadi sredi mesta vsak dan ob 17. uri, trajala pa bo do polnoči. Poskrbljeno bo za po- kušnje piva in pepsi cole. Nastopile bodo skupine Delavske godbe, na programu so šaljiva nagradna tek- movanja za mlade in starejše, obis- kovalce bosta zabavala ansambla Flamingo in MAK, program pa bo povezoval Lisjak iz Kočevja.

organizatorji Jože Tisu, Leon Suštaršič in Miro Škufca popestrili predvsem z veliko glasbo. Zvrstili se bodo naslednji ansambli: Adria diksilend s pevko Met- ko Štok, ansambel Rubin, Abadon iz Črnomlja, ansambel Ivana Puglja, Ču- ki, Bratje iz Oplotnice, Dolenjci, fol- klorna skupina iz Karlovca, Kres, Do- lenjski oktet, pripravili bodo modno revijo tovarn Beti, Novoteks in Labod in še kaj. Prireditve bodo popestrili s sejmom domače obrti, seveda pa želijo pripraviti še kaj, zato vabijo soustvar- jalce programa in idej. Letošnji prire- ditev so omogočile pivovarne Union, Laško in Karlovac, mesarija KZ Krke, dolenjska pekarna.

J. P.

LOV NA NAJTEŽJO RIBO

NOVO MESTO — Ribniška dru- žina Novo mesto obvešča svoje člane, da bo 25. avgusta tekmovanje v lovu na najtežjo ribo. Zborna mesto bo ob 17. uri pri gostilni Prešeren v Krono- vem. Startnina znaša 50 din. Prijave sprejemamo do 23. avgusta na tele- fonsko št. 21-251 — Ribiška družina Novo mesto.

kositi travo ob cestah in zakaj Cestno podjetje pusti pokošeno travo, da jo ne- urje odnaša v kanale in jih maši? Od Ločne do Gotne vasi raste ob cesti osat, ne manjka pa tudi zapuščenih košenec. Kdo bo poskrbel zanje? Kaj, če bi se za to zavzeli novomeški Zeleni?« je nizal vprašanja.

Nepokošena trava gre v nos tudi bre- zimnem bralcu iz Suhe krajine. »No- vinarji bi morali videti tudi tako drobne stvari, predvsem pa se specializirati za določena vprašanja,« je predlagal. Sam je natrosil celo vrsto stvari, ki ga motijo, od jam na cesti do slabe založenosti no- vomeških trgovin z železnino in do osnovne šole v Ajdovcu, ki so jo pre- barvali samo s treh strani. Tudi ta klic je ostro osvrknil po našem časopisu, pred- vsem po rubriki »Dežurni poročajo,« ki po njegovem z načinom pisanja po- vzroča oškodovancu še dodatno škodo.

B. DUŠIČ

DAN V STINICI — V soboto si bodo gledalci 1. programa TV Slovenije ob pol enajstih zvečer lahko ogledali zabavnoglasbeno oddajo, ki je nastala v sode- lovanju med slovensko in hrvaško televizijo. V oddaji poleg vrste zvenečih imen iz sveta zabavne glasbe, kot so Jasna Zlokić, Tomislav Ivčić, Simona Weiss, Andrej Šifrer, Zorica Kondja ter skupin Forum, Djavoli, Big ben, Štajerskih 7, Pepel in kri ter Riva nastopajo tudi manekenke Reklam studia iz Novega mesta v modelih iz programov Adria in Foxy sevniske Lisce. Poleg GIP Pionir, ki je glavni sponzor oddaje, je na snemanju sodelovala tudi IMV — Tovarna poseb- nih vozil s prototipoma Pika in Trim. Režiser oddaje je Petar Radović iz Za- greba, direktor fotografije pa Ubald Trnkotzy iz Ljubljane. Ponovitev oddaje bo v ponedeljek, 27. avgusta, na 2. TV mreži ob 21. uri in 15 min. (Foto: M. Kline)

J. P.

Protest »potomcev« Petra Klepca

V Osilnici so se oglasili Klepci, ki trdijo, da so sorodniki Petra Klepca in zahtevajo, da bi pravičnega junaka in deželo predstavili bolj pošteno

OSILNICA — V Osilnici so se ogla- sili — kot so se predstavili — sorodniki (pravilničnega) ljudskega junaka Petra Klepca in protestirali, ker si je osilniška KS in TD Osilnica prilastila lik Petra Klepca in ga uporablja v reklamne na- mene. Pri prvem obisku so celo grozili s tožbo in trdili, da imajo dokumente, da so prav oni nasledniki Petra Klepca in da ne dovolijo, da bi njegovo ime in lik uporabljali za reklamo. Dogovorjeno je bilo, da bodo 8. avgusta te dokumente prinesli na razgovor v Osilnico.

In res so prišli na sestanek v Osilnico: 58-letni Josip Klepac iz Cebra, njegova sestra Dragica Turk roj. Klepac iz Francije in njen mož Anton Turk. S se- boj so prinesli fotokopije nekaj strani knjige »Gorski kotar«, katere avtor je Dragutin Hirc. Knjiga je izšla leta 1898, njen avtor pa v uvodu piše, da jo posve- ča »Hrvatskoj Švici: Gorskom kotaru«. V tej knjigi je napisano vse, kar je avtor zvedel o Petru Klepcu, tem pravilničnem

TRIJE KLEPCI — Na steni gostilne Kovač v Osilnici je kip Petra Klepca, delo akademskega kiparja Staneta Jarma, in Josip Klepac ter njegova sestra Dragica, ki trdita, da sta po- tomca Petra Klepca.

(?) ljudskem junaku iz vasi Mali Lug pri Gerovu v občini Čabar. V tej vasi je ta- krat še stala hiša, kjer se je po avtorje- vem zapisu rodil in živel Peter Klepac. Prav v tej, Klepčevi, hiši sta se rodila in živela tudi že omenjena potomca Petra Klepca in njuna sestra Vera Jelen, roje- na Klepac.

Zgodbe o doživljajih in podvigih Pe- tra Klepca so še danes žive na slovenski in hrvaški strani Kolpe in Čabranke. »Potomci« želijo, da bi o Petru Klepcu pisali tako, kot govori legenda. Menijo da ni prav, ker je kot dežela Petra Klep- ca predstavljena le krajevna skupnost Osilnica, ne pa tudi hrvaški del in pred- vsem Mali Lug. Po njihovem mnenju je do naziva dežela Petra Klepca upravi- čeno območje od meje s Slovenijo pri Babnem polju preko Cebra do Vršiča in nato preko Osilnice do Mrtovičev. Ta- ble, ki bi opozarjale na deželo Petra Klepca, naj bi bile torej postavljene ob vpadnih cestah pri Babnem polju, na Vršiču, pri Čabru in v Mirotičevih, med- tem ko so zdaj take table le v KS Osilni- ca. V Malem Logu pa naj bi postavili še posebno obeležje Petru Klepcu. Po enem izmed predlogov sorodnikov naj bi delno ali v celoti obnovili domačijo Petra Klepca, ki so jo poleti 1942 po- žgali Italijani in je hkrati z njo zgorelo veliko kulturnih in zgodovinskih zani- mivosti, ki jih je hiša hranila.

Dr. Stanko Nikolić, predsednik KSD »Tone Ožbolt« iz Osilnice, je o vsem

OTVORITEV BALINIŠČA

SODRAŽICA — Otvoritev prenov- ljene in pokritega balinišča bo v nedeljo, 19. avgusta, ob 16. uri v Sodražici. Zdr- žena bo z veselico s srečelovom. Za za- bovo in ples bosta igrala ansambla Pop de- sign in Veseli plansarji z Bracom Ko- renom.

SREČANJE HARMONIKARJEV

SODRAŽICA — Srečanje harmoni- karjev bo v soboto, 18. avgusta, ob 20. uri v Sodražici. Gost večera bo citrar Karli Gradišnik. Program bo povezoval Janko Ropret. Srečanje bo na prostem v bližini osnovne šole Sodražica.

Maestro pri učencu v Kočevju

Profesor glasbe Siavuš Gadžijev iz moskovskega konservatorija o učencu Eriku Šulerju in Kočevju

Moskovski konservatorij slovi kot ena najboljših glasbenih šol na svetu. Poročali smo že, da na njem študira klavir tudi Erik Šuler iz Kočevja. Te dni je bil pri Šulerjevih na obisku Erikov profesor na tej šoli, 37-letni Siavuš Gadžijev, ki je tudi svetovno znan glas- benik.

»Naša šola je najboljša na svetu in ima poseben program. Zanj je veliko zanimanje med glasbeniki in glasbenimi pedagogi vsega sveta, je v pogovoru za- trdil profesor Gadžijev. Na moskovski šoli se izobražujejo najobetavnejši glas- beniki iz vsega sveta. Obiskoval je tu tudi Ivo Pogorelec. Iz Jugoslavije se je tu šolalo že kar precej glasbenikov. Prav

• Ko je govoril o svoji domovini Sovjetski zvezi, je gadžijev dejal, da je Gorbačov s perestrojko naredil veli- ko dobrega za umetnost. Umetniki zdaj lahko govorijo in pišejo, kar mis- lijo, česar pa prej niso smeli. Lahko tudi potujejo po vsem svetu. Še bolje bo, ko bo parlament sprejel zakon, da bo lahko imel vsak državljani potni list in bo lahko potoval po vsem svetu.

pri Gadžijevu, ki tu poučuje že 10 let, pa le trije, med njimi Erik Šuler iz Kočevja.

Profesor je povedal, da je imel Erik pozimi koncert v Mengšu, kjer ga je po- slušala tudi naša znana pianistka Du- bravka Tomšič in potem dejala da je Erik zelo perspektiven pianist. S to oce- no se strinja tudi profesor Gadžijev in

dodaja, da ima Erik zelo razvite delov- ne sposobnosti.

Profesorja pa preseneča, da je v Slo- veniji tako malo zanimanja za to sve- totno priznano rusko klavirsko šolo. Povedal je, da je bil že po vsej Jugosla- viji in imel predavanja v Dubrovniku, Sarajevu, Nišu, Skopju in drugod. Ved- no je imel veliko poslušalcev, med njimi pa ni bilo Slovencev. Povedal je tudi, da bo imel julija prihodnje leto 14-dnevni seminar za pianiste iz Jugoslavije, Italije in Avstrije. Seminar bo v Kočevju. Iz-

PROFESOR ZA KLAVIRJEM

razil je prepričanje, da bi bilo Kočevje lahko center za glasbo in glasbenike iz vse Slovenije in še širše.

Očarala ga je kočevska narava, predvsem Kolpa, ki je po njegovem mnenju ena najlepših rek na svetu. Razmišljal je, da bi Kočevje lahko dobi- lo kulturni ali glasbeni center, ki bi skoz vse leto privlačil tuje, če bi bili v njem kulturni in glasbeni festivali.

J. PRIMC

tem dejal, da so v njihovi kraje skupnosti res naredili veliko za pro- gando tega (osilniškega) dela dežele- tra Klepca. Prav Tone Ožbolt, po ko- rem se imenuje KSD, je napisal knj. Dežela Petra Klepca. Imajo turisti- smoninke z likom Petra Klepca, v- vodu v krajevno skupnost z obeh st- ri so ob cesti namestili table, ki opo- zajo, da je tu dežela Petra Klepca, ljudskem umetniku Marjanu Lešu Gerovu so naročili še dva lesena k- Petra Klepca, ki bosta visoka nad 3 m- tre. Dr. Nikolić se je strinjal s pred- gom, naj bi vse omenjeno obmo- označili in propagirali kot deželo Pe- Klepca.

J. PRIMC

V soboto in nedeljo dirka na Bazo 20

V zabavnem delu na stop ansambla Riva zmagovalca Evrovizije

DOLENJSKE TOPLICE — Več kot mesec dni se vse v topliški di- lini suče okoli dirke, ki jo doma- avto-moto klub pripravlja za to sobo- to, 18., in nedeljo, 19. avgusta, na ces- Podturn—Lukov dom na Bazi 20. Organizatorji pričakujejo veliko šte- lo gledalcev. Ti bodo zagotovo pri- pozdravit in bodrit edinega voznika Dolenjske, Matjaža Tomljeta, ki je svojim beemvejem M3 letos zmagal na dirki na Lovčev, to nedeljo pa je najtežji in najhitrejši kategoriji na di- ki v Vlasenici ugnal tudi svoja ve- nega klubskega tekmeča Šustra (ob-

• Gasilci Podturna, Dolenjski Toplic, Vavte vasi, Dol. Straži, Soteske, Dobindola in Uršnih s- bodo skrbeli za varnost in reda- stvo. Po končani dirki pa bodo p- gasilskem domu v Podturnu p- pravili veliko vrtno veselico z a- sambom Iskra.

Donit-Olimpija). Zmagal je z veli- prednostjo in tudi kar za 25 sekun- popravil rekord proge.

Dirka Dolenjska 90 je ta čas edin- gorska cestno-hitrostna avtomobil- ska dirka v Sloveniji, ki šteje za držav- no prvenstvo. Do sedaj se je prijavilo 72 voznikov, med njimi tudi glav- ni favoriti v sedmih kategorijah: Sust- Kuzmič, Kuvalja, Vlah, Adam do- močin Tomlje. Dirke spremlja ne- varnost.

Topličani so prepričani, da do n- sreče ne bo prišlo. Z gasilci iz sedm- družtev bodo organizirali varnost in redarsko službo, izdatno pomoč zavarovanju in pripravih pa so p- spevali tudi vojak iz Novega mesta Črnomlja. Cesta Podturn-Baza 20 v soboto in nedeljo zaprta za v- promet.

• Dirka na Bazo 20 bo organiz- torja AMK Dolenjska velja 150.000 din. Pokrovitelja sta K- ka in Labod, proizvajalca pro- gramov Walterja Wolfa, ter do- lenjski obrtniki in zasebna po- jetja. Kot kaže, IMV-ja avtom- biliska dirka na domačem terenu ne zanima. Proizvajalcem av- tomobilov se pač bolj splača vlag- velike denarje v veslanja in p- dobne neavtomobilске športe.

Dirka ne more brez zabave. Za- bodo poskrbeli gasilci. V soboto p- prvem uradnem treningu bo pri- kovem domu igral ansambel Riva (glavni zmagovalci Evrovizije), v n- deljo pa bo veselica z ansambлом O- zorje iz Kočevja. Na Bazi 20 bodo p- kli vola, zanimivo pa bo tudi za tist- ki jih ne bodo zanimali hitri in rohne- avtomobili.

J. P.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«

Nikjer ni moč kupiti žarnic za moped — Kdaj bo odprt stadion — Še težave z Romi — Okoli Šentjerneja še vrši — Kritike cestarjem in tudi novinarjem

V času, ko večini slovenskih časopi- sov pada naklada, nas je razveselil klic braleke iz Dolenje vasi, ki se je želela na- ročiti na Dolenjski list. Rade volje smo ji ustreli. Že pred četrtkovim večerom se nam je oglasil M. R. iz Otočca, ki ga zelo moti, da avtomobili avto šole po- dnevi nimajo prižganih luči. Hudo ga je razkurilo tudi to, da v nobeni novomeš- ki trgovini z avto-moto deli ni mogel dobiti 6-voltno žarnice za moped. Več kot teden dni so se trgovci samo izgo- varjali. V trgovinah so to pomanjklji- vost priznali in povedali, da so v Do- lenjki trgovini v Bršljinu žarnice dobili včeraj, v Novotehnični prodajalni z avto deli pa že minuli konec tedna.

Robert iz Krškega je pokritiziral našo športno stran, ki je ob poročanju z mir- noskih tekov pozabila na rezultate pionirjev. Zanimalo ga je tudi, ali bo novomeški stadion res odprt že septem- bra. Pri slednjem vprašanju mu lahko le pritrdimo. Tekališča na stadionu, na ka- tera je zahodnonemška firma Polytam polagala plast umetne snovi, bi morala v tih dneh že biti nared za treninge. Uradna otvoritev stadiona pa bo 4. sep- tembra, ko bo v Novem mestu medna- rodni atletski miting.

Spet smo dobili klic iz Dobruške va- si, kjer Romi kosijo kmetom travnike in pobirajo pridelke na njivah. Bralka nas je prosila, naj podrezamo na občini in poskušamo zvedeti, kako namerava nova oblast rešiti njihove težave. Če- prav je bolj malo upanja za učinkovito reševanje težav z Romi, se bo naš novi- nar glede tega pozanimal na občini.

Pisanje o Slavku Žuliču še vedno po- vzroča razburjanje v okolici Šentjerne- ja. Gospa iz Orehovca je dejala, da so njeni sovaščani ogorčeni, ker občina pomaga mladim, za delo sposobnim ljudem, na stare, bolne in drugače so- cialno ogrožene pa pozablja. »Pomaga- jo ciganom in pijancem, poštemim lju- dem, ki trdo delajo, pa ne! Prav je, da se ohranjajo kmetije, vendar bi morali iz- brati drugačen način. Lahko bi vprašali tudi vaščane, ki vedo, komu je treba pomagati,« se je hudovala in ob tem pokarala tudi naš časopis, ki je pisal o dogodku, ne da bi preveril stvari.

Justin Kranjčič iz Novega mesta se že nekaj časa vprašuje, kdo in s kakšno pravico je odstranil tablo z imenom ce- ste, ki pelje na avto cesto pri Kartelje- vem. Menda jo je lastnoročno pospravil krajevni funkcionar. »Kdo je dolžan

Ribniški sejem bo Mesto bo prenovljeno

RIBNICA — Te dni je bilo v Ribnici slišati govorice, da tradicionalnega sej- ma suhe robe, lončarstva in obrti letos ne bo, ker je vsa Ribnica eno samo veliko gradbišče, pa tudi organizatorji sej- ma še niso prav dobro zastavili dela.

Vesna Lavrič, predsednica Turistič- nega društva Ribnica, je govorice zav- rnila takole: »Sejem suhe robe in lončar- stva zagotovo bo, seveda pa spet pričakujemo udeležbo obrtnikov, kra- marjev in drugih, katerih prijave že zbi- ramo. Izdelovalci predmetov domače obrti so na sejem — kot vsako leto — prav gotovo že pripravljeni. Bržkone se nanje pripravljajo tudi kulturniki s svo- jimi prireditvami. Res pa je, da je zdaj čas dopustov in je nekatere odgovorne težko dobiti.«

J. P.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sode- lovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje te- lefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz do- mačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgo- vor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas la- hko vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežur- nih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

studio

Lestvica narodnozabavne glasbe

Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je prejšnji teden podelil nagrado za sodelovanje pri oblikovanju lestvice TONETU PEVCU z Griča pri Klevevžu. Čestitamo!

Lestvica najbolj priljubljenih narodnozabavnih melodij pa je za ta teden z eno novostjo takšna:

- (1) V nedeljo popoldne — ANSAMBEL L. SLAKA
- (2) Slovenska polka — ANSAMBEL T. HERVOLA
- (3) Biseri z morja — LIPA
- (4) Pelji me, spomin, nazaj — ANSAMBEL I. RUPARJA
- (5) Košnja — SPOMIN
- (6) Planinski pozdrav — RUŠEVCI
- (7) Ljuba naša Slovenija — ANS. L. LESJAKA
- (8) Polka za staro in mlado — VESNA
- (9) Stara ljubezen nikoli ne oveni — AVSENIK
- (10) Soča voda — DOLENJSKI FANTJE

Predlog za prihodnji teden: S harmoniko na preži.

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 107, 68000 Novo mesto